

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זָפְאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא נָטִיר לֹון בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. דְּכְתִיב,
 (ישעיהו ט) וְעַמּוֹךְ כָּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ. בְּרוּךְ יי
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (ע"כ פֿרשֿת וישלח)

פֿרשֿת וַיִּשָׁב יַעֲקֹב

וַיִּשָׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. רַבִּי חֵיִיא
 פֿתַח וְאָמַר, (תהלים לד) רַבּוֹת רָעוֹת צְדִיק וּמְפָלָם
 יִצְיָלְנוּ יי. תָּא חֲזִי, כַּמָּה מְקַטְרָגִין אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ
 מִיּוֹמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהֵב בֵּיה נִשְׁמַתָּא (ד"א ל"ג) לְבַר
 נֶשׁ) (לְאַתְקִימָא) בְּהַאי עֲלֵמָא. דְּכִיּוֹן דְּנִפְיָק בַּר נֶשׁ לְאַוִירָא
 דְּעֲלֵמָא, מִיד אֲזוּדֵמֵן לְאַשְׁתַּתְּפָא בְּהַדִּיה יִצַּר הָרַע כַּמָּה
 דְּאַתְמַר. דְּכְתִיב, (בראשית ד) לְפִתַּח חֲטָאת רֹוּבִץ וְגו'. וְכַדִּין
 אֲשַׁתְּתַּף בְּהַדִּיה יִצַּר הָרַע.

וְתָא חֲזִי, דְּהַכִּי הוּא, דְּהָא בְּעִירֵי מִיּוֹמָא דְאַתְיָלִידוּ,
 כְּלָהוּ נְטָרֵי גְרַמִּיָּהוּ, וְעָרְקִין מִן גּוֹ נוֹרָא, וּמִן כָּל
 אַתְרִין בִּישִׁין. וְבַר נֶשׁ, מִיד אָתִי לְאַרְמָא גְרַמִּיָּה גּוֹ
 נוֹרָא, בְּגִין דְּיִצַּר הָרַע שְׁאַרִי בְּגוּיָה, וּמִיד אֲסִטִּי לִיה
 לְאַרְחָא בִּישָׁא.

וְאוֹקִימָנָא דְכְתִיב, (קהלת ד) טוֹב יֶלֶד מְסִכֵּן וְחָכָם מְמַלְךְ
 זָקֵן וְכִסִּיל אֲשֶׁר לֹא יִדַּע לְהַזְהֵר עוֹד. טוֹב

יָלֵד, דָּא הוּא יֵצֵר טוֹב דְּהוּא יָלֵד מִיּוֹמִין זְעִירִין עֲמִיה
 דְּבַר נֶשׁ, דְּהָא מִתְּלִיסַר שָׁנִין וְאֵילָף ^(עֲמִייה) כְּמָה דְּאֵתְמַר.
 מִמְּלָךְ זָקֵן וְכֹסִיל. מִמְּלָךְ, דָּא הוּא יֵצֵר הָרַע דְּאִיהוּ
 אֶקְרִי מֶלֶךְ וְשְׁלִיט בְּעֵלְמָא עַל בְּנֵי נֶשָׂא. זָקֵן
 וְכֹסִיל, דְּאִיהוּ זָקֵן וְדָאִי, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּכֵד אֵתְיֵלִיד
 בַּר נֶשׁ וְנִפְיָק לְאוּרָא דְּעֵלְמָא אִיהוּ ^(דף קעט ע"ב) אֲזִידְמֵן
 עֲמִייה דְּבַר נֶשׁ. וְעַל דָּא אִיהוּ מֶלֶךְ זָקֵן וְכֹסִיל.
 אֲשֶׁר לֹא יָדַע לְהִזְהַר עוֹד, לְהִזְהַר לֹא כְּתִיב, אֵלֹא
 לְהִזְהַר, בְּגִין דְּאִיהוּ כֹסִיל. וְעַלִּיהָ אָמַר שְׁלֹמֹה
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם ^(קהלת ב) וְהַכֹּסִיל בַּחֲשֵׁךְ הוֹלֵךְ. דְּהָא מִסּוּסִיתָא
 דְּחֲשֵׁךְ קָא אֵתְיָא וְלִית לִיהָ נְהוּרָא לְעֵלְמִין.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חֲזִי, כְּתִיב טוֹב יָלֵד מִסְּפֵן וְחָכָם.
 מֵאֵן יָלֵד מִסְּפֵן, הָא אוּקְמוּהָ וְאֵתְמַר דְּאִיהוּ יֵצֵר
 טוֹב. אֲבָל טוֹב יָלֵד, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, ^(תהלים לו) נֶעַר הָיִיתִי
 גַּם זָקֵנְתִי. וְדָא הוּא נֶעַר דְּאִיהוּ יָלֵד מִסְּפֵן דְּלִית לִיהָ
 מִגְרָמִייה פְּלוּם. וְאֵמַאי אֶקְרִי נֶעַר, בְּגִין דְּאִית לִיהָ חֲדָתוּ
 דְּסִיְהָרָא דְּמִתְחַדְשָׁא תְּדִיר, וְתְּדִיר אִיהוּ יָלֵד מִסְּפֵן כְּמָה
 דְּאֵמְרוּן. וְחָכָם, בְּגִין דְּחָכְמָה שְׂרִיא בֵּיהָ.
 מִמְּלָךְ זָקֵן, דָּא הוּא יֵצֵר הָרַע כְּמָה דְּאֵתְמַר. דְּהָא מִן
 יוֹמָא דְּהָוָה לָא נִפְק מִמְּסֻאָבוּתִייה לְעֵלְמִין, וְאִיהוּ
 כֹסִיל. דְּכָל אֲרַחוּי אֵינּוֹן לְאַרְחָ בִּישָׂא, וְאֲזִיל וְסִטִּי לְבִנֵי

נָשָׂא וְלֹא יָדַע לְאִזְדַּהֲרָא. וְאִיהוּ אֲתִי עִם בַּר נָשׁ
 בְּתַסְקוּפִין בְּגִין לְאַסְטָאָה לֹון מֵאַרְח טָבֵא לְאַרְח בִּישָׂא.
 תָּא חֲוִי, עַל דָּא אַקְדִים עִם בַּר נָשׁ בְּיוֹמָא דְאַתִּילִיד
 בְּגִין דִּיהִימִין לִיה. דְּהָא פִד אֲתִי יֵצֵר טוֹב לָא יִכִיל
 בַּר נָשׁ לְמַהִימָנָא לִיה וְדַמִּי עֲלִיהָ כְּמַטְוִלָא. כְּגִוּוֹנָא דָּא
 תְּנִינָן, מֵאן הוּא רָשָׁע עָרוּם, דָּא הוּא מֵאן דְּאַקְדִים
 לְאַטְעֵנָא מְלוֹי לְקַמִּי דִּינָא עַד לָא יִיְתִי חֲבַרְיָה מְאַרִי
 דְּדִינָא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (מְשַׁלִּי יח) צְדִיק הָרָאשׁוֹן בְּרִיבוֹ
 וְגו'.

כְּגִוּוֹנָא דָּא (הוּא ב"א דְּהָא) רָשָׁע עָרוּם, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר,
 (בְּרַאשִׁית א) וְהִנָּחֵשׁ הִיָּה עָרוּם. וְהוּא אַקְדִים וְשָׂרִי
 עֲמִיָּה דְּבַר נָשׁ עַד לָא יִיְתִי חֲבַרְיָה לְאַשְׂרָאָה עֲלִיהָ. וּבְגִין
 דְּאִיהוּ אַקְדִים וְהָא אֲטַעִין טַעֲנַתִּיהָ עֲמִיָּה, פִד אֲתִי
 חֲבַרְיָה דְּאִיהוּ יֵצֵר הַטּוֹב, אֲבֵאִישׁ לִיה לְבַר נָשׁ בְּהַדִּיָּה
 וְלֹא יִכִיל לְזַקְפָּא רִישִׁיָּה, כְּאִילוּ אֲטַעִין עַל כְּתֻפִיָּה כָּל
 מְטוּלִין דְּעֵלְמָא. בְּגִין הַהוּא רָשָׁע עָרוּם דְּאַקְדִים עֲמִיָּה.
 וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֵמָה (קֹהֶלֶת ט) וְחֲכַמַת הַמְּסַכֵּן בְּזוּיָה וּדְבַרְיוֹ
 אֵינָם נִשְׁמָעִים, בְּגִין דְּהָא אַקְדִים אַחֲרָא.

וְעַל דָּא כָּל דִּינִי דְּקַבִּיל מִבַּר נָשׁ מְלָה עַד לָא יִיְתִי
 חֲבַרְיָה, כְּאִילוּ מְקַבֵּל עֲלִיהָ טַעוּוֹא אַחֲרָא
 לְמַהִימָנוּתָא. אֲלֵא (מְשַׁלִּי יח) וּבֵא רַעְהוּ וְחַקְרוּ, וְדָא הוּא

אֲרַח דְּבַר נֶשׁ זַפָּאָה, דְּהָא בַר נֶשׁ זַפָּאָה דָּא הוּא, דְּלֹא
 הַיְמִין לְהַהוּא רָשָׁע עָרוּם דְּיִצְרַר הָרַע, עַד דְּיִיְתִי חֲבֵרִיה
 דְּאִיהוּ יִצְרַט טוֹב. וּבְגִין דָּא בְּנֵי נֶשׂא אֵינוּן כְּשִׁלִּין לְעֵלְמָא
 דָּאֲתִי.

אֲבָל הַהוּא זַפָּאָה דְּאִיהוּ דְּחִיל לְמֵאֲרִיָּה, כַּמָּה בִּישׁוּן
 סְבִיל בְּהַאי עֵלְמָא בְּגִין דְּלֹא יְהִימִין וְלֹא יִשְׁתַּתַּף
 בְּהַהוּא יִצְרַר הָרַע. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂזִיב לֵיהּ מִכְּלָהוּ,
 הָדָא הוּא דְכֹתִיב, (תהלים לד) רַבּוֹת רָעוֹת צְדִיק וּמִכְּלָם
 יִצְיָלְנוּ יִי. רַבּוֹת רָעוֹת לְצְדִיק לֹא כְּתִיב, אֲלֵא צְדִיק.
 בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בֵּיהּ. וּבְגִין כֶּךָ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְּהַהוּא בַר נֶשׁ וְשְׂזִיב לֵיהּ מִכְּלָא בְּהַאי
 עֵלְמָא וּבְעֵלְמָא דָּאֲתִי, זַפָּאָה חוּלְקִיָּה.

תָּא חֲזִי, כַּמָּה בִּישׁוּן עָבְרוּ עָלֵיהּ דְּיַעֲקֹב, בְּגִין דְּלֹא
 יִתְדַבֵּק בְּהַהוּא יִצְרַר הָרַע וַיִּתְרַחַק מִחוּלְקִיָּה. וּבְגִין
 כֶּךָ סְבִיל כַּמָּה עוֹנְשִׁין כַּמָּה בִּישׁוּן וְלֹא שְׂקִיט. פְּתַח
 וְאָמַר, (איוב ג) לֹא שְׁלוֹתִי וְלֹא שְׂקֻטִי וְלֹא נַחְתִּי וַיָּבֵא רָגְזוּ.
 תָּא חֲזִי, כַּמָּה בִּישׁוּן סְבִילִין צְדִיקָא בְּהַאי עֵלְמָא. בִּישׁוּן
 עַל בִּישׁוּן, כְּאֲבִין עַל כְּאֲבִין. בְּגִין לְמִזְכֵּי לֹון לְעֵלְמָא
 דָּאֲתִי.

יַעֲקֹב כַּמָּה סְבִיל בִּישׁוּן עַל בִּישׁוּן תְּדִיר, כַּמָּה דָּאֲתִי
 אָמַר לֹא שְׁלוֹתִי, בְּבֵיתָא דְּלִבָּן, וְלֹא יִכְיָלְנָא

לְאֶשְׁתִּזְבָּא מִנִּיה. וְלֹא שָׁקַטְתִּי, מֵעֲשׂוֹ. מִהֵהוּא צַעֲרָא
 דְּצַעַר לִי הֵהוּא מִמֵּנָא דִּילֵיה, וְלִבְתַּר דְּחִילוֹ דְּעֲשׂוֹ. וְלֹא
 נִחַתִּי, מִן דִּינָה וּמִן שְׂכָם.

וַיָּבֵא רֶגְזוֹ, דָּא רוּגְזָא וְעַרְבוּבֵיָא דִּיוֹסָף דִּיאִהוּ קְשִׁיא
 מִכְּלָהוּ, מִגּוֹ רְחִימוּתָא דִּיעַקֹב לְגַבֵּי דִּיוֹסָף דִּיאִהוּ
 רְזָא דְבְרִית, עָאל בְּמִצְרַיִם. בְּגִין דְּלִבְתַּר כְּתִיב, (שמות ו)
 וַאֲזַכֵּר אֶת בְּרִיתִי, לְאֶשְׁתִּכְחָא שְׂכִינְתָא (נ"א שְׂמֵשׁ) תַּמָּן
 בְּהַדְּיָה.

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנַעַן, (דף קפ ע"א) רַבֵּי
 יוֹסֵי פִתַּח, (ישעיה נז) הַצְּדִיק אֲבָד וְאִין אִישׁ שָׁם עַל
 לֵב וְאֲנָשִׁי חֶסֶד נְאֻסָפִים בְּאִין מִבֵּין כִּי מִפְּנֵי הַרְעָה נְאֻסָף
 הַצְּדִיק. הַצְּדִיק אֲבָד, בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח
 בְּעֵלְמָא וְלֹא הוּי עֵלְמָא כְּדָקָא יְאוּת, וְאֲזִדְמָן דִּינָא
 לְשַׁרְיָא עַל עֵלְמָא. כְּדִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְטִיל זַכָּא
 דְּאֶשְׁתַּכַּח בִּינֵייהוּ, בְּגִין דִּישְׂרֵי דִינָא עַל כְּלָהוּ אַחַרְנִין,
 וְלֹא יִשְׁתַּכַּח מֵאֵן דִּיגִין עֲלֵייהוּ.

דְּהָא כָּל זִמְנָא דְזַכָּאָה שְׂאֵרֵי בְּעֵלְמָא, דִּינָא לָא יִכִּיל
 לְשַׁלְטָאָה עַל עֵלְמָא. מְנַלְן מִמְשָׁה, דְּכְתִיב, (תהלים)
 וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לְוִלֵי מִשָּׁה בְּחִירוֹ עָמַד בַּפָּרֶץ לְפָנָיו
 וְגו'. וּבְגִין כֶּךָ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְטִיל לְזַכָּאָה מִבֵּינֵייהוּ
 וְסֻלֵיק לֵיה מֵעֵלְמָא, וְכְדִין אֶתְפָּרַע וְגַבֵּי דִילֵיה. סוּפִיָה

דְּקָרָא, כִּי מִפְּנֵי הַרְעָה נֶאֱסַף הַצְּדִיק. עַד דְּלֹא יִיתִי רְעָה
 לְשִׁלְטָאָה עַל עֲלָמָא נֶאֱסַף הַצְּדִיק. (ד"א) כִּי מִפְּנֵי הַרְעָה
 נֶאֱסַף עַד לֹא יִשְׁלוּט הַרְעָה בְּעֲלָמָא) דְּבַר אַחַר כִּי מִפְּנֵי
 הַרְעָה, דָּא יֵצֵר הַרְעָה.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב שְׁלִימוֹ דְּאַבְהֵן הוּוּ וְאִיהוּ קָאִים לְקִיָּמָא
 בְּגִלוּתָא. אַבְל מִגּוֹ דְּאִיהוּ צְדִיק אֲתַעֲכַב דִּינָא דְּלֹא
 שְׁלִטָא בְּעֲלָמָא. דְּהָא כָּל יוֹמֵי דִיעֲקֹב לָא שָׂרָא דִּינָא עַל
 עֲלָמָא, וְכַפְּנָא אֲתַבְּטִלַת.

וְאוּף הֲכִי בְיוֹמוֹי דִּיוֹסָף דְּאִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דְּאַבּוּי (כִּיּוֹן דְּאִיהוּ מֵת
 מִדְּד.) לָא שָׂרָא גִלוּתָא (דִּינָא עַל עֲלָמָא). בְּגִין דְּאִיהוּ אַגִּין
 עֲלִיָּהוּ כָּל יוֹמוֹי, כִּיּוֹן דְּאִיהוּ מֵת, מִיַּד שָׂרָא עֲלִיָּהוּ
 גִלוּתָא. כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שְׁמוֹת א) וַיִּמָּת יוֹסֵף וְגו', וְסַמִּיךְ
 לִיהַּ הָבַה נְתַחֲכָמָה לוֹ. וְכַתִּיב וַיִּמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעִבּוּדָה
 קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבָנִים וְגו'. כְּגִוּוֹנָא דָּא בְּכָל אֲתַר דְּשָׂרִיא
 זְכָאָה (על) בְּעֲלָמָא בְּגִינְיָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ יַגִּין עַל
 עֲלָמָא, וְכָל זְמַנָּא דְּאִיהוּ קִיָּים, דִּינָא לָא שָׂרִיא עַל
 עֲלָמָא וְהָא אֲתַמַּר.

תָּא חֲזִי, וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו, מֵאֵי מְגוּרֵי
 אָבִיו, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ירמיה ו) מְגוּר מְסֻבִּיב, דְּכָל
 יוֹמוֹי הוּוּ דְּחִיל וְהוּוּ בְּדַחִילוֹ: וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי
 אָבִיו. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, דְּאֲתַקְשֵׁר וַיִּתִּיב בְּהַהוּוּ אֲתַר

דַּאתְאֲחִיד בַּחֲשׂוֹן. אֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו דִּיִּיקָא, בְּאֶרֶץ כְּנָעַן,
 אַתְקִשֶׁר אַתְרָא בְּאַתְרֵיהּ. מְגוּרֵי אָבִיו, דָּא דִּינָא קִשְׂיָא.
 בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו, כְּמָה דַּאתְמַר הֵהוּא דִּינָא רַפְיָא
 דַּאִיְהִי אֶרֶץ, דַּאתְאֲחִיד מִן דִּינָא קִשְׂיָא וַיְבִיֵּה אֶת־יֵשֶׁב

יַעֲקֹב וְאֶתְאֲחִיד בֵּיתָהּ, (וְהָיָה אֶרֶץ אִיְהִי אֶסְפְּקֵלְרִיא דְלֵא נְהָרָא):

אַלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף וְגו', בְּתַר דַּאתִּישֶׁב יוֹסֵף
 בְּיַעֲקֹב וְאֶזְדוּג שְׁמִשָּׂא בְּסִיְהָרָא, כְּדִין שָׂרָא
 לְמַעַבְד תּוֹלְדוֹת, וּמֵאן אִיְהוּ דְעֵבִיד תּוֹלְדוֹת, אַהֲדַר
 וְאָמַר יוֹסֵף, דֶּהָא הֵהוּא נָהַר דְנִגִּיד וְנִפִּיק אִיְהוּ עָבִיד
 תּוֹלְדוֹת בְּגִין דְלֵא פְּסֻקִין מִיְמוּי לְעֵלְמִין, וְאִיְהוּ עָבִיד
 תּוֹלְדוֹת בְּהַאי אֶרֶץ וּמִנִּיהּ נִפְקִין תּוֹלְדוֹת לְעֵלְמָא.

דֶּהָא שְׁמִשָּׂא אַף עַל גַּב דַּאתְקַרַב בְּסִיְהָרָא לָא עָבִיד
 אִיבִין בַּר הֵהוּא דְרָגָא דְאַקְרִי צְדִי"ק, וְיוֹסֵף אִיְהוּ
 דְרָגָא דִּיעֲקֹב לְמַעַבְד אִיבִין וְלֵאפְקָא תּוֹלְדִין לְעֵלְמָא,
 וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב אַלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף.

אַלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, כָּל מֵאן דֶּהוּא מְסַתְּפַל
 בְּדִיוקְנָא דִּיוֹסֵף הוּא אָמַר דְדָא הוּא דִּיוקְנָא
 דִּיעֲקֹב. תָּא חֲזִי, דְבְכֻלְהוּ בְנֵי יַעֲקֹב לָא פְּתִיב אַלֶּה
 תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב רְאוּבֵן, בַּר יוֹסֵף, דְדִיוקְנֵיהּ דְמִי לְדִיוקְנָא
 דְאַבּוּי.

בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה. אָמַר רַבִּי אַבָּא, רִמּוּ לֵיהּ קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא כַּד אֲתֵאבִיד מִנִּיהּ יוֹסֵף בֶּן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִין הָוּה. וְכָל אֵינּוֹן יוֹמִין דְּאֲשַׁתְּאֲרוּ דְּלֹא חֲמָא לִיהּ לְיוֹסֵף הָוּה בְּכִי עַל אֵינּוֹן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִין. וּכְמָה דְּהָוּה בְּכִי עָלֶיהָ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיהּ שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִין אַחֲרָנִין דְּאֲתַקְיִים בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּחֲדוּ בִּיקְרָא וּבְשִׁלְיָמוּ דְּכָלָא. בְּרִיהּ יוֹסֵף הָוּה מְלָכָא, וְכָל בְּנוֵי קַמִּיָּה הָווּ, אֵינּוֹן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִין הָווּ חֵיִין לְגַבִּיָּה. וּבְגִין כֶּף בֶּן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָוּה אִיהוּ, כַּד אֲתֵאבִיד מִנִּיהּ.

רַבִּי חֲזִיא פְּתַח וְאָמַר, (אִיּוֹב ל"ד) לָכֵן אֲנִישֵׁי לֵבָב שָׁמְעוּ לִי חֲלָלָה לְאֵל מִרְשָׁע וְשִׂדֵּי מַעְוֹל. כִּי פִעַל (דף קפ ע"ב) אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וּכְאֲרַח אִישׁ יִמְצָאֵנּוּ. תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, עֶבֶד לִיהּ עַל דִּינָא, וְעַל דִּינָא אֲתַקְיִים. וְכָל עוֹבְדֵין דְּעֲלֵמָא אֵינּוֹן קַיִימִין בְּדִינָא. בַּר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין לְקַיִימָא עֲלֵמָא וְלֹא יִתְאבִיד, פְּרִישׁ עָלֶיהָ רַחֲמֵי, וְאֵינּוֹן רַחֲמֵי מְעַכְבִּי לְדִינָא דְּלֹא יִשְׁתַּצִּי עֲלֵמָא, וְעַל רַחֲמֵי אֲתַנְהִיג עֲלֵמָא וְאֲתַקְיִים בְּגִינִיהּ.

וְאִי תִימָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד דִּינָא בְּבַר נָשׁ בְּלֹא דִינָא. הָא אֲתַמָּר, דְּכַד דִּינָא שְׂרִיא עָלֶיהָ דְּבַר נָשׁ כַּד אִיהוּ זַכָּאָה. בְּגִין רַחֲמֵינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיהּ אִיהִי, כְּמָה דְּאֲתַמָּר. דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רַחֲמֵי עָלֶיהָ

בְּרַחֲמֵימוֹ לְקָרְבָּא לִיהּ לְגַבִּיּהּ, מִתְּבַר גּוּפָא בְּגִין לְשִׁלְטָאָה
 נִשְׁמַתָּא, וּכְדִין אֶתְקָרִיב בַּר נֶשׁ לְגַבִּיּהּ בְּרַחֲמֵימוֹ כְּדָקָא
 יְאוּת. וְנִשְׁמַתָּא שְׁלִטָּא וְגוּפָא אֶתְחַלֵּשׁ. וּבַעֲיָא גּוּפָא
 חוּלְשָׁא וְנִפְשָׁא תְּקִיפָא דְאֶתְתַּקַּף בְּתַקִּיפּוּ, וּכְדִין אִיהוּ
 רַחֲמֵימָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָה דְאָמְרוּ חֲבַרְיָא, יְהִיב
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיק צַעֲרָא בְּעֵלְמָא דִּין, בְּגִין
 לְמוֹזְפִי לִיהּ לְעֵלְמָא דְאֶתִּי.

וְכַד נִשְׁמַתָּא חֲלָשָׁא וְגוּפָא תְּקִיפָא, אִיהוּ שְׁנֵאִיָּה
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלֹא אֶתְרַעֵי בֵּיהּ, לָא יְהִיב לִיהּ
 צַעֲרָא בְּהַאי עֵלְמָא אֶלָּא אֹרְחוּי מִתְתַּקְנָן וְהוּא בְּשִׁלְיָמוֹ
 יִתִּיר. בְּגִין דְּאִי עֵבֵד צְדָקָה אוֹ טִיבוֹ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מְשַׁלֵּם לִיהּ אַגְרִיָּה בְּהַאי עֵלְמָא וְלֹא יְהוּי לִיהּ חוּלְקָא
 בְּהַהוּא עֵלְמָא. וְדָא הוּא דְתַרְגָּם אוּנְקְלוּס (דְּבַרִּים ז) וּמְשַׁלֵּם
 לְשׁוֹנְאִיו וְגו', וּמְשַׁלֵּם לְשִׁנְאוּהִי טְבוּוֹן דְּאִינוּן וְגו' (אִידוּ).
 וּבְגִין כְּףֵי הַהוּא זַפְּאָה דְּאֶתְבַּר תְּדִיר אִיהוּ רַחֲמֵימָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהַנִּי מִיְלֵי כַּד בְּדַק וְלֹא אִשְׁכַּח חוּבָא
 בִּידִיָּהּ דְּאֶתְעַנֵּשׁ עֲלֵיהּ.

הֲכָא אִית לְאִסְתַּפְּלָא בְּכַמְה סְטָרִין. חַד, דְּהָא חָמִינָן
 דְּשְׁכִינְתָּא לָא שְׂרִיא בְּאֶתְר עֲצִיבוֹ אֶלָּא בְּאֶתְר
 דְּאִית בֵּיהּ חֲדוּה. אִי חֲדוּה לִית בֵּיהּ, לָא שְׂרִיא שְׁכִינְתָּא
 בְּהַהוּא אֶתְר. כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר, (מְלָכִים ב ג) וְעַתָּה קָחוּ לִי מִנְגִן

וְהָיָה כִּנְגֹן הַמִּנְגֵן וַתְּהִי עָלָיו ^(יד ז') רוּחַ אֱלֹהִים, דְּהָא
 שְׂכִינְתָא וְדָאִי לָא שְׂרִיא בְּאַתֵּר עֲצִיבוּ. מִנְלָן מִיַּעֲקֹב.
 דְּבִגִין דְּהוּה עֲצִיב עָלֵיהּ דִּיּוֹסְף אֶסְתִּלְקַת שְׂכִינְתָא מִנְיָה,
 כִּיּוֹן דְּאַתָּא לִיָּה חֲדוּה דְּבִשׁוּרָה דִּיּוֹסְף מִיַּד וַתְּחִי רוּחַ
 יַעֲקֹב אָבִיָּהֶם. הֲכָא בְּהָאִי זַפָּאָה דְּאַתְבַּר כִּיּוֹן דְּאִיְהוּ
 חֲלָשָׁא וְאַתְבַּר בְּמַכְאוּבִין, אֲן הוּא חֲדוּה דְּהָא אִיְהוּ
 בְּעֲצִיבוּ וְלִית עֲמִיה חֲדוּה כְּלָל.

וְחַד דְּהָא חֲמִינָן כְּמָה רַחֲמִינָן הוּוּ צְדִיקָא קָמִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְלָא אַתְבְּרוּ בְּמַרְעִין וְלָא בְּמַכְאוּבִין וְלָא
 אַתְחַלֵּשׁ גּוּפָא דְּלֶהוֹן לְעֵלְמִין. אֲמָאִי לָאו אֵלִין כְּאֵלִין,
 דְּאֵלִין אַתְבְּרוּ וְאֵלִין קִיָּיִמִי בְּגוּפִיָּהוּ כְּדָקָא יְאוּת.
 וְאִם תְּאֵמֵר דְּהָא אֵלִין דְּקִיָּיִמוּ בְּקִיּוּמָא כְּדָקָא יְאוּת,
 בְּגִין דְּאִינּוֹן צְדִיקֵי בְּנֵי צְדִיקֵי אִינְהוּ, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ. וְאֵלִין אַחַרְנִין צְדִיקֵי וְלָאוּ בְּנֵי צְדִיקֵי, הָא קָא
 חֲמִינָן צְדִיקֵי בְּנֵי צְדִיקֵי, דְּהָא אָבוּי דְּדִין זַפָּאָה בַּר
 זַפָּאָה, וְאִיְהוּ זַפָּאָה. אֲמָאִי אַתְבַּר גּוּפִיָּה בְּמַכְאוּבִין וְכָל
 יוּמוֹי בְּצַעֲרָא.

אֵלָא הֲכָא רְזָא אִיְהוּ, דְּהָא כָּל עוּבְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּקִשׁוּט וְזָכוּ ^(איוב לד) כִּי פִעַל אָדָם יִשְׁלָם לוֹ
 וְכֹאֲרַח אִישׁ יִמְצִיאָנּוּ. אִשְׁכַּחְנָא בְּסִפְרֵי קְדָמָאִי רְזָא
 חֲדָא, וְלִגְבִיָּה רְזָא אַחַרָא חַד דְּאִיְהוּ תְרִין, דְּהָא אִית

זְמַנִּין דְּסִיְהָרָא אִיהִי בְּפַגְיָמוּ וְשָׂרְיָא בְּדִינָא וְשִׁמְשָׂא לָא
 אֲשֶׁתֶּכַח גְּבַהּ. וּבְכָל זְמַנָּא וּבְכָל שַׁעְתָּא אִית לָהּ לְאַפְקָא
 נְשִׁמְתִין בְּבַנֵי נְשָׂא כְּמָה דְלִקְטָא בְּקַדְמִיתָא, וְאַפִּיקַת לֹון
 הַשְׁתָּא בְּזְמַנָּא דְאִיהִי קַיִימָא בְּדִינָא. הָאִי מֵאן דְנִקִיט לָהּ
 בְּהֵוֹא זְמַנָּא לִיְהוּי תְדִיר בְּגַרְיֵעוּתָא, וּמְסַכְּנוּתָא אֲזֵלָא
 לְגַבִּיּהּ, וְאַתְבַּר תְּדִיר בְּדִינָא כֹּל יוֹמוּי דְבַר נֶשׁ בֵּין חֵיבָא
 בֵּין זַכָּא. בַּר דְּצִלוּתָא בְּטִיל כֹּל גְּזַרֵי דִינִין וַיְכִיל
 לְסַלְקָא בְּצִלוּתָא.

וְהֵוֹא זְמַנָּא דְקַיִימָא הֵוֹא דְרָגָא בְּשְׁלִימוּ, וְהֵוֹא נְהָר
 דְנִגִיד וְנִפִיק אֲשֶׁתֶּמֶשׁ בֵּהּ, כְּדִין הֵוֹא נְשִׁמְתָא
 דְנִפְקַת וְאַתְדַבְּקַת בֵּיהּ בְּהֵוֹא בַר נֶשׁ, הֵוֹא בַר נֶשׁ
 אֲשֶׁתֶּלִים בְּכֹלָא בְּעוּתָרָא בְּבַנִין בְּשְׁלִימוּ דְגוּפָא.

וְכֹלָא בְּגִין ^(דף קפא ע"א) הֵוֹא מְזֵלָא דְנִגִיד וְנִפִיק וְאַתְחַבַּר
 בְּהֵוֹא דְרָגָא לְאֲשֶׁתֶּלְמָא בֵּיהּ וְלְאַתְבָּרְכָא מִנִּיּהּ,
 וְעַל דָּא כֹּלָא בְּמִזְלָא תְלִיא מְלָתָא. וְעַל דָּא תְנִינִין, בְּנִי
 חֵי וּמְזוּנֵי לָאוּ בְּזְכוּתָא תְלִיא מְלָתָא אֶלָּא בְּמִזְלָא תְלִיא
 מְלָתָא. דְהָא בְּזְכוּתָא לָאוּ אִיהוּ אֶלָּא עַד דְאַתְמַלִיא
 וְאַתְנַהִיר מִן מִזְלָא.

וּבְגִין כֹּף כֹּל אֵינֹון דְאַתְבָּרוּ בְּהָאִי עֲלֵמָא וְאֵינֹון זַכָּאִי
 קְשׁוּט, כְּלָהוּ אַתְבָּרוּ בְּהָאִי עֲלֵמָא וְאַתְדָּנוּ בְּדִינָא.
 מֵאִי טַעֲמָא, בְּגִין דְהֵהִיא נִפְשָׂא גְרָמָא לָהּ, וְעַל דָּא
 חֵיִיס עֲלִיּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֲלֵמָא דְאַתֵּי.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל מִה דְעָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּדִינָא אִיהוּ, בְּגִין לְדַכָּאָה לְהֵיִיא נַפְשָׁא לְאִיִּתָּאָה

לָה לְעֵלְמָא דְאַתִּי. (ובגין כך קודשא בריך הוא כל עובדוי) (נ"א בגין דכל עובדוי

דקודשא בריך הוא) אִינוּן בְּדִינָא וְקָשׁוּט. וּבְגִין לְאַעֲבָרָא מְנִיָּה

הֵהוּא זוּהֵמָא דְקַבִּילַת בְּהַאי עֵלְמָא וְעַל דָּא אַתְּבַר הֵהוּא

גוּפָא וְאַתְּדְכִיַּאת נַפְשָׁא. וּבְגִין כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

עָבִיד לְהֵהוּא זַכָּאָה דִּיִּסְבּוּל יְסוּרִין וּמְכַאוּבִין בְּהַאי עֵלְמָא

וַיִּתְנִקִּי מִכְּלָא וַיִּזְכֶּה לְחַיִּי עֵלְמָא. וְעַל דָּא פְתִיב (תהלים יא)

יִ צְדִיק יִבְחֵן. וְדַאי, וְהָא אַתְּמַר.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתְחָה, (ויקרא כא) אֲךָ אֵל הַפְּרֻכָּת לֹא יָבֵא וְאֵל

הַמְּזֻבַּח לֹא יִגַּשׁ כִּי מוֹם בּוֹ וְלֹא יַחֲלִיל אֶת מִקְדָּשִׁי

כִּי אָנִי יְיָ מִקְדָּשׁוֹ. אֲךָ אֵל הַפְּרֻכָּת לֹא יָבֵא. תָּא חֲזִי,

בְּהֵיִיא שְׁעָתָא דְהֵהוּא נָהַר דְנִגְיִד וְנִפְיָק וְנִפְיָק כָּל אִינוּן

נִשְׁמָתִין וְאַתְּעַבְרַת נוֹקְבָא, כְּלָהוּ קִיִּימִין לְגוֹ בְּקוּרְטָא

דְלָגוּ בְּסִיטוֹ קוּרְטָא.

וְכֹד סִיְהָרָא אַתְּפָגִים בְּהֵהוּא סְטָרָא דְחוּיָא בִישָׂא, כְּדִין

כָּל אִינוּן נִשְׁמָתִין דְנִפְקִין, אֲךָ עַל גַּב דְכְּלָהוּ דְכִיִּין

וְכְלָהוּ קְדִישִׁין, הוּאֵיל וְנִפְלוּ בְּפָגִימוֹ. בְּכָל אִינוּן אַתְרֵי

דְמָטוֹ אִינוּן נִשְׁמָתִין כְּלָהוּ אַתְּבַרוּ וְאַתְּפָגִימוֹ בְּכַמָּה

צְעָרִין בְּכַמָּה כְּאַבִּין, וְאֵילִין אִינוּן (נשמתין ואתרין) (נ"א נשמתין

דאתרין דפגימו) דְאַתְרֵי בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַתַּר

דְּאֶתְּבָרוּ, וְאִף עַל גַּב דְּנִשְׁמָתִין בְּעַצְיָבוּ וְלֹא בְּחֶדְוֹן.
 רָזָא דְּמַלְהָ שְׂרַיִן כְּגִוּוֹנָא דְּלַעֲיִלָּא גּוּפָא אֶתְּפָגִים,
 וְנִשְׁמָתָא לְגוּ כְּגִוּוֹנָא דְּלַעֲיִלָּא, וְדַאי כְּגִוּוֹנָא דְּדָא,
 וּבְגִין כֶּךָ אֲלִין אֵינוֹן דְּבַעֲיִין לְחֶדְתוּתִי בְּחֶדְתוּתָא
 דְּסִיְהָרָא, וְעַל אֲלִין כְּתִיב, (ישעיה סו) וְהָיָה מִיָּדִי חֶדֶשׁ בְּחֶדְשׁוֹ
 וּמִיָּדִי שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ יָבֵא כָּל בֶּשֶׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר
 יי. כָּל בֶּשֶׂר וְדַאי, דְּאֲלִין יִתְחַדְתּוֹן בְּכֻלָּא. וּבַעֲיִין
 לְחֶדְתוּתִי בְּחֶדְתוּתָא דְּסִיְהָרָא.

וְאֲלִין אֵינוֹן בְּשׁוּתְפוּתָא חֶדָּא בְּסִיְהָרָא פְּגִימִין בְּהֵוֹא
 פְּגִימוֹ דִּילָהּ, וּבְגִין כֶּךָ אֵיְהִי שְׂרִיא בְּגִוּוֹיִיהוּ תְּדִיר
 דְּלֹא שְׁבָקָא לֹון כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה נז) וְאֵת דְּכָא וּשְׁפַל
 רוּחַ. וּכְתִיב, (תהלים לד) קָרוֹב יי לְנִשְׁבְּרֵי לֵב, לְאֵינוֹן דְּסַבְּלֵי
 עִם סִיְהָרָא הֵוֹא פְּגִימוֹ, אֵינוֹן קְרִיבִין לָהּ תְּדִיר. וְעַל דָּא
 לְהַחֲיוֹת לֵב נְדַכְּאִים, בְּאֵינוֹן חַיִּים דְּאֵתִיין לָהּ לְאֶתְחַדְתָּא
 יְהֵא לֹון חוּלְקָהוֹן, אֵינוֹן דְּסַבְּלֵי עֲמָה יִתְחַדְתּוֹן עֲמָה.

וְאֲלִין אֶקְרוּן יְסוּרִין שְׁל אֶהָבָה, שְׁל אֶהָבָה אֵינוֹן וְלֹא
 מְנִיָּה דְּהֵוֹא בַר נֶשׁ. שְׁל אֶהָבָה, אֵינוֹן דְּאֶתְּפָגִים
 נְהוּרָא שְׁל אֶהָבָה זּוּטָא דְּאֶתְּדַחֲיָא מֵאֶהָבָה רַבָּה. בְּגִין כֶּךָ
 אֲלִין אֵינוֹן חֲבָרִים מְשׁוּתְפִים בְּהֶדְהָ. זְכָאָה חוּלְקָהוֹן
 בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְּאֵתִי, דְּאֵינוֹן זְכוּ לְהֵא לְמַהוּי
 חֲבָרִים בְּהֶדְהָ, עֲלִיִּיהוּ כְּתִיב, (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי
 וְגו'.

פִּתַח וְאָמַר, (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי יְרוּם וְנִשְׂא וְגִבָּה
מְאֹד. זָכָא חוּלְקֵהוּן דְּצַדִּיקֵי יֵא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא גְלִי לֹון אֲרַחֵי דְאֹרֵייתָא לְמִתְהָ בְּהוּ. תָּא חֲזִי, הַאי
קָרָא רִזָּא עֲלָאָה אִיהוּ, הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי וְאוּקְמוּתָּ. אֲבַל
תָּא חֲזִי, כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, עֲבַד לָהּ
לְסִיְהָרָא וְאֲזַעֵר לָהּ נְהוּרָהָ דְהָא לִית לָהּ מְגֻרְמָה כְּלוּם.
וּבְגִין דְּאֲזַעִירַת גְּרַמָּה, אֲתַנְהָרָא בְּגִין שְׁמִשָּׂא, וּבִתּוּקְפָא
דְּנְהוּרִין עֲלָאִין.

וּבְזִמְנָא דְהוּהוּ בֵּי מְקַדְשָׁא קַיִים, יִשְׂרָאֵל הוּוּ מְשִׁתְּדִלִין
בְּקוּרְבָנִין וְעֲלוּן וּפּוּלְחָנִין, דְּהוּוּ עֲבַדִּין כְּהֵנִי
וְלִיּוּאֵי וַיִּשְׂרָאֵלִי בְּגִין לְקִשְׂרָא קִשְׂרִין וְלֹאֲנַהָרָא נְהוּרִין.
וּלְבַתֵּר דְּאֲתַתְּרַב בֵּי מְקַדְשָׁא אֲתַחֲשֵׁף נְהוּרָא, וְסִיְהָרָא לָא
אֲתַנְהִירַת מִן שְׁמִשָּׂא, וְשְׁמִשָּׂא (דף קפא ע"ב) אֲסַתְּלַק מִנָּהּ
וְלֹא אֲתַנְהָרָא, וְלִית לָךְ יוּמָא דְלֹא שְׁלֵטָא בֵּיהּ לְוּוּטִין
וְצַעֲרִין וּכְאֲבִין כְּמָה דְאֲתַמָּר.

וּבְהַהוּא זְמָנָא דְמִטִּי זְמָנָא דְסִיְהָרָא לְאֲתַנְהָרָא, מַה
כְּתִיב הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי, עֲלִיהּ דְסִיְהָרָא אֲתַמָּר
הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי דָּא הוּא רִזָּא דְמַהִימְנוּתָא. הִנֵּה יִשְׁפִּיל,
דְּאֲתַעֵר אֲתַעֲרוּתָא לְעִילָא כְּמָאן דְּאֲרַח רִיחָא וְאֲתִי
לְאֲתַעֲרָא וְלֹאֲסַתְּכִלָּא. יְרוּם, מְסִטְרָא דְנְהוּרָא עֲלָאָה דְכָל
נְהוּרִין.

יָרוּם, כְּמָה דַּאתְּ אָמַר, (ישעיה ל) וּלְכֵן יָרוּם לְרַחֲמֶכֶם.
וּנְשָׂא, מִסְטָרָא דְאַבְרָהָם. וּגְבַת, מִסְטָרָא דִּיצְחָק.
מְאֹד, מִסְטָרָא דִיעֲקֹב. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ, וְכֹלֵא חַד
בְּרֹזָא דְחַכְמַתָּא.

וּבַהֲהוּא זְמַנָּא יִתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעָרוּתָא
עֲלָאָה לְאַנְהָרָא לָהּ לְסִיְהָרָא כְּדָקָא יָאוּת כְּמָה
דַּאתְּ אָמַר, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָבָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ
הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתִים כְּאֹרֶךְ שְׁבַעֲת הַיָּמִים. וּבְגִין כֶּף
יִתּוּסֵף בָּהּ רוּחַ עֲלָאָה, וּבְגִין כֶּף יִתְעָרוּן כְּדִין כָּל אֵינּוֹן
מִיִּתְיָא דְאֵינּוֹן גּוֹ עֲפָרָא. וְדָא הוּא עֲבָדִי, רֹזָא דְמִפְתָּחַן
דְּמֵאֲרִיָּה בִּידֵיהּ. כְּמָה דַּאתְּ אָמַר, (אל עבדו זקן ביתו ופגמה דאת אמר),
(בראשית כד) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עַבְדּוֹ, דָּא סִיְהָרָא כְּמָה
דַּאתְּמָר, מִטְטְרוּן דְּאִיהוּ עֶבֶד שְׁלִיחָא דְּמֵאֲרִיָּה.

זְקָן בֵּיתוֹ כְּמָה דַּאתְּ אָמַר, (תהלים לו) נַעַר הָיִיתִי גַם זָקֵנְתִּי.
הַמוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, בְּגִין דְּכָל גּוֹוִינִן אֶתְחַזּוֹן בֵּיהּ
יְרוּ"ק וְחַוּוּ"ר וְסוּמָ"ק.

שִׁים נָא יְדָךְ תַּחַת יָרְכִי, דָּא הוּא צְדִיק רֹזָא דְמִלְּהָ,
קִיּוּמָא דְעֲלֵמָא. דְּהָא כְּדִין הָאִי עֶבֶד מִמְּנָא בְּרֹזָא
עֲלָאָה לְאַחֲיָא לֹוֹן לְדִירֵי עֲפָרָא וַיִּתְעַבֵּיד שְׁלִיחָא
בְּרוּחָא דְלְעִילָא וְלֵאֲתַבָּא רוּחִין וּנְשַׁמְתִּין לְאַתְרֵיָּהּ
לְאֵינּוֹן גּוּפֵי (ס"א דַּאֲתַאֲבָלוּ) דַּאֲתַבְּלוּ וְאַתְרַקְבוּ תַּחוּת עֲפָרָא.

וַאֲשֶׁבִיעֶךָ בְּיַי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. וַאֲשֶׁבִיעֶךָ, מֵאֵי
וַאֲשֶׁבִיעֶךָ. לְאֶת־לִבָּשָׂא בְרוּזָא דְשִׁבְעָ נְהוּרִין
עֲלָאִין דְּאִינוּן רְזָא דְשְׁלִימוּ עֲלָאָה. אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה,
דָּא הוּא גּוּפָא דְתַחֲוֹת עֲפָרָא דְאִית לֵיהּ קִיּוּמָא לְאַקְמָא
מִעֲפָרָא. דְּכָל אִינוּן דְּאֶתְקַבְּרוּ בָּהּ וְזָכוּ לְאֶתְקַבְּרָא
בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל אִינוּן יִתְעָרוּן בְּקַדְמִיתָא, כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא. דְּכַתִּיב, (ישעיה כו) יִחְיוּ מִתֵּיךְ, בְּקַדְמִיתָא אֲלִין
מִתִּין דְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. נְבִלְתִי יְקוּמוּן, אִינוּן מִתִּין
דְּשָׂאֵר אַרְעָאן. וְעַל דָּא לְאִינוּן גּוּפִיהוּן דִּישְׂרָאֵל
דְּאֶתְקַבְּרוּ תַּמָּן, וְלֹא לְגוּפֵי דְשָׂאֵר עַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדָה
זָרָה דְּאַסְתָּאבָּא אַרְעָא מִינֵיהוּן.

וְעַל דָּא אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי. מֵאֵי לְבָנִי. דְּכָל
נְשָׁמְתִין דְּעֲלָמָא דְנַפְקֵי מֵהוּא נְהָר דְנִגִּיד וְנַפְיָק,
אִינוּן בְּנִין לְקוּדְשָׂא בְרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא אֲשֶׁר לֹא תִקַּח
אִשָּׁה, דָּא גּוּפָא. לְבָנִי, דָּא נְשָׁמְתָא. מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי,
אֲלִין גּוּפִין דְּעַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְּזָמִין קוּדְשָׂא
בְרִיךְ הוּא לְנַעֲרָא לֹון מֵאַרְעָא קַדִּישָׂא. כְּמָה דְאֵת אָמַר,
(איוב לח) וַיִּנְעָרוּ רַשָּׁעִים מִמֶּנֶּה. כְּמָאן דְּמִנְעַר טְלִיתָא
מִזֹּהֶמָּא דִּילָהּ.

כִּי אֵל אֲרָצִי וְאֵל מוֹלַדְתִּי תִלְךָ. אֲרָצִי, דָּא הִיא אַרְעָא
קַדִּישָׂא דְאִיהוּ קַדְמָאָה לְכָל שָׂאֵר אַרְעִין כְּמָה

דַּאתְמָר. (ועל דא פי אל ארצי דא ארעא קדישא דאיהו דיליה בין כל שאר ארעין
 דפליג לון לממנן אחרנין) ועל דא פי אל ארצי, ואל מולדתי. כיון
 דאמר אל ארצי מהו ואל מולדתי. אלא אל ארצי כמה
 דאתמר, (מדח) ואל מולדתי אלין אינון ישראל.

תא חזי, מה פתיב, ויקח העבד כמה דאתמר. עשרה
 גמלים, אלין אינון עשרה דרגין דהאי עבד שלטא
 עלייהו, בגוונא דלעילא. מגמלי אדניו, דאינון כההוא
 גוונא ממש כמה דאתמר, והאי עבד שלטא ואתתקן
 בהו.

וכל טוב אדניו בידו, כל ההוא טיבו ריחין עלאין
 דנפקי מגו אינון נהורין ובוצינין עלאין. וכל טוב
 אדוניו, ההוא שמושא דשמשא דאתמשכא בה בסיהרא.
 ויקם וילך אל ארם נהרים, דא אתר דארעא קדישא
 דבכת תמן רחל פד חריב פי מקדשא. ויברך
 הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים, לאתתקפא חילהא
 בתוקפהא פדקא יאות עד לא תיעול לאקמא לון לאינון
 גופין.

לעת ערב, מאי לעת ערב. דא ערב שבת (דף קפב ע"א)
 דאיהו זמנא דאלף שתיתאה. לעת ערב כמה דאת
 אמר (תהלים קד) ולעבודתו עדי ערב וכתיב, (ירמיהו ו) פי ינטו
 צללי ערב.

לְעֵת צֵאת הַשְּׂוֹאֲבוֹת, דִּהְיוּ זְמַנָּא זְמִינִין לְמִיקָם
 וְלֹא־חֵיִיא בְּקַדְמֵיתָא מְכַל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, אִינוּן
 דְּשִׂאֲבֵי מִימּוּי דְּאוּרֵיִיתָא (וּשְׂאֲבִין), בְּגִין דְּאֶתְעַסְקוּ לְשִׂאֲבָא
 מִמִּימֵי דְּאוּרֵיִיתָא, וְאֶתְתַּקְּפוּ בְּאֵילָנָא דְּחַיִּי, וְאִינוּן יִפְקוּן
 בְּקַדְמֵיתָא, דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי גְרַמָּא לֹון דִּיקוּמוּן בְּקַדְמֵיתָא
 כְּמָא דְּאֶתְמַר.

וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יוֹצְאוֹת. מֵאֵי יוֹצְאוֹת, כְּמָה דְּאֶתְ
 אָמַר (ישעיה כו) וְאֶרֶץ רַפָּאִים תְּפִיל, דְּזְמִינָא אֶרְעָא
 לְמַפְלֵט מְנָה כָּל רוּחִין דְּאִינוּן בְּגוֹוָה, וְעַל דָּא כְּתִיב
 יוֹצְאוֹת. לְשִׂאוּב מַיִם, לְנִטְלָא נְשִׁמְתָא וְלְקַבְלָא לָהּ
 כְּדָקָא יָאוֹת מִתְקַנָּא מֵאֶתְרָה כְּדָקָא חַזִּי.

וְהָיָה הַנְּעֻרָה אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הֲטִי נָא כִּדְךָ וְאֶשְׁתֶּה,
 בְּגִין דִּהָא אֶתְמַר, דְּכָל אִינוּן נְשִׁמְתִין דְּעֲלָמָא
 דְּאֶתְקֵיִמוּ בְּהַאי עֲלָמָא וְאֶשְׁתַּדְּלוּ לְמַנְדַּע לְמֵאֲרִיחוֹן
 בְּרִזָּא דְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה. אִיְהִי סְלִקַת וְאֶתְקֵיִמַת בְּדַרְגָּא
 עֲלָאָה עַל כָּל אִינוּן דְּלֹא אֶתְדַבְּקוּ וְלֹא יִדְעוּ, וְאִינוּן
 אֶתְקֵיִמוּן בְּקַדְמֵיתָא. וְדָא הוּא שְׂאֵלְתָא דְּקָאִים הֵהוּא
 עֶבֶד לְמַנְדַּע וְלִמְשָׂאֵל, בְּמָה אֶתְעַסְקַת הֵהִיא נְשִׁמְתָא
 בְּהַאי עֲלָמָא.

וְאָמְרָה אֵלֶי גַּם אַתָּה שְׂתֶה, אַנְתָּ בְּעֵי לְמִשְׁתִּי
 וְלֹאֶתְשַׁקֵּיָא בְּקַדְמֵיתָא, וּבִתְרַךְ וְגַם לְגַמְלִיךָ

אַשְׁקָה. בְּגִין דְּכָל אֵינֹן שְׂאָר רְתִיכִין אַף עַל גַּב
 דְּאַתְשִׁקִּיין מֵהָאֵי דְרָגָא, כְּלָהוּ אֶתְשִׁקִּיין מִפּוֹלְחָנָא
 דְּצִדִּיקִיָּא יְיָ דֵּי דְעֵי פּוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן כְּדָקָא יְאוּת.
 דְּצִדִּיקִיָּא יְיָ דְעֵי לְסַפְקָא לְכָל דְרָגָא וְדְרָגָא כְּדָקָא יְאוּת.
 וְעַל דָּא וְגַם לְגַמְלִיךְ אַשְׁקָה. וְדָאֵי הֵיא הָאֵשָׁה אֲשֶׁר
 הִכִּיחַ יְיָ לְבֵן אֲדָנֵי. וְדָאֵי הֵהִיא (ס"א באתערותא דצלוחתא דילי) אֵיהוּ
 גּוֹפָא דְאֲזַדְמֵן לְהֵהִיא נִשְׁמַתָּא עֲלָאָה.

תָּא חֲזִי, דְּהָא אֶתְמַר דְּתִיאֹבְתָא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי נּוֹקְבָא
 עֶבֶיד נִשְׁמַתָּא. וְתִיאֹבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא
 סִלְקָא וְאַתְעָרַב בְּהֵדָה דְלַעֲיִלָּא וְאַתְכִּלִּיל דָּא בְדָא וְעֶבֶיד
 נִשְׁמַתָּא. וּבְגִין כֶּךָ הֵיא הָאֵשָׁה. דָּא הוּא גּוֹפָא וְדָאֵי
 דְאֵיהוּ זְמִינָא לְהֵהוּא רְעוּתָא דְנִשְׁמַתָּא דְנִפְקָא מִן
 דְכוּרָא.

וְאֵינֹן גּוֹפִין זְמִינִין לְאַתְעָרָא בְּקַדְמִיתָא כְּדֵאֲמַרְן.
 וּלְבַתֵּר דְאֵלִין יְקוּמוֹן, יְקוּמוֹן כָּל אַחֲרֵינִין
 דְּבִשְׂאָר אַרְעָאן, וְיִתְקַיְיִמוֹן בְּקִיּוּמָא שְׁלִים, וְיִתְחַדְתּוּן
 בְּחֻדְתוּתָא דְסִיְהָרָא, וְיִתְחַדְדֵּשׁ עֲלֵמָא כְּמִלְקַדְמִין. וְכַדִּין
 כְּתִיב בְּהֵהוּא זְמַנָּא (תהלים קד) יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׁיו.

וּבְגִין כֶּךָ (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁפִּיל עֲבָדֵי, לְאַהֲדָרָא נִשְׁמַתִּין
 כָּל חַד וְחַד לְאַתְרֵיהּ. יְרוּם וְנִשְׂא וְגַבְהָ מְאֹד,
 מִסְטָרָא דְכָל אֵינֹן דְרָגִין עֲלֵאִין כְּדֵאֲמַרְן.

(ישעיה נב) כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים כֵּן מִשַּׁחַת מֵאִישׁ מֵרָאֵהוּ
 וְתֹארוּ מִבְּנֵי אָדָם. תָּא חֲזִי, דְהָא אֲתִמֵּר דְכִד אֲתִחַרַב
 בֵּי מַקְדְּשָׁא, וְשִׁכְנִיתָא (אתגלי) בְּגוּ אֲרַעֵן נוֹכְרַאִין בֵּינֵיהוּ.
 מַה כְּתִיב, (ישעיה לג) הֵן אֲרֵאֲלֶם צַעֲקוּ חֲצָה מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם
 מִרְיָבְכִיוֹן. כְּלָהוּ בְכוּ עַל דָּא, וְקִשְׁרוּ בְכִיָּה וְאַבְלָא. וְכֹל
 דָּא עָלָה דְשִׁכְנִיתָא דְאֲתַגְלִיָּא מֵאֲתָרָה, וְכִמָּה דְאִיהִי
 מִשְׁתַּנֵּית מִכְּמָה דְהוֹת. אוּף הָכִי בַעֲלָה לָא נְהִיר נְהוּרִיָּה
 וְאֲשַׁתְּנִי מִכְּמָה דְהוֹה, דְכְתִיב, (ישעיה יג) חֲשׁךְ הַשָּׁמַשׁ
 בְּצִאתוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב כֵּן מִשַּׁחַת מֵאִישׁ מֵרָאֵהוּ.

דְּבַר אַחַר כֵּן מִשַּׁחַת מֵאִישׁ מֵרָאֵהוּ, מֵהָאֵי עֶבֶד דְאֲשַׁתְּנִי
 דְיוֹקְנִיָּה וּגְוֹנִיָּה מִכְּמָה דְהוֹת. דְּבַר אַחַר כֵּן מִשַּׁחַת
 מֵאִישׁ מֵרָאֵהוּ, כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (ישעיה ב) אֲלִבִּישׁ שָׁמַיִם
 קְדָרוֹת וְשִׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם. דְהָא מִיּוֹמָא דְאֲתִחַרַב בֵּי
 מַקְדְּשָׁא לָא קְיִימוּ שָׁמַיִם בְּנְהוּרָא דְלַהוֹן, וְרִזָּא דְמִלָּה
 בְּרַכָּאן לָא שְׁרִיִין אֱלָא בְּאֲתַר דְאֲשַׁתְּכַחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא,
 וְאוֹקְמוּתָהּ. כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (בראשית ב) זָכַר וְנִקְבָּה בְּרָאִים
 וַיְבָרַךְ אֹתָם. וּבְגִין כֵּן מִשַּׁחַת מֵאִישׁ מֵרָאֵהוּ.

וְדָא הוּא כְּמָה דְכְתִיב, (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אֲבָד, אָבוֹד אוּ
 נְאָבָד לָא נְאָמַר, אֱלָא אֲבָד, דְלָא שְׁרִיִין בְּרַכָּאן
 אֱלָא בְּאֲתַר דְאֲשַׁתְּכַחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא כְּחֵדָא כְּמָה דְאֲתִמֵּר.
 בְּגִין דָּא בְּהוּא זְמַנָּא דְלָא אֲשַׁתְּכַח (דף קפב ע"ב) דְכּוֹרָא

בְּהַדָּה, וּכְדִין כָּל אֵינוֹן נִשְׁמָתִין דְּנִפְקִי כְּלָהוּ הָוִי לְהוּ
 שְׁנוּיָא מִכְּמָה דְהוּוּ בְּזִמְנָא דְשִׁמְשָׁא אֶתְחַבֵּר בְּסִיְהָרָא כְּמָה
 דְּאֶתְמַר. וְעַל דָּא אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף וְגו' וְאֶתְמַר.
 וְהוּא נֶעַר, בְּגִין דְּלֹא מִתְּפַרְשִׁין לְעֵלְמִין, צַדִּיק וְצַדִּיק
 כְּחָדָא אֵינוֹן, כְּמָה דְּאִיְהִי אֶתְקַרִּיאַת בְּשִׁמְא
 דְּדַכּוּרָא, הָכִי נָמִי אֶתְקַרִּי אִיְהוּ בְּשִׁמְא דִּילָּה דְכֶּתִיב וְהוּא
 נֶעַר.

אֵת בְּנֵי בִלְהָה וְאֵת בְּנֵי זִלְפָּה, בְּכִלְהוּ קִיִּימָא לְחַדְתָּא
 לֹון כְּדָקָא יְאוֹת וְלֹא שְׁתַּעֲשָׂעָא לֹון בְּחַדְוָה דִּילִיָּה.
 דְּכִלְהוּ עֲנַפִּין וְכִלְהוּ עֲלִין, כְּלָהוּ אֶתְבְּרַכִּין בְּחַדְוָה דִּילִיָּה.
 אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, כְּמָה דְּאֶתְמַר דְּכָל דִּיּוֹקְנָא
 דִּיעֲקֹב הָוִה בֵּיהּ בְּיוֹסֵף, וְכָל מָה דְּאִירַע לְהֵאִי
 אִירַע לְהֵאִי, וְתַרְוּוּיָהוּ כְּחָדָא אֲזִלִּי. וְדָא הוּא רְזָא דְּאֵת
 ו'ו' דְּאֲזִלִּי תַרְוּוּיָהוּ כְּחָדָא, בְּגִין דְּאֵינוֹן רְזָא חָדָא
 וְדִיּוֹקְנָא חָדָא:

וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתְּם רָעָה, הָא אוֹקְמוּהָ דְהוּוּ אָמַר
 לְאָבוּי עֲלִיָּיהוּ דְהוּוּ אָכְלִי שְׁיִיפָא מִבְּעֵלִי חַיִּין כַּד
 אֵינוֹן חַיִּין. וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתְּם רָעָה, וְכִי הָא בְּמַנְיָנָא
 הוּוּ אֵינוֹן בְּנֵי שְׁפָחוֹת, הֵיךְ הוּוּ מְזִלְזִלִין בְּהוֹן בְּנֵי לָאָה,
 וְהֵיךְ הוּוּ אָכְלִין אַבְר מִן חַחֵי וְהוּוּ עֲבָרִין עַל פְּקוּדָא
 דְּמֵאֲרִיהוֹן. דְּהָא פְּקִיד עַל בְּנֵי נַח פְּקוּדָא דָּא. כְּמָה דְּאֵת

אָמַר, (בראשית ט) אַךְ בֶּשֶׂר בְּנַפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ, וַאֲיִנוֹן
הוּוּ אֲכָלִי לִיָּה וְעִבְרִין עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיהוֹן. אֱלֹא יוֹסֵף
הָוָה קָאָמַר, וְעַל דָּא אֲתַעֲנֵשׁ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֶת דְּבַתָּם רָעָה, כַּמָּה דְאֻקְמוּהָ דִּיהֵבִי
עֵינֵיהוּ בְּבָנוֹת אֲרַעָא, וְדָא הוּוּ דְבַתָּם רָעָה.
לִינְקָא לְכָל אֲיִנוֹן דְרַגִּין דִּלָּא קְדִישִׁין (ד"א ל"ג אף על גב)
דְּאֲתִיִּין מִסְטָרָא מְסֻבָּא:

וַיִּשְׂרָאֵל אָהֵב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו כִּי בֶן זִקְנִים הוּוּ לוֹ
וְעָשָׂה לוֹ כְּתֻבֹת פָּסִים. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר,
לִךְ עִמִּי בֵּא בְּחֻדְרֵיךָ וּסְגֹר דְּלַתְךָ בְּעֵדְךָ חֲבִי
(ישעיה כו) כַּמַּעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זַעַם. לִךְ עִמִּי בֵּא בְּחֻדְרֵיךָ.

תָּא חֲזִי, כַּמָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ רַחִים לֹון לְיִשְׂרָאֵל.
וּבְגִין רַחֲמֵיהוֹן דְּלֵהוֹן דְּרַחֲמִים לֹון עַל כָּל עַמִּין
עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת, אֲזַהֵר לֹון, וּבְעֵי לְנִטְרָא
לֹון בְּכָל מַה דְּאֲיִנוֹן עֲבָדִין.

תָּא חֲזִי, תְּלַת זְמַנִּין אֵית בְּיוֹמָא דְּדִינָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא,
וְכַד אֲתִי הָהוּוּ זְמַנָּא, מִבְּעֵי לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאֲזִדְהָרָא
וְלֹאֲסֵתְמָרָא דִּלָּא יִפְגַּע בֵּיהָ הָהוּוּ דִינָא, וַאֲיִנוֹן זְמַנִּין
יְדִיעֵן וְהָא אֻקְמוּהָ.

בְּגִין דְּהָא כַּד סָלִיק צְפָרָא, אֲבָרְהָם אֲתַעֵר בְּעֵלְמָא,
וְאֲחִיד לִיָּה לְדִינָא לְקִשְׂרָא לִיָּה בְּהֵדִיָּה. וּבְשִׁירוֹתָא

דְּתַלְת שְׁעֵי קַמְיִיתָא נָטִיל דִּינָא מֵאַתְרֵיהּ לְאַתְעָרָא בֵּיהּ
 בְּיַעֲקֹב, עַד דְּאַתְעָר צְלוֹתָא דְּמִנְחָה דְּאַהֲדַר דִּינָא
 לְאַתְרֵיהּ, וְאַתְעָר דִּינָא דְּלַתְתָּא לְאַתְקֻשְׂרָא בְּדִינָא
 דְּלַעֲיִלָּא. דְּהָא כְּדִין אַתְקֻשְׂר דִּינָא בְּדִינָא וּבְעֵי
 לְאַזְדַּהֲרָא.

(לעיל סח ב) תו כד דינא אתער בעלמא ומותא אשתכח
 במתא, לא ליבעי ליה לבר נש למיהך יחידאי
 בשוקא והא אוקימנא מלי. אלא בעי לאסגרא גרמיה
 דלא יפויק לבר, כמה דאוקמוה בנח דאסגר גרמיה
 בתיבותא דלא ישתכח קמי מחבלא.

ועל דא לך עמי בא בחדריך, אסגר גרמך. וסגור
 דלתך בעדך, דלא יתחזי קמיה דמחבלא. חבי
 כמעט רגע עד יעבור זעם, דבתר דאעבר דינא לית ליה
 רשו למחבלא לחבלא.

תא חזי, דקודשא בריך הוא, בגין רחמיותא דאיהו
 רחים לון לישראל וקריב לון לגביה, כל שאר עמין
 עובדי פוכבים ומזלות שנאין לון לישראל. בגין דאינון
 מתרחקין וישראל קריבין.

ותא חזי, בגין רחמיותא דרחים יעקב ליוסף יתיר
 מאחוי, אף על גב דכלהו תוו ליה אחין, מה פתיב
 ויתנפלו אותו להמיתו, כל שפן עמין עובדי עבודת
 פוכבים ומזלות לישראל.

תָּא חֲזִי, כְּמָה גְרָיִם לִיה תְּהוּא רְחִימוּתָא דְרַחֲמִים לִיה
 יִתִּיר, דְּגָרָם לִיה דְּאִתְגְּלִי מֵאֲבוּי, וְאִתְגְּלִי אֲבוּי
 בְּהֵדִיָּה, וְגָרָם לְהוּ גְלוּתָא ^(דף קפג ע"א) וְלִשְׁכִּינְתָא דְּאִתְגְּלִיָּא
 בִּינֵייהוּ. וְאָף עַל גַּב דְּאִתְגְּזִירַת גְּזֻרָה, וְאוּקְמוּהָ דְּבִגִּין
 כְּתַנְתָּ פְּסִים דְּעֵבֵד לִיה יִתִּיר, מַה כְּתִיב וַיֵּרְאוּ אָחִיו:

וַיַּחֲלִם יוֹסֵף חֲלוֹם וְגו', רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח וְאָמַר, ^(במדבר יב)
 וַיֹּאמֶר שָׁמְעוּ נָא דְּבַרִּי אִם יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יִי
 בְּמִרְאָה אֵלָיו אֲתוּדַע בְּחֲלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ. תָּא חֲזִי, כְּמָה
 דְּרַגִּין לְדְרַגִּין עֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ קִיִּימֵי דָא
 עַל דָּא. דְּרַגָּא עַל דְּרַגָּא, דָּא לְעֵיל מִן דָּא, וְכִלְהוּ יִנְקִין
 אֵלִין מִן אֵלִין כְּדָקָא חֲזִי לֹון, אֵלִין מִימִינָא וְאֵלִין
 מִשְׁמַאלָא, וְכִלְהוּ אֲתַמְנֵן אֵלִין עַל אֵלִין, כִּלְא כְּדָקָא
 יֵאוּת.

תָּא חֲזִי, כָּל נְבִיאֵי דְּעֲלָמָא כִּלְהוּ יִנְקֵי מִסְטָרָא חֲדָא,
 מִגּוּ תְרִין דְּרַגִּין יְדִיעֵן, וְאִינוּן דְּרַגִּין הוּוּ אֲתַחֲזִיין
 בְּגוּ אֲסַפְקִלְרִיָּאָה דְּלָא נְהָרָא, דְּכְתִיב בְּמִרְאָה אֵלָיו
 אֲתוּדַע, מֵאִי הוּא מִרְאָה, כְּמָה דְּאִתְמַר ^(ד"א ל"ג דְּמִרְאָה)
 חִיזוּ דְּכָל גְּוֹנֵן אֲתַחֲזִיין בְּגוּוּהָ, וְדָא הִיא אֲסַפְקִלְרִיָּא
 דְּלָא נְהָרָא. בְּחֲלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ, דָּא הוּא חַד מִשְׁתִּין
 בְּנְבוּאָה כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ. וְאִיהוּ דְּרַגָּא שְׁתִּיתָאָה מִהֵהוּא
 דְּרַגָּא דְּנְבוּאָה וְאִיהוּ ^(קצא א) דְּרַגָּא דְּגַבְרִיאֵל דְּמִמְנָא עַל
 חֲלָמָא וְהָא אֲתַמַּר.

תָּא חֲזִי, כֹּל חֲלָמָא דְאִיהוּ כְּדִקָּא יְאוּת מִהֲאִי דְרָגָא קָא
 אֲתִיא, וְעַל דָּא לִית לָךְ חֲלָמָא דְלָא יִתְעַרְבוּן עִמִּיהּ
 מִלִּין כְּדִיבִין, כְּמָה דְאֻקְיָמְנָא, וּבְגִין כֶּךָ מִנִּייהוּ קְשׁוּט
 וּמִנִּייהוּ כְּדִיבִין, וְלִית לָךְ חֲלָמָא דְלָא אִית בֵּיה מִהֲאִי
 גִיסָא וּמִהֲאִי גִיסָא.

וּבְגִין דְאִית בֵּיה בְּחֲלָמָא כֹּלָא כְּדֹאמְרוּן, כֹּל חֲלָמִין
 דְעֲלָמָא אֲזֻלִין בְּתַר פְּשָׂרָא דְפּוּמָא, וְאֻקְמוּהָ.
 דְכַתִּיב, (בראשית מא) וַיְהִי כֹּאֲשֶׁר פָּתַר לְנוּ כֵּן הָיָה. מֵאִי
 טַעֲמָא, בְּגִין דְאִית בֵּיה בְּחֲלָמָא כְּדִיבּוּ וְקְשׁוּט, וּמְלָה
 שְׁלֵטָא עַל כֹּלָא, וּבְגִין כֶּךָ בְּעֵי חֲלָמָא פְּשָׂרָא טָבָא. רַבִּי
 יְהוּדָה אָמַר, בְּגִין דְכֹל חֲלָמָא מִדְרָגָא דְלִתְתָא אִיהוּ,
 וְדַבּוּר שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ. וּבְגִין כֶּךָ כֹּל חֲלָמָא אֲזֻלָּא בְּתַר
 פְּשָׂרָא.

פְּתַח וְאָמַר, (איוב לג) בְּחֲלוֹם חֲזִיוֹן לַיְלָה בְּנִפְל תִּרְדָּמָה עַל
 אַנְשִׁים בְּתַנּוּמוֹת עָלֵי מְשָׁכַב אִזּוּ יִגְלָה אֲזֵן אַנְשִׁים
 וּבְמִסְרָם יַחֲתָם. תָּא חֲזִי, כַּד סָלִיק בַּר נָשׁ לְעַרְסִיָּה, מִבְּעֵי
 לֵיה לְאִמְלָכָא עֲלֵיהּ מַלְכוּתָא דְשְׂמִיָּא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר
 יִימָא חַד פְּסוּקָא דְרַחֲמֵי וְאֻקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בְּגִין דְהָא כַּד
 בַּר נָשׁ נָאִים עַל עַרְסִיָּה, הָא נְשַׁמְתִּיָּה נִפְקָא מִנִּיהּ וְאֲזֻלָּא
 וְשִׁטִּיא לְעֵילָא, כֹּל חַד וְחַד כְּפּוּם אֲרַחֲיָה וְהַכִּי סְלִיקַת
 כְּמָה דְאֲתַמַּר.

מֵה פְּתִיב, בְּחִלּוֹם חֲזִיוֹן לִילָהּ. כַּד בְּנֵי נִשָּׂא שְׁכַבֵּי
 בְּעַרְסֵייהוּ נִימִין וְנִשְׁמַתָּא נִפְקַת מִנִּייהוּ. הֲדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, בְּתַנּוּמוֹת עָלֵי מִשְׁכָּב אֹז יִגְלֶה אֶזֶן אַנְשִׁים. וְכַדִּין
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֹדַע לָהּ לְנִשְׁמַתָּא בְּהֵהוּא דְרָגָא
 דְּקִימָא עַל חֶלְמָא, אֵינּוֹן מְלִין דְּזַמִּינִין לְמִיתֵי עַל עֲלָמָא
 אוֹ אֵינּוֹן מְלִין כְּפּוֹם אֵינּוֹן הֲרַהוּרִין דְּלַבִּיָּהּ. בְּגִין דְּבַר נִשְׁ
 נָטִיל אַרְחָא דְּתוֹכַי דְּעֲלָמָא.

בְּגִין דְּהָא לָא מוֹדַעִין לִיהָ לְבַר נִשְׁ בְּעוּד דְּאִיהוּ קָאִים
 בְּתוֹקְפָא דְּגוּפָא (ב"א דְּרוּחָא) כְּדִקְאֲמַרְן, אֵלָא מְלֹאכָא
 אֹדַע לְנִשְׁמַתָּא וְנִשְׁמַתָּא לְבַר נִשְׁ. וְהֵהוּא חֶלְמָא אִיהוּ
 מְלַעִילָא, כַּד נִשְׁמַתִּין נִפְקִין מִגּוּפֵי וְסָלְקִין כָּל חַד וְחַד
 כְּפּוֹם אַרְחֵיהּ. וְכַמָּה דְּרָגִין עַל דְּרָגִין, בְּרֹזָא דְּחֶלְמָא כְּלָהוּ
 בְּרֹזָא דְּחֶכְמַתָּא. וְתָא חֲזִי, חִלּוֹם דְּרָגָא חֲדָא, מְרָאָה דְּרָגָא
 חֲדָא, נְבוּאָה דְּרָגָא חֲדָא, וְכַלְהוּ דְּרָגִין לְדְרָגִין אֵלִין עַל
 אֵלִין.

וַיִּחַלְּם יוֹסֵף חִלּוֹם וַיִּגֵּד לְאָחָיו וַיּוֹסֶפּוּ עוּד שְׁנָא אֲתוּ עַל
 חִלּוּמוֹתָיו. מֵהֲכָא דָּלָא מְבַעֵי לִיהָ לְבַר נִשְׁ
 לְמִימַר חֶלְמִיהָ בַר לְהֵהוּא בַר נִשְׁ דְּרַחִים לִיהָ, וְאִי לָאו,
 אִיהוּ גְרִים לִיהָ. דְּאִי הֵהוּא חֶלְמָא מִתְּהַפֵּךְ לְגוּוֹנָא אַחֲרָא,
 אִיהוּ גְרִים לְסִלְקָא.

תָּא חֲזִי, דִּיּוֹסֵף אִיהוּ אֲמַר חֶלְמָא לְאַחוּהִי, וְעַל דָּא גְרָמוּ

לִיה לְסֻלָּקָא חֲלָמִיה תְּרִין וְעֶשְׂרִין שָׁנִין דְּאֵתְעַכְבּ. רַבִּי
 יוֹסִי אָמַר, מִנָּלָן, דְּכָתִיב וַיֹּסִיפוּ עוֹד שָׁנָא אוֹתוֹ. מֵאֵי
 שָׁנָא אוֹתוֹ, דְּגָרְמוּ לִיה קִטְרוּגִין בְּדָא.

מַה פְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמְעוּ נָא הַחֲלוּם הַזֶּה (דף קפג ע"ב)
 אֲשֶׁר חֲלָמְתִי, דְּבִעָא מְנַיִיהוּ דִּישְׁמַעוּן לִיה. וְאִיהוּ
 אוֹדַע לְהוּ הֵהוּא חֲלָמָא, דְּאֵלְמָלָא אֵינּוּן דְּאֵהֲפְכוּ לִיה
 לְגוּוּנָא אַחֲרָא, הָכִי אֲתַקִּיִּים. וְאֵינּוּן אֲתִיבוּ וְאָמְרוּ הַמֶּלֶךְ
 תְּמַלֵּךְ עָלֵינוּ אִם מְשׁוּל תְּמַשֵּׁל בְּנוּ. מִיָּד אָמְרוּ לִיה
 פִּשְׂרָא דְחֲלָמָא וְגִזְרוּ גִזְרָה, וּבְגִין כֶּךָ וַיֹּסִיפוּ עוֹד שָׁנָא
 אוֹתוֹ.

רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ שְׂכִיחֵי קָמִיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר
 רַבִּי חֲזִיא, הָא תְּנִינָן חֲלָמָא דְלָא אֲתַפְשֵׁר,
 כְּאֶגְרָתָא דְלָא מִתְקַרֵּיא. אִי בְּגִין דְּאֲתַקִּיִּים וְאִיהוּ לָא
 יִדַע, אוּ דְלָא אֲתַקִּיִּים כֻּלָּל. אָמַר לִיה, אֲתַקִּיִּים וְלָא
 אֲתִידַע, דִּהָא הֵהוּא חֲלָמָא חִילָא תְּלִיא עָלֵיהּ, וְאִיהוּ לָא
 אֲתִידַע וְלָא יִדַע, אִי אֲתַקִּיִּים אִי לָא אֲתַקִּיִּים.

וְלִית לָךְ מְלָה בְּעֵלְמָא דְעַד לָא יִיתִי לְעֵלְמָא, דְלָאוּ
 אִיְהִי תְּלִיא בְּחֵלְמָא אוּ עַל יְדָא דְכְרוּזָא. דִּהָא
 אֲתַמָּר דְּכָל מְלָה וּמְלָה עַד לָא יִיתִי לְעֵלְמָא, מְכַרְזֵי עָלֵיהּ
 בְּרַקִּיעַ. וּמִתְמָן אֲתַפְשֵׁט בְּעֵלְמָא וְאֲתִיְהִיב עַל יְדָא
 דְכְרוּזָא. וְכֻלָּא בְּגִין דְּכָתִיב, (עמוס א) כִּי לֹא יַעֲשֶׂה יְיָ

אֱלֹהִים דְּבַר כִּי אִם גָּלָה סוּדוֹ אֶל עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים,
 בְּזִמְנָא דְנְבִיאִים אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּעֵלְמָא. וְאִי לָאוּ, אַף עַל גַּב
 דְּנְבוּאָה לָא שְׂרִיא, חֲפִימֵי עֲדִיפֵי מִנְּבִיאִים. וְאִי לָא,
 אֲתִיְהִיב בְּחֵלְמָא. וְאִי לָאוּ, בְּצַפְרֵי שְׂמִיא מִשְׁתַּכְּחֵי מִלָּה
 וְהָא אוֹקְמוּהָ:

וַיֵּלְכוּ אַחֲיוּ לְרַעוֹת אֶת צֶאֱן אַבְיָהֶם בְּשֹׁכֶם. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, לְרַעוֹת צֶאֱן אַבְיָהֶם מְבַעֵי לֵיהּ, מֵאִי אִ"ת
 נְקוּד מְלַעֲיָלָא, לְאַסְגָּאָה עֲמָהוֹן שְׂכִינְתָא, דְּאִיְהִי עֲמָהוֹן
 שְׂרִיא. בְּגִין דְּאִינוֹן הוּוּ עֲשָׂרָה, דְּהָא יוֹסֵף לָא הוּוּ
 עֲמָהוֹן, וּבְנִימִין אִיהוּ זַעִיר בְּבֵיתָא. וּבְגִין כֶּךָ אִינוֹן הוּוּ
 עֲשָׂרָה. וְכֹד אֶזְלוּ הוֹת שְׂכִינְתָא בִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא נְקוּד
 מְלַעֲיָלָא.

וּבְגִין כֶּךָ בְּזִמְנָא דְזַבִּינוּ לֵיהּ לְיוֹסֵף אֲשֶׁתְּתַפּוּ כְּלָהוּ
 בְּהַדִּי שְׂכִינְתָא וְאֲשֶׁתִּיפּוּ לָהּ בְּהַדִּייהוּ כַּד עֲבִידוּ
 אוֹמָאָה. וְעַד דְּאֲתַגְּלִיא מְלָה דְיוֹסֵף, לָא שְׂרִיא שְׂכִינְתָא
 עֲלֵיהּ דִּיעֲקֹב.

וְאִי תִימָא דְשְׂכִינְתָא לָא אֲשֶׁתְּכַחַת עֲמָהוֹן. תָּא חֲזִי,
 דְכַתִּיב (תהלים קכב) שָׁשׂוּ עָלוּ שְׁבֻטִים שְׁבֻטֵי יְהוָה עֲדוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יי. כְּלָהוּ צַדִּיקֵי וַחֲסִידֵי קִיּוּמָא
 דְכָל עֲלְמָא, קִיּוּמָא אִינוֹן לְעִילָא וְתַתָּא.
 פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קכב) שְׁמַחְתִּי בְּאוֹמְרִים לִי בֵּית יי נִלְךָ.

הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ, דְדוֹד הוּא עִם לְבִיָּה לְמִבְנֵי בֵּיתָא.
כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (מלכים א ח) וַיְהִי עִם לְבַב דְּוֹד אָבִי לְבָנוֹת
בֵּית לְשָׁם יִי וְגו'. וּלְבַתָּר מַה פְּתִיב רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה
הַבַּיִת כִּי אִם בְּנֵךְ הַיּוֹצֵא מִחֻלְצִיךְ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לְשָׁמַי.
וְכָל יִשְׂרָאֵל הוּוּ יִדְעֵי דָא, וְהוּוּ אָמְרוּ אֵימַתִּי יָמוֹת דְּוֹד
וַיִּקְוִים שְׁלָמָה בְּרִיָּה וַיִּבְנֶה בֵּיתָא. וְכַדִּין עוֹמְדוֹת הָיוּ
רַגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵיךְ יְרוּשָׁלַיִם, כְּדִין נִיֶּסֶק וְנִקְרִיב תַּמָּן
קָרְבָּנִין.

וְעַם כָּל דָּא, אִף עַל גַּב דְּהוּוּ אָמְרוּ אֵימַתִּי יָמוֹת סְבָא
דָּא, כְּדִין שְׁמַחְתִּי. וְחֻדוּהָ הוּא לִי בְּגִין בְּרִי, דְּהוּוּ
אָמְרֵי דְבְּרֵי יָקוּם תַּחֲוֹתִי לְמַגְמַר פְּקוּדָא לְמִבְנֵי בֵּיתָא.
כְּדִין שְׂרִי וְשַׁבַּח לָהּ וְאָמֵר, יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר
שְׁחַבְרָה לָהּ יַחְדוּ.

תַּנְן עֵבֶד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְרוּשָׁלַיִם לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא
דְּלְעִילָא, וְדָא מִתַּתְּקֵנָא (דָּא) לְקַבֵּל דָּא דְכַתִּיב, (שמות
טו) מָכוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פָּעֵלְתָּ יִי. הַבְּנוּיָה, דְּזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְנַחְתָּא לָהּ יְרוּשָׁלַיִם דְּלְעִילָא כְּדָקָא יָאוֹת, וּבְגִין כְּךָ
הַבְּנוּיָה. שְׁחַבְרָה לָהּ יַחְדוּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ שְׁחַבְרָה שְׁחַבְרוּ
מִבְּעֵי לִיָּה. אֵלָא דְאֵתְחַבְרַת אִמָּא בְּבֵרְתָא וְהוּוּ כְּחֻדָּא
וְאוֹקְמוּהָ.

וְאֵתְמַר. שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבֻטִים אֵלִין אֵינּוֹן קִיּוּמָא דְעֵלְמָא

וְתִקְוֵנָא דְעֵלְמָא תַּתָּא, וְלֹא תִימָא דְעֵלְמָא תַּתָּא
 בְּלַחֲדוּי, אֶלָּא אֶפִּילוּ דְעֵלְמָא עֲלָא. דְכְּתִיב שְׁבִיטִי יְהִי
 עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל, לְיִשְׂרָאֵל דְיִיִקָּא. בְּגִין דְאִינוּן קִיּוּמָא
 לְתַתָּא, סְהַדוּתָא אִינוּן לְעֵילָא. וְכֹלָא לְהוּדוּת לְשֵׁם יִי,
 לְאוּדָאָה שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל סְטָרִין, דְכְּתִיב
 לְהוּדוּת לְשֵׁם יִי:

וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהֵנֵּה תַעֲהָ בַשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לְאָמֵר
 מַה תַּבְּקֵשׁ. (דף קפד ע"א) מַה כְּתִיב לְעֵילָא, וַיֹּאמֶר
 יִשְׂרָאֵל אֵל יוֹסֵף הֲלוֹא אֲחִיךָ רַעִים בְּשֹׁכֶם לָכֵה וְאֶשְׁלַחְךָ
 אֵלֵיהֶם. וְכִי יַעֲקֹב שָׁלִימָא דְהוּהוּ רַחִים לִיה לְיוֹסֵף מִכָּל
 בְּנוֹי, וְהוּהוּ יָדַע דְכָל אַחֵוּי הוּוּ סְנַאִין לִיה, אִמָּאִי שִׁדְר
 לִיה לְגַבִּיָּהוּ. אֶלָּא אִיהוּ לָא חָשִׁיד עֲלֵיָּהוּ, דְהוּהוּ יָדַע
 דְכֻלְּהוּ הוּוּ זַכָּאִין, וְלֹא חָשִׁיד לֹוֹן. אֶלָּא גָרִים קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא כָּל דָּא, בְּגִין לְקִיּוּמָא גְזֻרָה דְגְזֹר בֵּין הַבְּתָרִים.
 אֲשַׁכְּחֵנָא בְּסַפְרֵי קְדָמָאִי, דְבַעֲיִין אֵלִין בְּנֵי יַעֲקֹב
 לְשִׁלְטָאָה עֲלוּי עַד לָא יַחוּת לְמִצְרַיִם. דְאֵילוּ
 הוּא יַחוּת לְמִצְרַיִם, וְאִינוּן לָא שְׁלֹטוּ בֵּיה בְּקַדְמִיתָא.
 יְכִלִי מִצְרָאִי לְשִׁלְטָאָה לְעֵלְמִין עֲלֵיָּהוּ דְיִשְׂרָאֵל,
 וְאֶתְקִיּוּמָא בֵּיה בְּיוֹסֵף דְאֶזְדַּבֵּן לְעַבְדָּא וְאִינוּן שְׁלֹטוּ
 עֲלוּי. וְאִף עַל גַּב דְּיוֹסֵף הוּהוּ מְלָכָא לְבַתָּר, וּמִצְרָאִי הוּוּ
 עַבְדִּין לִיה, אֲשַׁתְּכַחוּ יִשְׂרָאֵל דְשְׁלֹטוּ עַל כָּלְהוּ.

תָּא חֲזִי, דְיוֹסֶף דְּאִיהוּ בְרִית עֲלָאָה, כֹּל זְמַנָּא דְאַתְקִיִּים
 בְּרִית, שְׁכִינְתָא אַתְקִיִּים בְּהַדְיִיהוּ דְיִשְׂרָאֵל בְּשָׁלַם
 כְּדָקָא יְאוּת, כִּיּוֹן דְאַסְתִּלַּק יוֹסֶף בְּרִית עֲלָאָה מֵעֲלָמָא,
 כְּדִין בְּרִית שְׁכִינְתָא וַיִּשְׂרָאֵל כִּלְהוּ בְּגָלוּתָא נִפְקוּ, וְהָא
 אוּקְיָמָנָא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת א) וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר
 לֹא יָדַע אֶת יוֹסֶף. וְכֹלָא הָוָה מִעַם קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 כְּדָקָא יְאוּת.

תָּא חֲזִי, וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ דָּא גְּבֵרִיא"ל, וְאוּקְמוּהָ. כְּתִיב
 הָכָא וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ, וְכְּתִיב הֵתָם (דְּנִיאל ט) וְהָאִישׁ
 גְּבֵרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּחֻזֹן בְּתַחֲלָה. וְהֵנָּה תוֹעָה, בְּכֹלָא
 תוֹעָה, דְּאַבְטַח עַל אַחוּי דְהָוָה מִתְּבַע אַחוּה דְלְהוֹן וְלֹא
 אֲשַׁכַּח, וְתַבַּע לְהוּ וְלֹא אֲשַׁכַּח. וְעַל דָּא תוֹעָה בְּכֹלָא,
 וְעַל דָּא וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לְאֹמֵר מַה תְּבַקֵּשׁ:

וַיֹּאמֶר אֶת אַחֵי אֲנֹכִי מִבְּקֵשׁ וְגו'. וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נִסְעוּ
 מִנְּהָ וְגו', רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) מִי יִתְּנֶךָ
 כְּאֵח לִי יוֹנֵק שְׂדֵי אֲמִי אֲמַצְאֶךָ בְּחוּץ אֲשַׁקֶּךָ גַּם לֹא יְבוֹזוּ
 לִי. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבֵרִיא, אֲבָל הָאִי קָרָא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל אֲמָרוּ לְמַלְכָּא דְשַׁלְמָא דִּילִיָּה. מִי יִתְּנֶךָ כְּאֵח לִי,
 כִּיּוֹסֶף עַל אַחוּי, דְּאֹמֵר, (בְּרֵאשִׁית ו) וְעַתָּה אֵל תִּירָאוּ אֲנֹכִי
 אֲכַלְכַּל אֶתְכֶם וְאֶת טַפְכֶם. יְהִי לֹון מְזוֹנָא וְזֹון לְהוּ
 בְּכַפְנָא. בְּגִין כֶּךָ מִי יִתְּנֶךָ כְּאֵח לִי.

דְּבַר אַחַר מִי יִתְנַךְ כְּאֵחַ לִי, דָּא יוֹסֵף, לְגַבְיָה דְשְׁכִינְתָּא
 דְּאֵתְאַחַד עִמָּה וְאֵתְדַבֵּק בְּהֶדְהָ. יוֹנֵק שְׂדֵי אֲמִי,
 דְּהָא כְּדִין אַחֻוּה וּשְׁלִימוּ בְּהַדְיִיחוּ. אֲמַצְאֵךְ בַּחוּץ, גּוֹ
 גְּלוּתָא, דְּאִיחוּ בְּאַרְעָא אַחְרָא. אֲשַׁקֵּךְ, בְּגִין לְאֵתְדַבְּקָא
 רוּחָא בְּרוּחָא. גַּם לֹא יְכוּזוּ לִי, אֵף עַל גַּב דְּאֲנָא בְּאַרְעָא
 אַחְרָא.

תָּא חֲזִי, דְּיוֹסֵף אֵף עַל גַּב דְּאֲחוּי לָא הוּוּ לִיָּה כְּאַחִין כַּד
 נִפְל בִּידְיִיחוּ. אִיחוּ הָוָה לוֹן כְּאַחָא כַּד נִפְלוּ בִּידְיָה,
 וְהָא אוּקְמוּהָ. דְּכְתִיב, (בראשית ו) וַיִּנַּחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל
 לִבָּם, בְּכֹלֵא דְּבַר עַל לְבִיָּהוּ.

וְתָא חֲזִי, מַה כְּתִיב וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו, דָּא שְׁמַעוֹן
 וְלוּי דְּאִינוֹן הוּוּ אַחִין וְדָאִי בְּכֹלֵא, בְּגִין דְּקָא אַתּוּ
 מִסְטָרָא דְּדִינָא קְשִׁיא. וּבְגִין כֶּךָ רוּגְזָא דְּלַהוֹן, אִיחוּ
 רוּגְזָא דְּקַטְלָא בְּעֵלְמָא. כְּמַה דָּאֵת אָמַר (בראשית מט) אַרוּר
 אֲפִם כִּי עָזוּ וְעִבְרְתֶם כִּי קִשְׁתֶּה.

תָּא חֲזִי, רְזָא דְּמְלָה, אִית רוּגְזָא וְאִית רוּגְזָא. אִית
 רוּגְזָא דְּאִיחוּ מְבָרְכָא מֵעִילָא וּמִתְתָּא, וְאֲקָרִי בְּרוּךְ,
 כְּמַה דְּאֲתָמַר דְּכְתִיב (בראשית יד) בְּרוּךְ אֲבָרָם לְאֵל עֵלְיוֹן
 קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְהָא אוּקְמוּהָ. וְאִית רוּגְזָא דְּאִיחֵי
 אֲתַלְטִיא לְעִילָא וְתַתָּא, כְּמַה דְּאֲתָמַר דְּאֲקָרִי אַרוּר.
 דְּכְתִיב, (בראשית א) אַרוּר אֶתְהָ מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת
 הַשָּׂדֶה. אַרוּר אֲפִם כִּי עָזוּ.

וְעַל רְזָא דָּא אֵית תְּרִין טוּרִין דְּכְתִיב, (דברים יא) וְנָתַתְּ אֶת
הַבְּרָכָה עַל הַר גְּרִיזִים וְאֵת הַקְּלָלָה עַל הַר עֵיבֵל,
לְקַבֵּיל אֱלֹהֵי תְּרִין דְּרָגִין. וְעַל דָּא, דָּא אַקְרִי אַרְוֵר, וְדָא
אַקְרִי בְּרוּךְ. וְשִׁמְעוּן וְלוֹי אֵינֹן מִסְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא,
וּמִן סְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא תְּקִיפָא, נְפֻקַת רוּגְזָא
דְּאֵתְלֻטִיא.

וְתָא חֲזִי, מִסְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא נְפֻקֵי רוּגְזָא לְתַרֵי
סְטָרִין, חַד דְּאֵתְבְּרֵךְ, וְחַד דְּאֵתְלֻטִיא. (דף קפד ע"ב) חַד
בְּרוּךְ וְחַד אַרְוֵר. כְּגֻוּנָא דָּא מִסְטָרָא דִּיצְחָק נְפֻקוּ תְּרִין
בְּנִין, חַד מְבוֹרֵךְ, וְחַד דְּאֵתְלֻטִיא לְעֵילָא וְתַתָּא. דָּא
אֲתַפְּרֵשׁ לְסְטָרִיהּ, וְדָא אֲתַפְּרֵשׁ לְסְטָרִיהּ. דָּא דִּיּוֹרִיהּ
בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, וְדָא דִּיּוֹרִיהּ בְּטוֹרָא דְשַׁעִיר. דְּכְתִיב,
(בראשית סד) אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד אִישׁ שׂוֹדֵה. דָּא אֲתַרִּיהּ בְּאֲתַר
דְּמַדְבְּרָא וְחַרְבָּא וְשִׁמְמָה, וְדָא יוֹשֵׁב אֱהָלִים. וְכֻלָּא
כְּגֻוּנָא דְאַצְטָרִיךְ.

וּבְגִין כְּךָ תְּרִין דְּרָגִין אֵינֹן, בְּרוּךְ וְאַרְוֵר, דָּא לְסְטָרִיהּ
וְדָא לְסְטָרִיהּ. מֵהֵאֵי נְפֻקִין כָּל בְּרַכָּאן דְּעֵלְמִין
לְעֵילָא וְתַתָּא וְכָל טִיבוּ וְכָל גְּהִירוּ וְכָל פּוֹרְקָן וְכָל
שְׁזֻבוֹתָא. וּמֵהֵאֵי נְפֻקִין כָּל לְוֹטִין וְכָל חַרְבָּא וְכָל דְּמָא
וְכָל שְׁמָמָא וְכָל בִּישׁוּן וְכָל מְסֻאָבוּ דְעֵלְמָא.

רַבִּי שִׁמְעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים כו) אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפֵּי

וְאִסּוּבָּה אֶת מִזְבְּחֶךָ יִי, הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ. אַבְל תָּא
 חֲזִי, רְזָא דְמַלְהָ הָכָא, דְּהָא לִית לָךְ בַּר נָשׁ בְּעֵלְמָא דְלָא
 טַעִים טַעְמָא דְמוֹתָא בְּלִילִיא, וְרוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיא עַל
 הַהוּא גּוּפָא. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּנִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא
 אֶסְתַּלְקַת מִנִּיהָ דְּבַר נָשׁ, וְנִפְקַת מִנִּיהָ. וְעַל דְּנִשְׁמַתָּא
 קַדִּישָׁא נִפְקַת וְאֶסְתַּלְקַת מִנִּיהָ, שְׂרִיא רוּחָא מְסֻאָבָא עַל
 הַהוּא גּוּפָא וְאֶסְתַּאב.

וְכֹד נִשְׁמַתָּא אֶתְהַדְרַת לְגּוּפָא, אֶתְעַבַר הַהוּא זוּהֵמָא.
 וְהָא אֶתְמַר דִּידוּי דְּבַר נָשׁ זוּהֵמָא דְּמְסֻאָבוּ אֶשְׁתְּאַר
 בְּהוּ. וְעַל דָּא לָא יַעֲבַר יְדוּי עַל עֵינּוּי, בְּגִין דְּהַהוּא רוּחַ
 מְסֻאָבָא שְׂרִיא עֲלוּי, עַד דְּנִטִּיל לֹון. וְכֹד נִטִּיל יְדוּי
 כְּדָקָא חֲזִי, כְּדִין אֶתְקַדֵּשׁ וְאֶקְרִי קְדוּשָׁא.

וְהִיךְ בְּעִי לְאֶתְקַדֵּשָׁא. בְּעִי חַד כְּלִי לְתַתָּא וְחַד כְּלִי
 מְלַעֲיִלָא, בְּגִין דִּיתְקַדֵּשׁ מִהַהוּא דְּלַעֲיִלָא. וְהַהוּא
 דְּלַתַתָּא דִּיתִיב בְּזוּהֵמָא דְּמְסֻאָבוּ בֵּיהָ. וְדָא כְּלִי לְקַבְּלָא
 מְסֻאָבוּ, וְדָא לְאֶתְקַדֵּשָׁא מִנִּיהָ, דָּא בְּרוּךְ וְדָא אָרוּר. וְלָא
 בְּעֵיין אֵינּוּן מִיין דְּזוּהֵמָא לְאוּשְׁדָא לֹון בְּבֵיתָא, דְּלָא
 יִקְרַב בְּהוּ בַר נָשׁ. דְּהָא בְּהוּ מִתְכַּנְּשֵׁי סְטְרָא דְּלַהוּן, יִכִּיל
 לְקַבְּלָא נְזָקָא מֵאֵינּוּן מִיין מְסֻאָבִין.

וְעַד דִּיתְעַבַר זוּהֵמָא מִן יְדוּי לָא יְבָרַךְ, וְאוֹקְמִנָא.
 וּבְגִין כֹּךְ, בַּר נָשׁ עַד לָא יִקְדֵּשׁ יְדוּי בְּצַפְרָא, אֶקְרִי

טָמֵא. כִּיּוֹן דְּאֵתְקַדְּשׁ אֶקְרִי טְהוֹר. וּבְגִין כֶּךָ לֹא יִטּוֹל
אֶלָּא מִן יָדָא דְּאֲדָכִי בְּקַדְמִיתָא. דְּכִתְיִב, (במדבר ט) וְהִנֵּה
הַטְּהוֹר עַל הַטָּמֵא. דָּא אֶקְרִי טְהוֹר, וְדָא אֶקְרִי טָמֵא.
בְּגִין כֶּךָ חַד כְּלִי לְעִילָא וְחַד כְּלִי לְתַתָּא, דָּא קַדִּישָׁא
וְדָא מְסֻבָּא. וּמֵאִינוֹן מֵיִן אָסִיר לְמַעַבְד בְּהוּ
מִיִּדִי, אֶלָּא בְּעֵי לְאוֹשְׁדָא לֹון בְּאַתֵּר דְּבְנֵי נְשָׂא לֹא
עֲבְרִין עַלִּיהוּ, וְלֹא יְבִית לֹון בְּבִיתָא. דְּהָא כִּיּוֹן
דְּאֵתוֹשְׁדֵן בְּאַרְעָא, רוּחָא מְסֻבָּא אֲשֶׁתַּפַּח תַּמָּן וַיִּכִּיל
לְנִזְקָא. וְאִי חֲפַר לֹון מְדְרוֹן תַּחוּת אַרְעָא דְּלֹא יִתְחַזֵּן
שְׁפִיר.

וְלֹא יְהִיב לֹון לְנִשֵּׁי חֲרָשֵׁי דִּיכְלוֹן לְאַבָּאשָׂא בְּהוּ לְבְנֵי
נְשָׂא. בְּגִין דְּאִינוֹן מֵיִן דְּאֵתְלִטְיִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף
הוּא בְּעֵי לְדַכָּאָה לֹון לְיִשְׂרָאֵל וְלְמַהוּי קַדִּישִׁין. דְּכִתְיִב,
(יחזקאל לו) וּזְרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וַיְטַהַרְתֶּם מִכָּל
טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם:

וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכּוּ אֹתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוּ מִיַּם. רַבִּי
יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים ט) תוֹרַת יְיָ תְּמִימָה

מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ (מאן דְּבִטִיל מִלִּי דְּאוֹרִייתָא כְּאִילוּ חֲרִיב עֲלֵמָא שְׁלִים). כַּמָּה אֵית
לֹון לְבְנֵי נְשָׂא לְאֲשֶׁתְּדִלָּא בְּאוֹרִייתָא, דְּכָל מֵאן
דְּאֲשֶׁתְּדִל בְּאוֹרִייתָא לְהוּי לֵיה חַיִּים בְּעֲלֵמָא דִּין וּבְעֲלֵמָא
דְּאֵתִי, וְזָכִי בְּתַרִּין עֲלֵמִין. וְאַפִּילוּ מֵאן דְּאֲשֶׁתְּדִל

בְּאוֹרֵייתָא וְלֹא יִשְׁתַּדֵּל בָּהּ לְשִׁמְהָ כְּדָקָא יָאוּת, זְכִי לְאַגְר
טב בְּעֵלְמָא דִּין, וְלֹא דִּינִין לִיָּה בְּהֵהוּא עֲלֵמָא.

וְתֵא חֲזִי, כְּתִיב, (משלי א) אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֵלָה
עֶשֶׂר וְכָבוֹד. אַרְךָ יָמִים בְּהֵהוּא דְאִשְׁתַּדֵּל
בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמְהָ, דְאִית לִיָּה אַרְךָ יָמִים בְּהֵהוּא עֲלֵמָא
דְּבִיָּה אוֹרְכָא דִּיּוֹמִין. וְאִינוּן יוֹמִין אִינוּן יוֹמִין וְדֵאִי, תַּמָּן
אִיהוּ רַחֲצָנוּ דְקָדוּשָׁא דְלַעֲיֵלָא דְאִתְרַחֲיץ בַּר נָשׁ בְּהֵאִי
עֲלֵמָא לְאִשְׁתַּדֵּלָא בְּאוֹרֵייתָא, לְאִתְתַּקְפָּא בְּהֵהוּא עֲלֵמָא
בְּשִׁמְאֵלָה עוֹשֶׁר וְכָבוֹד, אַגְר טב וְשִׁלוּהָ אִית לִיָּה
(דף קפה ע"א)
בְּהֵאִי עֲלֵמָא.

וְכָל מָאן דִּיִּשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמְהָ, כַּד נִפְיֵק מֵהֵאִי
עֲלֵמָא, אוֹרֵייתָא אֲזֵלָא קַמִּיָּה וְאִכְרֹזַת קַמִּיָּה
וְאִגִּינַת עֲלֵיָּה, דְלֹא יִקְרַבּוּן בְּהֵדִיָּה מְאִרִיָּהוּן דְדִינָא. כַּד
שָׁכִיב גּוֹפָא בְּקַבְרָא, הִיא נְטֻרַת לִיָּה. כַּד נִשְׁמַתָּא אֲזֵלָא
לְאִסְתַּלְקָא לְמִיתַב לְאִתְרָה, אִיהִי אֲזֵלָא קַמִּיָּה דְהֵהִיא
נִשְׁמַתָּא. וְכַמָּה תַרְעִין אִתְבְּרוּ מִקַּמָּה דְאוֹרֵייתָא עַד
דְעָאֵלַת לְדוּכְתָהּ. וְקִיִּמָּא עֲלֵיָּה דְבַר נָשׁ עַד דִּיתַעַר
בְּזַמְנָא דִּיקוּמוּן מִתִּיָּיא דְעֲלֵמָא, וְאִיהִי מִלְפָּא סְנִיגוּרָא
עֲלֵיָּה.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ו) בְּהִתְהַלְכְּךָ תִנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ
תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְהִקִּיצוֹתָ הִיא תִּשְׁיַחֲךָ. בְּהִתְהַלְכְּךָ

תִּנְחָה אֶתְךָ, כִּמָּה דַּאתְמַר. בְּשֹׁכְבְךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ,
 בְּשַׁעֲתָא דְשָׁכִיב גּוּפָא בְּקִבְרָא, דְּהָא כְּדִין בְּהֵוּא זְמַנָּא
 אֶתְדִן גּוּפָא בְּקִבְרָא וּכְדִין אֹרִייתָא אֲגִינַת עֲלֶיָהּ.
 וְהַקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךְ כִּמָּא דַּאתְמַר בְּזְמַנָּא דִּיתְעָרוֹן מִתִּי
 עֲלָמָא מִן עֶפְרָא. הִיא תְּשִׁיחָךְ לְמַהוּי סְנִיגוּרִיא עֲלָךְ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הִיא תְּשִׁיחָךְ. מֵאִי הִיא תְּשִׁיחָךְ. בְּגִין
 דַּאֲף עַל גַּב דְּהַשְׁתָּא יְקוּמוֹן מֵעֶפְרָא, אֹרִייתָא לָא
 יִתְנַשֵּׁי מִנְהוֹן. דְּהָא כְּדִין יִנְדַּעוֹן כָּל הָהִיא אֹרִייתָא
 דְּשָׁבְקוּ כַּד אֶסְתַּלְקוּ מֵהָאֵי עֲלָמָא, הָהִיא אֹרִייתָא נְטִירָא
 מֵהֵוּא זְמַנָּא וְתִיעוּל בְּמַעֲיִיהוּ כְּמִלְקַדְמִין וְאִיהִי תִמְלִל
 בְּמַעֲיִיהוּ.

וְכָל מַלְיָן מִתְתַּקְנָן יִתִּיר מִכִּמָּה דְּהוּוּ בְּקַדְמִיתָא, דְּהָא
 כָּל אִינוֹן מַלְיָן דְּאִיהוּ לָא יְכִיל לְאֲדַבְקָא לּוּ כְּדָקָא
 יָאוֹת וְאִיהוּ אֶשְׁתַּדֵּל בְּהוּ וְלֹא אֶתְדַבֵּק בְּהוּ. כְּלָהוּ עָאֲלִין
 בְּמַעוּי מִתְתַּקְנָן, וְאֹרִייתָא תִמְלִל בֵּיתָהּ. הֲדָא הוּא דְכָתִיב
 וְהַקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךְ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּגוּוֹנָא דָּא כָּל
 מָאן דַּאֶשְׁתַּדֵּל בְּאֹרִייתָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, זָכִי לְאֶשְׁתַּדֵּלָא
 בְּהַ לְעֲלָמָא דַּאתִּי וְהָא אֶתְמַר.

תָּא חֲזִי, הֵוּא בַר נָשׁ דְּלֹא זָכִי לְאֶשְׁתַּדֵּלָא בְּהָאֵי עֲלָמָא
 בְּאֹרִייתָא, וְאִיהוּ אָזִיל בְּחֻשׁוֹכָא, כַּד נָפִיק מֵהָאֵי
 עֲלָמָא, נְטִלִין לֵיהּ וְעָאֲלִין לֵיהּ לְגִיתְנָם, אֶתְר תְּתָאָה

דָּלָא יְהֵא מְרַחֵם עָלֵיהּ, דְּאֶקְרִי בּוֹר שְׁאוּן טִיט הֵיּוֹן. כְּמָה
 דְּאֵת אֲמַר, (תהלים מ) וַיַּעֲלֵנִי מִבוֹר שְׁאוּן מִטִּיט הֵיּוֹן וַיִּקָּם
 עַל סֹלַע רַגְלֵי כּוֹנֵן אֲשׁוּרֵי.

וּבְגִין כֶּךָ תְּהוּא דָּלָא אֲשֶׁת־דֵּל בְּאוּרֵיִתָּא בְּהֵאֵי עֲלֵמָא
 וְאֵת־טַנְפָּה בְּטַנּוּפֵי עֲלֵמָא, מַה כְּתִיב וַיִּקְחֶהוּ
 וַיִּשְׁלִיכוּ אֹתוֹ הַבּוֹרָה. דָּא הוּא גֵיהֶנֶם, אֲתֵר דְּדִינִין לְהוּ
 לְאִינוֹן דְּלָא אֲשֶׁת־דֵּלוּ בְּאוּרֵיִתָּא. וְהַבוֹר רַק, כְּמָה דְּאִיהוּ
 הָוָה רַק. מַאי טַעֲמָא בְּגִין דְּלָא הָוָה בֵּיהּ מִים.

וְתָא תְּוִי, כְּמָה הוּא עוֹנְשָׂא דְּאוּרֵיִתָּא, דְּהָא לָא אֲתֵגְלוּ
 יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא קְדִישָׁא, אֲלָא בְּגִין דְּאִסְתַּלְקוּ
 מֵאוּרֵיִתָּא, וְאֲשֶׁת־בָּקוּ מִינָהּ. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (ירמיה ט) מִי
 הָאִישׁ הֶחֱכַם וַיִּבֶן אֶת זֹאת וְגו' עַל מַה אֲבָדָה הָאָרֶץ וְגו'.
 וַיֹּאמֶר יי עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אֲמַר,
 מֵהֲכָא, (ישעיה ה) לִכֵּן גָּלָה עַמִּי מִבְּלֵי דַעַת.

בְּגִין כֶּךָ כְּלָא קִיִּמָּא עַל קִיּוּמָא דְּאוּרֵיִתָּא, וְעֲלֵמָא לָא
 אֲתֵקִיִּים בְּקִיּוּמִיהָ אֲלָא בְּאוּרֵיִתָּא, דְּאִיהוּ קִיּוּמָא
 דְּעֲלָמִין עֵילָא וְתָתָא דְּכְתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם
 וְלִילָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי:

וַיִּקְחֶהוּ וַיִּשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ הַבּוֹרָה, רִמְזוּ עַל דְּאַרְמִיאוּ לִיהּ
 לְגוּ מִצְרָאִי אֲתֵר דְּלָא אֲשֶׁת־כַּח רְזָא
 דְּמֵהִימְנוּתָא כְּלָל. רַבִּי יִצְחָק אֲמַר, אִי נַחֲשִׁין וְעַקְרָבִין

הוּוּ בֵּיהּ, אַמַּאי כְּתִיב בְּרֵאוּבֵן לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ מִיָּדָם
 לְהַשִּׁיבוֹ אֶל אָבִיו. וְכִי לֹא חִיֵּשׁ רֵאוּבֵן לְהָאִי. דְּהָא אֵינּוֹן
 נַחֲשִׁין וְעַקְרָבִין יִנְזָקוֹן לִיהּ, וְאִיךְ אָמַר לְהַשִּׁיבוֹ אֶל
 אָבִיו, וְכְתִיב לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ.

אַלֶּא חֲמָא רֵאוּבֵן דְּנִזְקָא אֲשֶׁתַּכַּח בִּידֵייהוּ דְּאַחוּי, בְּגִין
 דִּידַע כַּמָּה שְׁנָאִין לִיהּ וְרַעוּתָא דְלֵהוֹן לְקַטְלָא
 לִיהּ. אָמַר רֵאוּבֵן, טַב לְמַנְפַּל לִיהּ לְגוֹ גּוֹבָא דְנַחֲשִׁין
 וְעַקְרָבִין, וְלֹא יִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׁנָאוֹי דְלֹא מְרַחֲמִי עֲלֵיהּ.
 מִכָּאֵן אָמְרוּ יִפִּיל בַּר נָשׁ גְּרַמִּיהּ לְאַשָּׂא אוּ לְגּוֹבָא
 דְנַחֲשִׁין וְעַקְרָבִין, וְלֹא יִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׁנָאוֹי (ד'זעירין אינון
 דִּיכְלִי (דף קפ"ה ע"ב) לְאַשְׁתַּזְבָּא. וּבְגִין כֶּךָ אָמַר לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ
 מִיָּדָם).

בְּגִין דְּהִכָּא אַתְר דְּנַחֲשִׁים וְעַקְרָבִים. אִי אִיהוּ צְדִיקָא,
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִרְחִישׁ לִיהּ נִיסָא. וְלִזְמַנִּין דְּזָכוּ
 דְאַבְהָן מְסִיעִין לִיהּ לְבַר נָשׁ וְיִשְׁתַּזְיב מִנֵּיהּ. אַבְל כִּיּוֹן
 דִּיתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׁנָאוֹי, זְעִירִין אֵינּוֹן דִּיכְלִין לְאַשְׁתַּזְבָּא.
 וּבְגִין כֶּךָ אָמַר, לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ מִיָּדָם. מִיָּדָם דִּיִּיקָא,
 וְלֹא כְּתִיב לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ וְתוֹ לָא. אַלֶּא אָמַר
 רֵאוּבֵן, יִשְׁתַּזְיב מִן יְדֵייהוּ, וְאִי יָמוּת בְּגּוֹבָא יָמוּת. וּבְגִין
 כֶּךָ כְּתִיב וַיִּשְׁמַע רֵאוּבֵן וַיִּצִּילֵהוּ מִיָּדָם.

תָּא חֲזִי, כַּמָּה חֲסִידוּתִיהּ דְרֵאוּבֵן, דְּבְגִין דִּידַע דְשְׁמַעוֹן

וְלוֹי שׁוֹתְפוֹתָא וְחֻכִּימוֹתָא וְחִבְרוֹתָא דְלֵהוֹן, קְשִׁיא אֵינּוֹן.
 דְּכַד אֶתְחַבְּרוּ בְּשִׁכְמָם, קָטְלוּ כָּל דְּכוּרָא (ס"א ל"ג) וְהָא דְקָטְלוּ
 כָּל דְּכוּרָא) לָא דִי לוֹן. אֶלָּא דְנִטְלִין נָשִׁין וְטָף וְכֹסְפָא
 וְדַהֲבָא וְכָל בְּעִירֵי וְכָל מְאֲנֵי דִיקָר וְכָל מָאן דְּאֶשְׁתַּכַּח
 בְּקֶרְתָּא. וְלָא דִי כָּל דָּא, אֶלָּא דְאֶפִּילוּ כָּל מַה דְּבַחֲקָלָא
 נִטְלוּ. דְּכַתִּיב, (בראשית לד) וְאֵת אֲשֶׁר בְּעִיר וְאֵת אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה
 לְקַחוּ.

אָמַר, וּמַה קְרִיתָא רַבְתָּא כִּי הָאֵי לָא אֶשְׁתְּזִיב מִנְהוֹן,
 אֶלְמָלָא רַבִּיא דָּא יַפּוּל בִּידֵיהוּ, לָא יִשְׁאָרוֹן
 מִנִּיה אֹמְצָא בְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא אָמַר, טַב לְאֶשְׁתְּזַבָּא
 מִנִּיהוּ דְלָא יִשְׁאָרוֹן מִנִּיה אֶשְׁתְּאָרוֹתָא בְּעֵלְמָא, וְלָא
 יַחֲמִי אַבָּא מִנִּיה כְּלוּם לְעֵלְמִין.

וְהֵכָא אֵי יְמוֹת, לָא יְכַלִּין לֵיה וַיִּשְׁתַּאֲר כָּל גּוֹפִיָּה
 שְׁלִים, וְאֶתִּיב לֵיה לְאַבָּא שְׁלִים. וְעַל דָּא לְמַעַן
 הֲצִיל אוֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוּ אֶל אָבִיו, אָף עַל גַּב דִּימוֹת
 הֲתָם. וּבְגִין כֶּף אָמַר הֵילָד אֵינְנוּ. וְלָא אָמַר אֵינְנוּ חֵי,
 אֶלָּא אָמַר אֵינְנוּ, אֶפִּילוּ מֵת.

תָּא חֲזִי, מָאֵי דְעַבַּד, דְּאִיהוּ בְּחֻכְמָתָא הוּה שְׁתִּיף גְּרַמִּיה
 בְּהַדִּייהוּ, דְּכַתִּיב לָא נִכְפּוּ נִפְשׁ, וְלָא כְּתִיב לָא
 תִּכּוּהוּ. וְאִיהוּ לָא הוּה תַּמָּן כַּד אֲזַדְבַּן יוֹסֵף, דְּהָא כְּלָהוּ
 מִשְׁמֵשִׁי לְאַבוֹהוֹן כָּל חַד וְחַד יוֹמָא חַד. וְהָהוּא יוֹמָא

דְּרֹאוּבֵן הָיָה. וְעַל דָּא בְּעָא דְבַתְּהוּא יוֹמָא דְהָוָה שְׁמוּשָׁא
 דִּילֵיהּ לָא יתְאַבִּיד יוֹסֵף. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב וַיֵּשֶׁב רֹאוּבֵן אֶל
 הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין יוֹסֵף בְּבוֹר וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו. וְהִנֵּה אֵין
 יוֹסֵף דִּיִּיקָא. אֲפִילוּ (ח' א') מִית, מִיַּד וַיֵּשֶׁב אֶל אָחִיו
 וַיֹּאמֶר הִילָד אֵינְנוּ.

וְאֲפִילוּ רֹאוּבֵן לָא יַדַּע מַהְהוּא זְבִינָא דִּיוֹסֵף, וְהָא
 אוֹקְמוּהָ דְאֶשְׁתֵּיתִיף בְּהוּ שְׁכִינְתָא, וְעַל דָּא לָא
 יַדַּע רֹאוּבֵן מַהְהוּא זְבִינָא דִּיוֹסֵף וְלָא אֶתְגַּלְיָא לֵיהּ עַד
 הֵהוּא זְמַנָּא דְאֶתְגַּלֵּי יוֹסֵף לְאַחוּהִי.

תָּא חֲזִי, כַּמָּה גָרִים לֵיהּ לְרֹאוּבֵן בְּגִין דְּאִיהוּ אֶשְׁתַּדֵּל
 לְאַחֵיָא לֵיהּ לִיוֹסֵף, מַה כְּתִיב, (דברים ל"ג) יְחִי רֹאוּבֵן
 וְאֵל יָמוֹת וְגו'. דְּהָא בְּגִין דָּא, אַף עַל גַּב דִּידַע
 דְּאֶשְׁתַּקִּיל בְּכִירוּתִיהּ מִנִּיהּ וְאֶתִּיהִיב לִיוֹסֵף, אֶשְׁתַּדֵּל
 לְאַחֵיָא לֵיהּ, וְצִלֵּי מִשָּׂה וַאֲמַר יְחִי רֹאוּבֵן וְאֵל יָמוֹת,
 וְאֶתְקַיֵּים בְּעֶלְמָא דִּין וְאֶתְקַיֵּים בְּעֶלְמָא דְאַתִּי. מֵאֵי
 טַעְמָא, בְּגִין דָּא, וּבְגִין דְּעַבַּד תְּשׁוּבָה מַהְהוּא עוֹבְדָא.
 דְּכָל מֵאֵן דְּעַבִּיד תְּשׁוּבָה, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קַיֵּים לֵיהּ
 בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְאַתִּי.

תָּא חֲזִי מַה כְּתִיב, וַיִּקְחוּ אֶת פְּתֻנֹת יוֹסֵף וְגו', הָא
 אוֹקְמוּהָ דְבְּגִין דְּדָמָא דְשַׁעִיר דְּמֵיא לְדָמָא דְבַר נָשׁ.
 אֲבַל תָּא חֲזִי, אַף עַל גַּב דְּמִלָּה אֶתִּיא כְּדָקָא חֲזִי, קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא מְדַקְדֵּק בְּהוּ בְּצַדִּיקֵי אֲפִילוּ כְּחוּט הַשְּׂעָרָה.
 יַעֲקֹב עֶבֶד עוֹבְדָא כְּדָקָא יְאוּת. בְּמֵאִי, בְּגִין דְּאֶקְרִיב
 לְגַבּוּי אֲבוּי שְׁעִיר, דְּאִיהוּ סִטְרָא דְּדִינָא קְשִׁיא.
 וְעַם כָּל דָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ אֶקְרִיב שְׁעִיר וְאֶכְחִישׁ לִיה
 לְאֲבוּי דְּאִיהוּ סִטְרָא דִּילֵיהּ, אֶתְעַנֵּשׁ בְּהֵאִי שְׁעִיר אַחֲרָא,
 דְּאֶקְרִיבוּ לִיה בְּנוֹי דְּמָא דִּילֵיהּ.

בְּאִיהוּ כְּתִיב, (בראשית כו) וְאֵת עוֹרוֹת גְּדֵי הָעֲזִים הִלְבִּישָׁה
 עַל יָדָיו וְעַל חִלְקַת צוּאָרָיו, בְּגִין כֶּךָ וַיִּטְבְּלוּ אֶת
 הַכַּתְנַת בַּדָּם, אֶקְרִיבוּ לִיה כְּתוּנָתָא לְאֶכְחִישָׁא לִיה, וְכִלָּא
 דָּא לְקַבֵּל דָּא, אִיהוּ גָרִים דְּכְתִיב וַיִּחַרְד וַיִּצְחַק חֲרָדָה
 גְּדוּלָה עַד מְאֹד, בְּגִין כֶּךָ גָּרְמוּ לִיה דְּחָרַד חֲרָדָה בְּהֵתוּא
 זְמַנָּא דְּכְתִיב הֶכֶר נָא הַכְּתַנַּת בְּנֶךָ הִיא אִם לֹא. (דף קפ"ו ע"א)

רַבִּי חִיָּיא אָמַר, בֵּיה כְּתִיב, (בראשית כו) הֲאֵתָה זֶה בְּנֵי עֵשָׂו
 אִם לֹא. לִיה כְּתִיב, הַכְּתַנַּת בְּנֶךָ הִיא אִם לֹא. וּבְגִין
 כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדַקְדֵּק בְּהוּ בְּצַדִּיקֵי בְּכָל מַה
 דְּאִינוּן עֲבָדִין.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, (נ"א אָמַר רַבִּי אַבָּא) כִּיּוֹן דְּחָמוּ כְּלָהוּ שְׁבֻטִין
 תְּהוּא צַעֲרָא דְּאֲבוּהוֹן, אֶתְנַחְמוּ וּוְדָאִי, וַיְהִיבוּ
 גְרַמֵּייהוּ עַלֵּיהּ דִּיוֹסָף, דִּיפְדוּן לִיה אֶלְמָלָא יִשְׁכַּחוּן לִיה.
 כִּיּוֹן דְּחָמוּ דְּלֹא יְכִילוּ, אֶהֱדְרוּ לְגַבֵּיהּ דִּיהוּדָה וְאֶעֱבְרוּ
 לִיה מֵעַלְיֵיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ הוּהּ מְלֻכָּא עַלְיֵיהּ. (ובדין ס"א ובין

ד) אַעֲבְרוּהוּ מֵעַלֵּיהוּ, מִה כְּתִיב, וַיְהִי בַעַת הַהִיא וַיֵּרֶד
יְהוּדָה וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יח) וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם יי וְעַלְיוֹן
יִתֵּן קוֹלוֹ בְּרֹד וְגַחְלֵי אֵשׁ. תָּא חַזִּי, כַּד בְּרָא קוֹדֶשׁ אֵל
בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, אֶתְקִין לֵיה שְׁבַעַה סְמִכִין עַל מַה
דְּקִימָא, וְכִלְהוּ סְמִכִין קִימִי בְּחַד סְמִכָא יְחִידָא, וְהָא
אוּקְמוּהָ. דְכְּתִיב, (משלי ט) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה חֲצִבָּה
עֲמוּדֵיהָ שְׁבַעַה. וְאֵלִין כְּלָהוּ אֵינוֹן קִימִי בְּחַד דְּרָגָא
מִנֵּיהוּ דְאֶקְרִי (משלי י) צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם.

וְעֲלֵמָא כַּד אֶתְבְּרִי, מִהֵהוּא אֶתְר אֶתְבְּרִי. דְאִיהוּ
שְׁכֻלֵּלָא דְעֲלֵמָא, וְתַקוּנֵנוּי. דְאִיהוּ חַד נְקוּדָה
דְעֲלֵמָא, וְאַמְצָעִיתָא דְכֻלָּא. וּמֵאֵן אִיהוּ, צִיּוֹן. דְכְּתִיב,
(תהלים ג) מִזְמוֹר לְאַסָּף אֵל אֱלֹהִים יי דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ
מִמְזֹרַח שָׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ. וּמֵאֵן אֶתְר, מְצִיּוֹן, דְכְּתִיב
מְצִיּוֹן מְכֻלָּל יוֹפֵי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. מִהֵהוּא אֶתְר דְאִיהוּ
סְטָרָא דְשְׁכֻלֵּלָא דְמִהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא כְּדָקָא יְאוּת
(והשתא עי' קמא א כי שם מקומו) יִשְׂרָאֵל אֶתְתַּקְּפוּ בֵּיה בְּרוּי דְפַקוּדֵי
דְאוּרֵייתָא בְּגִין דְכֻל יוּמָא וַיּוּמָא אֶתְתַּקְּףָ בַר נָשׁ בְּצִיצִית
דְאֶתְעֻטָּף בֵּיה). וְצִיּוֹן תַּקִּיפוּ וּנְקוּדָה דְכֻל עֲלֵמָא,
וּמִהֵהוּא אֶתְר אֶשְׁתְּכַלֵּל כָּל עֲלֵמָא וְאֶתְעַבֵּיד, וּמִגְוִיָּה כָּל
עֲלֵמָא אֶתְזֹן.

וְתָא חֲזִי, וַיִּרְעַם בְּשָׁמַיִם יְיָ וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ וְגוֹ', כִּיּוֹן
דְּאָמַר וַיִּרְעַם בְּשָׁמַיִם יְיָ, אֲמַאי כְּתִיב וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן

קוֹלוֹ. הָא (ס"א אָלָא) הָכָא רוּא דְמַהִימְנוּתָא, (ועל מה ס"א עלמא)
דְּאֲמִינָא דְצִיּוֹן אִיהוּ שְׁכֻלּוּלָא וְשִׁפְרִיּוֹ דְעֲלָמָא, וְעֲלָמָא
מִנִּיהּ אֲתִזֵּן. בְּגִין דְתִרְיִן דְרַגִּין אִינּוֹן וְאִינּוֹן חַד, אִינּוֹן
צִיּוֹן וַיְרוּשָׁלַם. דָּא דִינָא וְדָא רַחֲמִי, וְתִרְוִייהוּ חַד, מִהָכָא
דִינָא וּמִהָכָא רַחֲמִי.

מֵעִילָא לְעִילָא נְפָקָא קוֹל דְּאֲשַׁתְּמַע, לְבַתַּר דְּהֵהוּא
קוֹל נְפָקָא וְאֲשַׁתְּמַע נְפָקִי דִינִין וְאֲרַחֲמִי דִינָא,
וְרַחֲמִי נְפָקִין וּמִתְפָּרְשֵׁן מִתְמָן. וַיִּרְעַם בְּשָׁמַיִם יְיָ, דָּא בִּי
דִינָא בְּרַחֲמִי. וְעֲלִיּוֹן, אֶף עַל גַּב דְּלָא אֲשַׁתְּכַח וְלָא
אֲתִיידַע, כִּיּוֹן דְּהֵהוּא קוֹל נְפִיק כְּדִין אֲשַׁתְּכַח כְּלָא, דִינָא
וְרַחֲמִי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ, כִּיּוֹן דִּיתֵן
קוֹלוֹ, כְּדִין בְּרַד וְגַחְלִי אִשׁ, מִיָּא וְאֲשָׂא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאֲתִילִיד יְהוּדָה מַה כְּתִיב, (בראשית כט)
וְתַעֲמַד מִלְּדָת, בְּגִין דְּדָא הוּא יְסוּדָא רְבִיעָא
מֵאִינּוֹן אַרְבַּע דְּאִינּוֹן רְתִיכָא עֲלָא, סְמְכָא חַד מֵאִינּוֹן
אַרְבַּע סְמְכִין. מַה כְּתִיב בֵּיהּ, וַיְהִי בַּעַת הַהִיא וַיִּרַד יְהוּדָה
מֵאֵת אָחִיו, דְּהוּא מְלָכָא עֲלִייהוּ. מֵאִי טַעֲמָא, בְּגִין דִּיוֹסְף
נַחְתוּ לֵיהּ לְמִצְרַיִם כְּדִקְאֲמָרֵן:

וַיִּרָא שָׁם יְהוּדָה בֵּת אִישׁ כְּנַעֲנִי. וְכִי כְנַעֲנִי הוּא, אָלָא

הָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרֵי־יָא. וַתְּהֵר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר,
תֵּלֶת בְּנֵי הָוִי לִיָּה לַיהוּדָה, וְלֹא אֶשְׁתָּאֲרוּ מִנֵּי־הוּ בַר חַד,
וְדָא הוּא שְׁלָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיָא הָוּוּ אֲזִלֵּי בְּאַרְחָא. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר, אֲמַאי פְּתִיב בְּבִנּוּי דִּיהוּדָה,
בְּקַדְמָאָה וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר, וּבִתְרִין אַחֲרָנִין פְּתִיב
וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אוֹנָן, וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שְׁלָה.

אָמַר לִיָּה תָא חֲזִי, הָאִי פְּרִשְׁתָּא רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ, וְכֹלָא
אִיהוּ כְּדָקָא חֲזִי. וַיֵּרַד יְהוּדָה מֵאֵת אָחִיו, דְּהָא
אֲתַפְסִיָּא סִיְהָרָא, וְנַחֲתַת מִדְּרָגָא דְּתַקְנָא לְגוּ דְּרָגָא
אוֹחְרָא, דְּאֲתַחֲבַר בֵּיהּ חוּיָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר וַיֵּט עַד
אִישׁ עַדְלָמִי וּשְׁמוֹ חִירָה.

וַתְּהֵר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר, וְאִיהוּ רַע, וְכֹלָא
חַד, דְּאֲתִיָּא מִסְטָרָא דִּיִּצְרַר הָרַע. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב
וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ, וְלֹא פְּתִיב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ. (דף קפ"ו ע"ב) בִּיעֲקֹב
פְּתִיב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרָא לִיָּה יַעֲקֹב.
וְהִכָּא אֶת לְאַסְגָּאָה דְּרָגָא אַחְרָא דְּזוּהָמָא דְּמִסְאָבָא
אֲתִילִיד, וְדָא הוּא עֵר רַע, וְכֹלָא חַד.

לְבַתָּר לָא אֲתַבְּסָם אַתְרָא, עַד דְּאֲתָא שְׁלָה דְּהוּהָ עֲקָרָא
דְּכֹלָהוּ. מַה פְּתִיב וַיְהִי עֵר בְּכֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי
יֵי, פְּתִיב הִכָּא רַע, וְכְּתִיב הֵתָם (בראשית ח) כִּי יִצְרַר לֵב הָאָדָם

רַע מְנַעֲרֵיו, רַע דְּאוֹשִׁיד דְּמִין, אוֹשִׁיד זֶרְעָא עַל אֶרְעָא.
וּבְגִין כֶּךָ וַיִּמִּיתֵהוּ יי. מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה, וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
לְאוֹנָן בֵּא אֶל אִשְׁתִּי אַחִיךָ וְגו':

וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֵּא אֶל אִשְׁתִּי אַחִיךָ וְגו'. רַבִּי
שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה מא) הַעִירוֹתִי מִצְפּוֹן
וַיָּאת מִמְּזֹרַח שְׁמֶשׁ יִקְרָא בְּשֵׁמִי וַיָּבֵא סְגָנִים כְּמוֹ חֶמֶר
וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס טִיט. תָּא חֲזִי, כַּמָּה אֵינּוֹן בְּנֵי נֶשָׂא
טַפְּשִׁין דְּלֹא יַדְעִין וְלֹא מְסַתְּפְלִין לְמַנְדַּע אַרְחוּי דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא כְּלָהּוּ נַיִמִין, דְּלֹא מִתְעָרִי שִׁינְתָא
בְּחוּרֵיהוֹן.

תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד לֵיהּ לְבַר נָשׁ, כְּגוּוֹנָא
דְּלַעִילָא. כְּלֹא אֵיהּוּ בְּחַכְמָתָא. דְּלִית לָךְ שִׁיפָא
וְשִׁיפָא בְּבַר נָשׁ דְּלֹא קָיִמָא בְּחַכְמָתָא עֲלָאָה. דְּהָא כִּיּוֹן
דְּאַתְתַּקֵּן כָּל גּוֹפָא בְּשִׁיפּוּי כְּדָקָא יְאוּת, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲשַׁתְּרַף (נ"א אַתְתַּקֵּף) בְּהַדְיָה, וְאַעִיל בֵּיהּ נְשִׁמְתָא
קַדִּישָׁא. בְּגִין לְאוּלְפָא לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמַתָּךְ בְּאַרְחוּי
דְּאוּרֵייתָא וְלְמִיטַר פְּקוּדוּי, בְּגִין דִּיתְתַּקֵּן בַּר נָשׁ כְּדָקָא
יְאוּת.

(ס"א וּבְגִין דָּא בְּעוּד) (וּבְגִין ס"א וּבְעוּד) דְּאִית בֵּיהּ נְשִׁמְתָא
קַדִּישָׁא מְבַעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאַסְגָּאָה דִּיוֹקְנָא דְּמִלְכָּא
עֲלָאָה בְּעֵלְמָא. וְרוּזָא דָּא, דְּהָא הָהוּא נָהַר דְּנַגִּיד וְנַפִּיק

לֹא פִסְקוֹן מִיְמֹוֵי לְעֵלְמִין. וְעַל דָּא מַבְעֵי לִיָּה לְבַר נֶשׁ
דְּלֹא יַפְסִיק נְהָרָא וּמְקוֹרָא דִּילִיָּה בְּהַאי עֲלָמָא (גליון נה"ר רמז

לקיימא קדישא דחתים בבשריה, דאיהו דוגמא דההוא נה"ר רזא דצדיק דאתחבר בצד"ק
בחדא לעילא, בגין כך בעי בר נש לתתא לאתחברא באתתיה בקדושה בגין דאתתקף ביה
בההוא עלמא). וְכָל זִמְנָא דְּבַר נֶשׁ לֹא יִצְלַח בְּהַאי עֲלָמָא (ס"א

ועל דא מבעי ליה לבר נש דלא יפסיק נהרא ומקורא דיליה בהאי עלמא, ואי לא)
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶקֶר לִיָּה וְנִטְע לִיָּה בְּכַמָּה זִמְנִין
כְּמִלְקֵדְמִין.

תָּא חַוִּי, מַה כְּתִיב, הַעִירוֹתִי מִצְפוֹן וַיֵּאת. הַעִירוֹתִי, דָּא
אַתְעֵרוֹתָא דְּזוּוּגָא דְּבַר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא, דְּאִיהוּ
אַתְעֵרוֹתָא מִסְטָרָא דְּצְפוֹן. וַיֵּאת, דָּא הִיא נִשְׁמַתָּא
קְדִישָׁא דְּאַתֵּיא מְלַעֲיָלָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁדֵּר לָהּ
מְלַעֲיָלָא. אַתֵּיא בְּהַאי עֲלָמָא וְעָאלַת בְּגוּ בְּנֵי נֶשָׁא
כְּדַקְאֲמַרְן.

מִמְזַרְח שְׁמֶשׁ, דָּא אַתְר דְּהַהוּא נְהָר דְּנִגִיד וְנִפְיֵק
דְּמַתְמֵן נִפְקַת נִשְׁמַתָּא וְאַתְנַהֲיֶרַת. וַיְבֵא סְגָנִים
(כְּמוֹ חוֹמֵר) אֵלֶיךָ אֵינוֹן חִילִין דְּעֲלָמָא דְּאַתֵּיין בְּגִין (ס"א ב'ג)

הַהוּא אַתְעֵרוֹתָא דְּנִשְׁמַתִּין. כְּמוֹ חוֹמֵר, כְּגוּוֹנָא דְּאַתְעֵר
בַּר נֶשׁ בְּגוּפָא.

דְּהָא בְּגִין דָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבִיד זוּוּגִין וְאַטִּיל
נִשְׁמַתִּין בְּעֲלָמָא, וְחַבְרוֹתָא אֲשַׁתְּכַח לְעֵילָא וְתַתָּא

וּמְקוֹרָא דְכָלָא הוּא (ס"א י"הא) בְּרוּךְ. וּבְגִין כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֵבֶד לִיה לְבַר נָשׁ בְּגִין לְאַשְׁתְּדָּלָא בְּאַרְחוּי, וְלֹא
 יַפְסִיק מְקוֹרֵיהּ וּמִבּוּעָא דִילֵיהּ לְעֵלְמִין.

וְכָל מָאן דְּפָסִיק מְקוֹרֵיהּ, (ממתא ומיבש ליה כביכול כאלו גרים ליה

לא תפסקא לעילא, פדין (איוב יד) אֲזָלוּ מֵיָם מִנֵּי יָם וְנָהָר יִיָּחַרֵב

וַיֵּבֶשׁ, הוּאִיל וְבַר נָשׁ אֲתָקָם לְתַתָּא כְּדוּגְמָא דְלַעִילָא,

מָאן דְּמְקוֹרֵיהּ יִמִּישׁ מְלֻמְעֵבֶד פִּירִין, כְּגוֹן דִּין דְּלֹא בַּעָא

לְמִיתָב אִיתְתָּא, אוֹ נְסִיב לָהּ דְאַשְׁתְּדָּל וְלֹא יְכִיל, אֱלוֹ

דְתֵרִין הַפְּכִין אֵינוֹן דָּא מְדָא, (או ס"א תהווא) דִּימִישׁ מְלֻמְעֵבֶד

פִּירִין, לִית לִיה תְּקֻנָּה לְעוֹלָם.

מְעוֹת לֹא יְכוּל לְתַקּוֹן, בְּגִין דְּלֹא בַּעָא לְמִיסֵב

אִיתְתָּא וְלֹא שְׁתְּדָּלָא בְּפִרְיָה וְרִבְיָה, וְהוּא דְאַשְׁתְּדָּל

וְנָסֵב אִיתְתָּא וְלֹא יְכִיל, דָּא מִתְתַּקֵּן בְּפִרְיָקִיָּה דְקָרִיב לִיה

דְהוּא אַחוּי, וְהוּא דְמִית בְּלֹא בְנִין) כִּד נְפִיק מֵהָאֵי

עֲלָמָא הֵהוּא בַר נָשׁ לֹא עָאֵל בְּפִרְגוּדָא וְלֹא נְטִיל חוּלְק

בְּהוּא עֲלָמָא (ונשמתיא לא אתפלילת באתר דכל נשמתיא אתפלילת ואתגזר

דיוקניה מתמן. הדיא הוא דכתיב, ויקרא כב) וְנִכְרְתָהּ הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלְּפָנַי,

הוּאִיל וְכַדִּין הוּא, בְּרָא לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּרִיק (דף

קפז ע"א) דִּיפְרוֹק לִיה מִיָּדָא דְמִתְחַבְּלִין, וְדָא אַחוּי דְקָרִיב לִיה שְׁנַמָּר (דברים כה) כִּי

יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּיו וְגו'. וְכִתִּיב בָּא אֵל אֶשֶׁת אַחִיךָ וַיִּבְּסֵם

אוֹתָהּ וְגו'. בְּגִין דְנִשְׁמַתִּיהּ לֹא עָאֵלָת קָמִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא, אֵלֶּא הִיא קִימָא לְבַר. בְּגִין דְּלֹא זָכָה לְאַנְהָרָא
בְּהַאי עֲלָמָא בְּהֵוּא גּוּפָא.

מֵאֵן דְּלֹא זָכָה בְּהַאי אֲתֵר, יְהֵךְ לְאַתֵּר אַחֲרָא וַיִּזְכֵּי בֵּיהּ.
כְּגֻוּנָא דָּא אַעָא דְּדִלִיק וַנְהוֹרָא לָא סְלִיק יְבִטְשׁוּן
לֵיהּ וַיִּסְלַק נְהוֹרָא בֵּיהּ וַיִּנְהִיר. אַעָא הוּא אָדָם דְּכִתִּיב (שם)
כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה. רְצוּנוֹ לֹמַר בְּרַ נֶשׁ כַּד אִיהוּ
בְּהַאי עֲלָמָא וְאֹזֵל וְתַאֲיִב וְאֲכִיל וְשָׁתִי וְאֶזְדוּג בְּאִיתָא
וְלֹא זָכִי לְבַנִּין. דָּא הוּא אַעָא דְּדִלִיק וַנְהוֹרָא לָא סְלִיק,
כְּלוּמַר נִשְׁמַתִּיהּ לָא זַכָּאת בְּהֵוּא גּוּפָא לְאַתְנַהָרָא אֵלֶּא
אִיהִי בַחֲשׁוּכָא).

תָּא חֲזִי, כְּתִיב, (ישעיה מד) לֹא תֵהוּ בְּרָאָה לְשַׁבַּת יִצְרָה,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דָּא עֲבַד לֵיהּ לְבַר נֶשׁ
כְּדָקָא יְאוּת כְּדָאמְרֵן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבַד טִיבוֹ עִם
עֲלָמָא. תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (בראשית כד) וַיֹּסֶף אֲבִרָהֶם וַיִּקַּח
אִשָּׁה וְשָׁמָה קְטוּרָה, רְזָא דְנִשְׁמַתָּא אֲתַת לְאַתְתְּקִנָּא
כְּמִלְקִדְמִין.

תָּא חֲזִי, הֵהוּא גּוּפָא מַה כְּתִיב, (ישעיה נג) וַיִּי חֲפִץ דְּכָאוּ
הַחֲלִי אִם תְּשִׁים אֲשָׁם נִפְשׁוֹ יִרְאֶה זֶרַע יֶאֱרִיךְ יָמִים
וְחֲפִץ יִי בִידוֹ יִצְלַח. וַיִּי חֲפִץ דְּכָאוּ, הֵאֵי קָרָא אִית
לְאַסְתַּכְּלָא בֵּיהּ, אֲמַאי חֲפִץ בְּגִין דִּיתְדִכִּי. אִם תְּשִׁים
אֲשָׁם, אִם יִשִּׁים אֲשָׁם מִבְּעֵי לֵיהּ, מַאי אִם תְּשִׁים. אֵלֶּא

לְנִשְׁמַתָּא אַהֲדַר מְלָה. אִי הֵהִיא נִשְׁמַתָּא בְּעֵיא לְאַתְתָּקְנָא
 כְּדָקָא יְאוּת, יְרָאָה זְרַע. בְּגִין דֵּהֵהִיא נִשְׁמַתָּא אֶזְלַת
 וְשִׁאֲטַת וְאִיהִי זְמִינָא לְאַעְלָא בְּהֵהוּא זְרַע דְּאַתְעַסֵּק בָּהּ
 בַּר נֶשׁ בְּפֻרְיָה וּרְבִיָּה, וְכַדִּין יֶאֱרִיךְ יָמִים. וְחַפְץ יִי דָא
 אֹרִייתָא בִּיּדֵיהּ אֶצְלַח.

תָּא חֲזִי, אִף עַל גַּב דְּבַר נֶשׁ אֶשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא יִמְמָא
 וְלִילִיָּא, וּמְקוּרִיָּה וּמִבּוּעֵיָה קִיִּימָא בֵּיהּ לְמַגְנָא, לִית
 לִיהּ אַתְר לְאַעְלָא לְפֻרְגוּדָא. וְהָא אַתְמַר דְּבִירָא דְמִיָּא אִי
 הֵהוּא מְקוּרָא וּמִבּוּעָא לָא עָאל בֵּיהּ, לָאו אִיהוּ בְּיָר,
 דְּבִירָא וּמְקוּרָא, כְּחָדָא אִינוּן, וְרוּזָא חָדָא אִיהוּ,
 וְאוּקִימָנָא.

כְּתִיב, (תהלים קכז) שָׁוֵא לָכֶם מִשְׁפִּימֵי קוּם מֵאַחֲרֵי שַׁבַּת
 אוֹכְלֵי לֶחֶם הָעֶצְבִּים כִּן יִתֵּן לִיְדִידוֹ שְׁנָה. תָּא
 חֲזִי, כַּמָּה חֲבִיבִין אִינוּן מְלֵי דְאֹרִייתָא. דְּכָל מְלָה וּמְלָה
 דְּאֹרִייתָא אִית בֵּיהּ רְזִין עֶלְאִין קַדִּישִׁין. וְהָא אַתְמַר דְּכַד
 יֵהֵב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל, כָּל גְּנִיזִין
 עֶלְאִין קַדִּישִׁין כְּלָהוּ יֵהֵב לָהּ (ובלחהו) בְּאֹרִייתָא, וְכָלָהּ
 אַתְיֵהִיבוּ לָהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּשַׁעְתָּא דְּקַבִּילוּ אֹרִייתָא בְּסִינֵי.
 תָּא חֲזִי, שָׁוֵא לָכֶם מִשְׁפִּימֵי קוּם, אֵלִין אִינוּן יְחִידִים
 דְּאַשְׁתַּכְּחוּ, דְּלָאוּ אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּדָקָא יְאוּת,
 וְאַקְדָּמֵן בְּצַפְרָא לְעִבְדֵּתֵיהּ. כַּמָּה דָּאֵת אָמַר, (קהלת ד) יֵשׁ

אֶחָד וְאֶיִן שְׁנַי וְגו' וְאֵיִן קִץ לְכֹל עֲמֵלוֹ. מֵאַחֲרֵי שְׁבֹת.
מֵאַחֲרֵי־נַיִחָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, כִּי בּוֹ שְׁבֹת. בְּגִין
דְּאַתְתָּא לְגַבֵּי בַר נֶשׁ אִיהִי נַיִחָא לְגַבֵּיהּ וְדַאי.

אוֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים, מֵאֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים. דְּכַד בַּר נֶשׁ
אֵית לִיהּ בְּנִין, הֵהוּא נִהְמָא דְאָכִיל, אָכִיל לִיהּ
בְּחֻדוֹהּ וּבְרַעוּתָא דְלַבָּא. וְהֵהוּא דְלִית לִיהּ בְּנִין, הֵהוּא
נִהְמָא דְאָכִיל אִיהוּ נִהְמָא דְעֲצִיבוֹ. וְאֵלִין אֵינּוֹן אוֹכְלֵי
לֶחֶם הָעֲצָבִים וְדַאי.

כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שְׁנָה, מֵאֵי יִתֵּן לִידִידוֹ, דָּא הוּא דְמִקּוּרִיָּה
מְבַרְךְ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהֵב לִיהּ שִׁינָה בְּהֵהוּא
עֲלֵמָא כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (משלי ג) וְשִׁכְבַּת וְעֲרֵבָה שְׁנַתְךָ.
בְּגִין דְּאֵית לִיהּ חוּלְקָא בְּעֲלֵמָא דְאַתִּי. בְּגִין דְּהֵהוּא בַר
נֶשׁ שָׁכִיב וְיִתְהַנֵּי בְּהֵהוּא עֲלֵמָא דְאַתִּי כְּדָקָא יְאוּת.

יֵשׁ אֶחָד וְאֵיִן שְׁנַי וְגו'. יֵשׁ אֶחָד, דָּא הוּא בַר נֶשׁ דְּאִיהוּ
יְחִידָאי בְּעֲלֵמָא, לָא יְחִידָאי כְּדָקָא יְאוּת, אָלָא
דְּאִיהוּ בְּלָא זּוּוּגָא. וְאֵיִן שְׁנַי, דְּלִית עֲמִיָּה סְמָךְ. גַּם בֶּן,
דְּיוֹקִים שְׁמִיָּה בְּיִשְׂרָאֵל לָא שְׁבַק. וְאַח (אין לו) לְאֵיִתְתָּאָה
לִיהּ לְתַקּוּנָא.

וְאֵיִן קִץ לְכֹל עֲמֵלוֹ, דְּאִיהוּ עֲמֵל תְּדִיר דְּאֶקְדִּים יְמָמָא
וְלִילֵיָא. גַּם עֵינּוֹ לָא תִשְׁבַּע עֶשֶׂר, וְלִית לִיהּ לַבָּא

לְאִשְׁגָּחָא וְלְמִימַר לְמִי אָנִי עֲמֵל וּמְחַסֵּר אֶת נַפְשִׁי (דף קצ"ט)

מְטוּבָה. (ב"ע)

וְאִי תִימָא דְבִגִין דְיִיכוּל וְיִשְׁתִּי יִתִיר וְיַעֲבֹד מִשְׁתִּיא
 בְּכָל יוֹמָא תְדִיר, לָאו הָכִי. דְהָא נַפְשָׁא לָא אֶתְהַנִּי
 מִנִּיהּ, אֶלָּא וְדַאי אִיהוּ מְחִסֵּר לְנַפְשִׁיהּ מְטִיבוּ דְנַהוּרָא
 דְעֵלְמָא דְאַתִּי. בְּגִין דְדָא הִיא נַפְשָׁא חֲסָרָא, דְלָא
 אֶשְׁתְּלִימַת כְּדָקָא יְאוּת. תָּא חֲזִי, כַּמָּה חָס קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא עַל עוּבְדוּי, בְּגִין דְקָא בְעֵי דִיתְתַקֵּן, וְלָא יִתְאַבִּיד
 מִהֵוּא עֵלְמָא דְאַתִּי כְּדָקָא מְרָן.

רַבִּי חֵיִיא בְעָא, הָאִי דְאִיהוּ זַכָּא שְׁלִימָא וְאֶשְׁתַּדֵּל
 בְּאוּרֵייתָא יוּמֵי וְלֵילֵי וְכָל עוּבְדוּי לְשִׁמָּא דְקוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא, וְלָא זָכָה לְבִנְיָן בְּהָאִי עֵלְמָא כְּגוֹן דְאֶשְׁתַּדֵּל
 בְּהוּ וְלָא זָכָה, אוּ דְהוּוּ לִיהּ וּמִיתוּ. מַה אֵינּוֹן לְעֵלְמָא
 דְאַתִּי. אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי, עוּבְדוּי וְהֵיא אֹרֵייתָא, קָא
 מְגִינָן עֲלֵיהּ לְהֵוּא עֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עֲלִייהוּ וְעַל אֵינּוֹן זַכָּאֵי קְשׁוּט, (כְּגוֹן רַבִּי
 יוֹחָנָן דְהוּוּ לִיהּ בְּגִין וּמִיתוּ, וְכְגוֹן רַבִּי חֲזַקְיָה דְאִיהוּ עֲקָר) עֲלִייהוּ כְּתִיב,

(ישעיה נ"ו) כֹּה אָמַר יְיָ לְסָרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת שַׁבָּתוֹתַי
 וּבָחֲרוּ בְּאֲשֶׁר חִפְצָתִי וּמְחֻזְקִים בְּבְרִיתִי. מַה כְּתִיב
 בְּתִרְיָהּ, וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֻמוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים
 וּמִכַּבֹּד שֵׁם עוֹלָם אֶתֵּן לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת. בְּגִין דְאֵלִין
 אֵית לוֹן חוּלְקָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי, יְאוּת
 הוּא וְשִׁפִּיר.

תָּא חֲזִי, זַפְּאָה שְׁלִים דְּהוּוּ כָּל אֲלִין בֵּיהּ, וְאַשְׁתִּלִּים
 כְּדָקָא יָאוּת, וּמִית בְּלָא בְּנִין, וְהָא קָא יָרִית דּוּכְתִּיה
 בְּהֵוּא עֲלֵמָא, אֲתִתִּיה בְּעֵיָא לִיבּוּמִי אוּ לָא. אִי תִימָא
 דְּלִבְעֵי לִיבּוּמִי, הָא בְּרִיקְנִיָא אִיהוּ, דְּהָא אֲתִרִיה קָא
 יָרִית בְּהֵוּא עֲלֵמָא.

אַלָּא וַדַּאי בְּעֵיָא לִיבּוּמִי, בְּגִין דְּלָא יַדְעִינן אִי הָוּה
 שְׁלִים בְּעוּבְדוּי אִי לָאוּ. וְהִיא אִי אֲתִיבְמַת לָא
 הָוּה בְּרִיקְנִיָא. בְּגִין דְּאֲתֵר אִית לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 דְּהָא (ה) בַּר נֶשׁ (ו) הָוּה בְּעֲלֵמָא וּמִית בְּלָא בְּנִין וּפּוּרְקָא
 לָא הוּי לִיה בְּעֲלֵמָא, כִּיּוֹן דְּמִית הָאִי זַפְּאָה שְׁלִים
 וְאַתְתִּיה אֲתִיבְמַת, וְאִיהוּ אֲתִרִיה יָרִית. אֲתָא הֵוּא בַּר
 נֶשׁ וְאַשְׁתִּלִּים הָכָא, וּבִין כֶּף וּבִין כֶּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 אֲתֵר זַמִּין לִיה (לעלמא) (בעלמא) עַד דְּיִימוּת הָאִי זַפְּאָה שְׁלִים,
 וַיִּשְׁתִּלִּים אִיהוּ בְּעֲלֵמָא. הֵדָא הוּא דְכָתִיב (במדבר לד) פִּי
 בְּעִיר מְקַלְטוֹ יֵשֶׁב עַד מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְגו'.

וַדָּא הוּא דְתַנִּינן, בְּנִין זְמִינִין אֵינּוּן לְצַדִּיקָא
 בְּמִיתָהוֹן, בְּחִיָּהוֹן לָא זָכוּ וּבְמִיתָהוֹן זָכוּ. וּבְגִין
 כֶּף כָּל עוּבְדוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלָהוּ קְשׁוּט וּזְכוּ, (ס"א
 וְחִיִּים) וְחִיִּים עַל כָּלָא. (קהלת ד) טוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד אֲשֶׁר
 יֵשׁ לָהֶם שָׂכָר טוֹב בְּעַמְלָם, אֲלִין אֵינּוּן דְּמַתְעַסְקִין בְּהָאִי
 עֲלֵמָא לְאוּלְדָא בְּנִין. דְּאֵינּוּן בְּנִין דְּשַׁבְּקוּ, בְּגִינִיהוֹן אִית

לֹון אַגַּר טַב בְּהֵוּא עֲלֵמָא, וּבְגִינִיהוּ יִרְתִּין אַבְהֹן דְּלֵהוּן
חולקא בְּהֵוּא עֲלֵמָא וְאוּקְמוּהָ.

תָּא חַוִּי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטַע אֵילָנִין בְּהַאי עֲלֵמָא אִי
אַצְלָחוּ יָאוֹת, לָא אַצְלָחוּ אַעְקָר לֹון וְשִׁתְּל לֹון
אַפִּילוּ כַּמָּה זְמַנִּין. וּבְגִין כֶּף כָּל אַרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא כְּלֵהוּ לְטַב וְלֵאֲתַקְנָא עֲלֵמָא:

בָּא אֶל אִשְׁתְּ אַחִיךָ וַיְבִיֵם אוֹתָהּ, דְּהָא יְהוּדָה וְכֻלְהוּ
שְׁבֻטִין הוּוּ יָדְעֵי דָא. וְעַקְרָא דְּמִלְתָּא, וְהָקָם זֹרַע.
בְּגִין דְּהֵוּא זֹרַע אַצְטְרִיךְ לְאֲתַתְקְנָא מְלָה וְלִמְגַלֵּם
גּוּלְמָא לְתַקּוּנָא דְּלָא יִתְפַּרֵּשׁ גְּזַעָא מִשְׁרָשִׁיָּה כְּדָקָא
יָאוֹת, הֵדָא הוּא דְּכֹתִיב (איוב לד) וְאָדָם עַל עַפְרָא יָשׁוּב.

וְכַד מִתְתַּקֵּן לְבַתֵּר כְּדָקָא יָאוֹת, אֵלִין מִשְׁתַּבְּחִין בְּהֵוּא
עֲלֵמָא בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתְרַעֵי בְּהוּ. וּבְגִין
כֶּף כְּתִיב, (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שְׁכַבְרַ מִתּוּ,
דִּיִּיקָא. מִן הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדָנָה. מֵאִי עֲדָנָה,
כַּמָּה דָּאֲתָ אָמַר (בראשית יח) אַחֲרֵי בְּלוֹתֵי הַיְּתָה לִי עֲדָנָה.
וְכֹתִיב (איוב לג) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיו.

וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֵת אֲשֶׁר עֲדָן לָא הִיָּה (דְּלָא שָׁב לִימֵי עֲלוּמִיו)
אֲשֶׁר לָא רָאָה אֶת הַמַּעֲשָׂה הָרַע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת
הַשָּׁמַשׁ. וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֵת אֲשֶׁר עֲדָן לָא הִיָּה, דְּלָא שָׁב
לִימֵי עֲלוּמִיו וְלָא אַצְטְרִיךְ לְאֲתַתְקְנָא, וְלָא סְבִיל חוּבִין

קִדְמָאִי, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף קפח ע"א) יֵהֵב לֵיהּ אֲתֵר
מִתְקַנָּא בְּהוּא עֲלָמָא כְּדָקָא יֹאֲוֵת.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב, (קהלת ח) וּבִכְן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים
וְגו', כִּמְה דְאַתְמֵר. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד
טִיבוּ וְלֹא בַעַא לְשַׁצָּאָה עֲלָמָא אֲלָא כִּמְה דְאַתְמֵר, וְכֹל
אַרְחוּי פְּלֵהוּ קְשׁוּט וְזִכּוּ לְאוֹטְבָא לְהוּ בְּהַאי עֲלָמָא
וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. זַכָּאָה חוּלְקֵהוֹן דְּצַדִּיקֵיִיא דְּאִינוּן אֲזִלִּי
בְּאַרְח קְשׁוּט, עֲלֵיִיהוּ פְּתִיב, (תהלים לו) צַדִּיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ:
וַיֵּרַע בְּעֵינַי יְיָ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּמֵּת גַּם אֹתוֹ. רַבִּי חֲיִיא
פְּתַח, (קהלת יא) בִּבְקֹר זֶרַע אֶת זֶרַעַךְ וְלַעֲרֹב אֶל תִּנַּח
יָדְךָ וְגו'. תָּא חֲזִי, כִּמְה אֲתַחֲזִי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאוֹדְהָרָא
מִחֻבּוּבִי, וְלְאוֹדְהָרָא בְּעוּבְדוּי קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
בְּגִין דְּכִמְה שְׁלִיחֹן וְכִמְה מְמַנֵּן אִינוּן בְּעֲלָמָא, דְּאִינוּן
אֲזִלִּין וְשִׁיטֵּן, וְחַמָּאן עוּבְדֵיהוֹן דְּבַנֵּי נָשָׁא, וְסַהֲדִין עֲלוּי
(ד"ח עֲלֵיִיהוּ) וְכֹלָא בְּסַפְרָא כְּתִיבִין.

וְתָא חֲזִי, בְּכֹל אִינוּן חוּבִין דְּאַסְתָּאב בְּהוּ בַר נָשׁ בְּהַאי
עֲלָמָא, דָּא אִיהוּ חוּבָא דְּאַסְתָּאב בֵּיהּ בַר נָשׁ יִתִּיר
בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. מֵאן דְּאוּשִׁיד זֶרַעִיהּ
בְּרִיקְנִיא, וְאַפִּיק זֶרַע לְמַגְנָא בִּידָא אוּ בְּרַגְלָא וְאַסְתָּאב
בֵּיהּ. כִּמְה דְאַתְ אָמַר, (תהלים ה) כִּי לֹא אֵל חֲפִץ רָשָׁע אֲתָה
לֹא יַגּוּרְךָ רַע.

בְּגִין דָּא לָא עָאל לְפִרְגוּדָא, וְלֹא חָמֵי סִבְר אַפִּי עֵתִיק
 יוֹמִין, כְּמָה דְתַנִּין כְּתִיב הֲכֹא לֹא יְגוּרֵךְ רַע,
 וְכְתִיב וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינַי יי. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב,
 יִדְיִכֶם דְּמִים מְלֹאוּ. זִכָּאָה חוּלְקִיָּה דְּבַר נֶשׁ דְּדַחִיל
 לְמֵאֲרִיָּה וַיְהִי נָטִיר מֵאוֹרַח בִּישָׂא, וַיִּדְכֵי גְרַמִּיָּה
 לְאַשְׁתְּדֵלָא בְּדַחִילוֹ דְּמֵאֲרִיָּה.

תָּא חֲזִי, בְּבִקְר זֶרַע אֶת זֶרַעךָ, הֵאִי קָרָא אוּקְמוּיָה.
 בְּבִקְר, דָּא הוּא בְּזִמְנָא דְּבַר נֶשׁ אֶתְקִיָּים בְּחִילִיָּה
 וַיְהִי בְּעוֹלִימוֹ, כְּדִין אֶשְׁתְּדֵל לְאוּלְדָא בְּנִין בְּאִיתְתָּא
 דְּחֲזִיָּא לִיָּה, דְּכְתִיב בְּבִקְר זֶרַע אֶת זֶרַעךָ.

דְּהֵא כְּדִין זִמְנָא אִיהוּ כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר, (תהלים קכז) כְּחֲצִים
 בְּיַד גְּבוּר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים. בְּגִין דֵּיכִיל לְמִילְךָ לְהוּ
 אֲרַחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיְהִי לִיָּה אֲגָרָא טָבָא
 לְעֵלְמָא דְּאֶתִי. דְּכְתִיב אֲשֶׁרִי הַגְּבַר אֲשֶׁר מְלֵא אֶת
 אֲשֶׁפְתוֹ מֵהֶם לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשֶׁעַר. לֹא
 יִבוֹשׁוּ בְּהֵוּא עֵלְמָא, בְּזִמְנָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן דְּדִינָא יִיתוֹן
 לְקַטְרָגָא עֵלוּי. דְּלִית לָךְ אֲגָרָא טָבָא בְּהֵוּא עֵלְמָא,
 כְּהֵוּא דְּאוּלִּיף לִיָּה לְבִרְיָה דְּחִילוֹ דְּמֵרִיָּה בְּאֲרַחוּי
 דְּאוּרִיָּתָא.

תָּא חֲזִי מַה אָמַר בְּאַבְרָהָם, דְּכְתִיב, (בראשית יח) כִּי יִדְעֵתִיו
 לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ

דֶּרֶךְ יִי לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וְעַל דָּא הֵהוּא זָכוּ קַיִמָא
לִיָּה בַּהֵהוּא עֲלָמָא לַגִּבִּי כָּל מְאָרִיָּהוֹן דִּדִּינָא.

וּבְגִין כֶּךָ בִּבְקָר זֶרַע אֶת זֶרַעְךָ, וְלַעֲרַב אֶל תַּנַּח יִדְךָ,
אֲפִילוּ בְיוֹמֵי דְזֻקְנָה, דְּאִיְהוּ זְמַנָּא דְּסִיב בַּר נִשְׁ

(לא יימא כְּבָר אֲשֶׁתְּדָלִית וְדִי לִי אִו כְּבָר אֲשֶׁתְּדָלִית וְלֹא יִכְלִינָא וְהִשְׁתָּא דְאַנָּא סִיב לִית אַנָּא

בְּעֵי וְעַם כָּל דָּא) מַה כְּתִיב אֶל תַּנַּח יִדְךָ לֹא יִשְׁבּוֹק מְלֹאֻלְדָּא
בְּהַאי עֲלָמָא. מַאי טַעמָא, בְּגִין דְּלֹא תִדַּע אֵיזָה יִכְשָׁר
הָוָה אִו זֶה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. בְּגִין דִּיקוּמוֹן בְּגִינִיה בַּהֵהוּא
עֲלָמָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים קכז) הִנֵּה נַחֲלַת יִי בְּנִים, דָּא צְרוּרָא
דְּנִשְׁמַתָּא סְטָרָא דְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְלֵהֲאִי נַחֲלָה מֵאֵן
זָכִי לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְאַעְלָא בַּהֵהוּא נַחֲלַת יִי, בְּנִים. אֵינּוֹן
בְּגִין זְכָאן לִיָּה לְנַחֲלַת יִי, וְעַל דָּא זְכָאָה הֵהוּא בַּר נֶשׁ
דְּזָכִי לִוֹן דִּיּוֹלִיף לִוֹן אַרְחוּי דְּאוּרִיָּתָא כְּמַה דְאַתְמַר:

וְתָסֵר בְּגִדֵי אֱלִמְנוּתָהּ מֵעַלֶיהָ וְגו', תָּא חֲזִי, תָּמַר בֵּת
כִּהֵן הִוֹת, וְכִי סִלְקָא דְעַתְּךָ דְּאִיְהִי אֲזֻלָּא בְּגִין
לְאַזְנָאָה עִם חֲמוּהָ, דְּהָא אִיְהִי צְנִיעוּתָא אֲשֶׁתְּכַחַת בַּה
תְּדִיר. אֲלָא אִיְהִי צְדָקַת הִוֹת וּבַחֲכָמָה עֲבַדַת הָאִי, דְּהָא
אִיְהִי לָא אֲפַקְרַת גְּרָמָה לַגִּבִּיָּה, אֲלָא בְּגִין דִּיִּדְיָעָה יִדְעַת
וְחַכְמַתָּא אֲסַתְּכַלַת. וְעַל דָּא אִיְהִי אֶתְת לַגִּבִּיָּה לְמַעַבְד
(עמיה) טִיבוּ וְקָשׁוּט, וְעַל דָּא אֶתְת (לְחַדִּיָּה) וְאֲשֶׁתְּדָלַת

בְּעַסְקָא דָּא.

תָּא חֲזִי, בְּגִין דְּאִיהִי יַדְעַת יְדִיעָה וְאַשְׁתַּדְּלַת בְּעַסְקָא
 דָּא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבַד סִיּוּעָא תַּמָּן בְּהֵהוּא
 עוּבְדָא וְאַתְעֵבְרַת מִיַּד. וְכֹלָא הָוָה (דף קפח ע"ב) מְנִיָּה. וְאִי
 תִּימָא אֲמַאי לָא אֲיִיתִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵינּוֹן בְּנִין
 מֵאַתָּתָא אֲחֵרָא, אֲמַאי מִן דָּא. אֶלָּא וְדַאי אִיהִי
 אֲצֵטְרִיכָא לְעוּבְדָא דָּא וְלָא אַתָּתָא אֲחֵרָא.

תְּרִין נְשִׁין הָווּ דְּמְנִיָּהוּ אַתְבְּנִי זֶרְעָא דִּיהוּדָה, וְאַתּוּ
 מְנִיָּהוּ דְּוֹד מַלְכָּא וְשְׁלֵמָה מַלְכָּא וּמַלְכָּא מְשִׁיחָא.
 וְאַלִּין תְּרִין נְשִׁין דָּא כְּגוּוּנָא דְּדָא, תָּמַר וְרוּת דְּמִיתוּ
 בְּעַלְיָיהוּ בְּקַדְמִיתָא, וְאֵינּוֹן אֲשְׁתַּדְּלוּ לְעוּבְדָא דָּא.

תָּמַר אֲשְׁתַּדְּלַת לְגַבֵּי חָמוּהָ דְּאִיהוּ קָרִיב יְתִיר לְבַנּוּי
 דְּמִיתוּ. מַאי טַעְמָא אִיהִי אֲשְׁתַּדְּלַת לְגַבֵּיהָ, דְּכִתְיִב
 כִּי רָאִתָּה כִּי גָדַל שְׁלָה וְהִיא לֹא נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה. וּבְגִין
 דָּא אֲשְׁתַּדְּלַת בְּעוּבְדָא דָּא לְגַבֵּי חָמוּהָ.

רוּת מִית בְּעָלָהּ וּלְבַתָּר אֲשְׁתַּדְּלַת בְּעוּבְדָא דָּא לְגַבֵּיהָ
 דְּבַעֲזוּ דְּכִתְיִב, (רוּת א) וְתַגֵּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכַּב.
 וְאַשְׁתַּדְּלַת בְּהַדְּיָהּ וּלְבַתָּר אוֹלִידַת לִיהָ לְעוּבְדָּא. וְאִי תִימָא
 אֲמַאי לָא נְפִיק עוּבְדָּא מֵאַתָּתָא אֲחֵרָא, אֶלָּא וְדַאי הִיא
 אֲצֵטְרִיכַת וְלָא אַתָּתָא אֲחֵרָא. וּמִתְרִין אֲלִין אַתְבְּנִי
 וְאַשְׁתַּכְּלִיל זֶרְעָא דִּיהוּדָה, וְתַרְוּוּיָהוּ בְּכִשְׁרוּת עֲבָדוּ
 לְמַעַבְד טִיבוּ עִם אֵינּוֹן מִיִּתְיָא לְאַתְתַּקְנָא עֲלֵמָא לְבַתָּר.

וְדָא הוּא כְּמָה דְאַתְמָר (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים
 שְׁכָבָר מֵתוּ, דְהָא כִּד הוּוּ חֵיִין בְּקִדְמִיתָא לָא הָוָה
 בְּהוּ שְׁבַחָא (ז"ח וּלְבַתֵּר הִנְהּ בְּהוּ שְׁבַחָא), וְתַרְוַיְיָהוּ אֲשֵׁתִּדְלוּ
 לְמַעַבְד טִיבוּ וְקִשׁוּט עִם אֲנֹן מִיִּתְיָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא סִייעַ בְּהֵוָא עוּבְדָא וְכֻלָּא הָוָה כְּדָקָא יָאוּת. וְכָפָא
 אִיהוּ מֵאֵן דְאֲשֵׁתִּדְל בְּאוּרִייתָא יִמְמָא וְלִילִיא. כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר, (יהושע א) וְהִגִּיתְּ בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמַר לַעֲשׂוֹת
 כְּכֹל הַפְּתוּב בּוּ כִּי אֲזַ תְּצַלִּיחַ אֶת דְּרַכֶּיךָ וְגו'.

וַיֹּסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִמָה וַיִּקְנֶהוּ פּוֹטִיפָר וְגו'. (מה כתיב לעיל ויכר
 יהודה ויאמר, איהו אמר לגבי אבוי הכר נא וגו', ועל דא ויכר יהודה. וכתיב
 והנה תאומים בבטנה. תאומין הוו מוקדמת דנא אחין הוו. רבי חזקיה אמר, לא אשתמע הכי.
 אלא בגין אחרנין אתילידו. אמר רבי אבא, בגין כך אשתדלת לאשפחא אוכדא דאתאבדי.
 תא חזי מה כתיב, ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מדה־פרצת עליך פרץ. רמו הכא
 פריצותא קדמאה דפרין ההוא דמית עליה משמע דכתיב פרצת עליך פריצותא בגין
 דאצטרביכת לאטרחא למרף ובגין כך פריצותא תעביד בשאר עמין עובדי עבודת פוכבים
 ומזלות. ועל דא ויקרא את שמו פרץ. ולבתר דכל עובדא דיהודה אתמר דיהודה זבין ליה
 ליוסף. ואיהו גרים ליה לכל האי. דאי יהודה הנה אמר נהדר ליה לאבונא הוו עבדין ליה
 אחוי הכי ועל דא נחתו ליה אחוי משלטנותא דעליהו. לבתר דאתגלי מאחוי ואתא עליה
 כל דא אהדר ואמר ויוסף הורד מצרימה) **מאי הורד. דאסתכסם קודשא**
ברוך הוא ביהווא עובדא לקיימא גזרה דיליה דגזר בין
הבתרים דכתיב, (בראשית טו) **ידוע תדע כי גר יהיה זרעך**
וגו'. ויקנהו פוטיפר לסטר חטאה קנה ליה.
פתח ואמר, (איוב ט) **האמר לחרס ולא יזרח ובעד פוכבים**

יַחְתָּם. תָּא חֲזִי, שְׁבַעָה כְּכַבֵּיָא עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּרַקִּיעָא, וְכָל רַקִּיעָא וְרַקִּיעָא אֵית בֵּיה כַּמָּה שְׁמַשִּׁין
 מִמֵּינִין לְשִׁמְשָׁא לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 בְּגִין דְּלִית לָךְ שְׁמַשָּׁא אוּ מִמְנָא דְּלִית לִיה פּוֹלְחָנָא
 וְשִׁמוּשָׁא לְמֵאֲרִיָּה, וְקִיִּימִי כָּל חַד וְחַד עַל הַהוּא
 שְׁמוּשָׁא דְּאֲתַפְקְדָא בֵּיה, וְכָל חַד יַדַּע עֲבִידְתִּיה לְשִׁמְשָׁא.
 מִנְהוֹן מְשַׁמְשֵׁי בְּשְׁלִיחוּתָא דְּמַרְיָהוֹן וְאֲתַפְקְדוֹן בְּעֵלְמָא
 עַל כָּל עוֹבְדֵיהוֹן דְּבְנֵי נְשָׂא, וּמִנְהוֹן דְּקָא
 מְשַׁבְּחִין לִיה וְאִינוֹן ^(דא) אֲתַפְקְדוֹן עַל שִׁירְתָּא. וְאִף עַל גַּב
 דְּאִינוֹן אֲתַפְקְדוֹן בְּהָא, לִית לָךְ כָּל חֵילָא בְּשִׁמְיָא
 וְכַכְבִּין וּמְזִלֵי דְּכֻלְהוּ לָא מְשַׁבְּחוֹן לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא.

דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּעָאל לִילֵיא כְּדִין אֲתַפְרָשׁוֹן תְּלַת סְטָרִין
 מְשַׁרְיִין לְתַלְת סְטָרֵי עֵלְמָא, וּבְכָל סְטָרָא וְסְטָרָא
 אֲלֵף אֲלֵפִין וּרְבּוּא רְבָבָן וְכֻלְהוּ מִמֵּן עַל ^(דף קפ"ט ע"א) שִׁירְתָּא.
 תְּלַת מְשַׁרְיִין אִינוֹן, וְחַד חִיּוּתָא קְדִישָׁא מִמְנָא עֲלִיָּהוּ
 וְקִיִּימָא עֲלִיָּהוּ, וְכֻלְהוּ קָא מְשַׁבְּחוֹן לִיה לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא עַד דְּאֲתֵי צַפְרָא, כֵּד אֲתֵי צַפְרָא, כָּל אִינוֹן
 דְּבַסְטָר דְּרוּם וְכָל כְּכַבֵּיָא דְּנַהֲרִי, כֻּלְהוּ מְשַׁבְּחוֹן וְאֲמַרִי
 שִׁירְתָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּמָּה דְּאֲתֵי אֲמַר, ^(איוב לח) בְּרִן
 יַחַד כְּכַבֵּי בְּקָר וַיִּרְיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. בְּרִן יַחַד כְּכַבֵּי

בְּקָר, אֵלִין פֿכֿבֿיָא דְבִסְטֵר דְרוּם פֿמָה דְאֵת אִמֵּר, (בראשית ט) וַיִּשְׁכֶּם אֲבָרְהָם בַּבְּקָר. וַיִּרְיֵעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, אֵלִין אֵינּוֹן דְבִסְטֵר שְׂמָאֵלָא דְאֵת־כִּלְיָו בִּימִינָא.

וְכִדִּין צִפְרָא נָהִיר, וַיִּשְׂרָאֵל נִטְלֵי שִׁירְתָּא וּמִשְׁבַּחַן לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בִּימָמָא, תִּלְת זְמַנִּין בִּימָמָא, לְקַבֵּל תִּלְת זְמַנִּין דְלִילִיָא. וְקַיְימִין אֵלִין לְקַבֵּיל אֵלִין, עַד דְיִסְתַּלַּק יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בִּימָמָא וּבְלִילִיָא פְדָקָא יְאוּת, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲסַתְלַק בְּהוּ בְשִׁית אֵלִין.

הֵהוּא חִיּוּתָא קְדִישָׁא דְקַיְימָא עֲלֵייהוּ לְעֵילָא קַיְימָא עַל יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּגִין לְאֵתְקַנָּא כֻּלָּא פְדָקָא יְאוּת. מַה פְּתִיב בְּהּ (משלי לא) וַתִּקְּמוּ בְּעוֹד לֵילָה וַתִּתֵּן טָרְף לְבֵיתָהּ וַחֲקֵי לְנַעֲרוֹתֶיהָ. וַתִּתֵּן טָרְף לְבֵיתָהּ אֵלִין אֵינּוֹן מִשִּׁירֵיין דְלְעֵילָא, וַחֲקֵי לְנַעֲרוֹתֶיהָ אֵלִין מִשִּׁירֵיין דְיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וּבְגִין כִּף יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲסַתְלַק מִכָּל סְטָרִין מֵעֵילָא וּמִתַּתָּא. וְעַל דָּא כֻּלָּא הוּוּ (ס"א הוּוּ) בְּרִשׁוּתֶיהָ קַיְימָא, וְכֻלָּא אִיהוּ בְּרִעוּתֶיהָ.

הָאוּמֵר לְחָרְס וְלֹא יִזְרַח. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, דָּא יוֹסֵף. וּבַעַד כּוֹכְבִים יַחְתּוּם, אֵלִין אֵינּוֹן אַחוּי דְכְּתִיב בְּהוּ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכְבִים מִשְׁתַּחֲוִים לֵי. דְּדַבֵּר אַחַר הָאוּמֵר לְחָרְס, דָּא יַעֲקֹב, בְּשַׁעֲתָא דְאָמְרוּ לוֹ הֲפֹר נָא. וְלֹא יִזְרַח,

בשעתא דאסתלקת שכינתא מניה. ובעד ככבים יחתום,
 בגין בנוי אתחתם ואסתים נהורא דיליה, שמשא
 אתחשך וככביא לא נהירו בגין דיוסף אתפרש מאבוי.
 ותא חזי, מההוא יומא דההוא עובדא דיוסף, אתפרש
 יעקב משמושא דערסא ואשתאר אבלא עד ההוא יומא
 דאתבשר בשורה דיוסף:

ויהי יי את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדוניו
 וגו'. רבי יוסי פתח, (תהלים לו) כי ה' אוהב משפט
 ולא יעזב את חסידיו לעולם נשמרו. האי קרא אוקמוה
 באברהם, את חסידיו, חסידו פתיב, והא אתמר.
 תא חזי, בכל אתר דצדיקיא אזלי, קודשא בריך הוא
 נטיר לון ולא שביק לון. דוד אמר, (תהלים כג) גם כי
 אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי שבטך
 ומשענתך וגו'. בכל אתר דצדיקיא אזלי, שכינתא
 אזלא עמהון ולא שביק לון.

יוסף אזל בגיא צלמות ונחתו ליה למצרים, שכינתא
 הות עמיה. הדא הוא דכתיב, ויהי יי את יוסף.
 ובגין דהות עמיה שכינתא בכל מה דהוה עביד הוה
 מצלח בידיה. דאפילו מאי דהוה בידיה והוה תבע ליה
 מאריה בגוונא אחרא, הוה מתהפך בידיה להוה גוונא
 דרעותא דמאריה הוה רעי ביה. כמה דאת אמר, וירא

אֲדוֹנָיו כִּי יִי אֶתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה יִי מִצְלִיחַ בִּידוֹ,
מִצְלִיחַ בִּידוֹ וְדַאי, כִּי יִי אֶתּוֹ.

תָּא חַוִּי, וַיֵּדַע אֲדוֹנָיו כִּי יִי אֶתּוֹ לָא פְתִיב, אֶלָּא וַיֵּרָא
אֲדוֹנָיו, דְּהָא בְּעֵינָיו הָוָה חָמֵי עוֹבְדָא דְנַסִּין בְּכֹל
יוֹמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עָבִיד בִּיְדֵיהּ, וְעַל דָּא וַיְבָרַךְ יִי
אֶת בֵּית הַמְצָרִי בְּגַלְל יוֹסֵף. קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נָטִיר לֹון
לְצַדִּיקָא וּבְגִינְהוֹן נָטִיר לֹון לְרִשִׁיעֵיא, דְּהָא רִשִׁיעֵיא
מִתְבָּרְכִין בְּגִינְהוֹן דְּצַדִּיקָא. פְּגוּוֹנָא דָּא פְתִיב, (שמואל ב ו)
וַיְבָרַךְ יִי אֶת בֵּית עוֹבְד אָדוּם הַגִּתִּי בְּעֶבֶר אַרְוֹן
הָאֱלֹהִים.

צַדִּיקָא, אַחֲרָנִין מִתְבָּרְכִין בְּגִינְיֵיהוּ, וְאִינוּן לָא יְכָלוּ
לְאַתְזָנָא (ס"א לְאַשְׁתְּזָבָא) בְּזִכּוֹתֵיֵיהוּ, וְהָא אוֹקְמוּנָה.
יוֹסֵף אַתְבָּרַךְ מְאָרִיָּה בְּגִינְיָה, וְאִיהוּ לָא יְכִיל לְאַשְׁתְּזָבָא
בְּזִכּוֹתֵיהּ מִנִּיהּ וּלְנַפְקָא לְחִירוֹ.

וּלְבַתֵּר אָעִיל לִיָּה בְּבֵית הַסְּהָר כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים קד)
עֲנֵנו בְּכַבֵּל רַגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ, עַד דְּלְבַתֵּר
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶפִּיק לִיָּה לְחִירוֹ וְשִׁלְטִיָּה עַל כָּל
אַרְעָא דְּמְצָרִים. וּבְגִין כְּךָ פְתִיב וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו
לְעוֹלָם (דף קפ"ט ע"ב) נִשְׁמְרוּ, חֲסִידוֹ פְתִיב וְאַתְמַר. וְקוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא אָגִין עַלִּיָּהוּ דְּצַדִּיקָא, בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא
דָּאֵתִי. דְּכְתִיב, (תהלים ה) וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ
וְתַסֵּךְ עֲלֵימוֹ וַיַּעֲלְצוּ בְךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ:

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתֵּשֶׂא אִשְׁתּוֹ אֲדֹנָיו אֶת עֵינֶיהָ
 אֶל יוֹסֵף. רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קג) בָּרְכוּ יְיָ
 מִלְּאֲכֹי גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמוּעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ. תָּא
 חֲזִי, כַּמָּה אֲצִטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאַסְתִּמְרָא מְחֻבּוּבֵי,
 וְלַמִּיחָהּ בְּאַרְחַ מִתְתַּקְנָא. בְּגִין דְּלֹא יִסְטֵי לֵיהּ הֵהוּא יִצְר
 הָרַע, דְּאִיהוּ מְקַטְרָגָא לֵיהּ כָּל יוֹמָא וַיּוֹמָא, כַּמָּה
 דְּאִתְמַר.

וּבְגִין דְּאִיהוּ מְקַטְרָגָא לֵיהּ תְּדִיר, בְּעֵי בַר נָשׁ
 לְאַתְתַּקְפָּא עֲלֵיהּ, וְלְאַסְתַּלְקָא עֲלֵיהּ בְּאַתַּר
 תְּקִיפּוֹ. דְּבְעֵי לְמַהוּי גְבַר עֲלֵיהּ, וְלְאַשְׁתַּתְּפָּא בְּאַתַּר
 דְּגְבוּרָתָהּ. בְּגִין דְּכַד בַּר נָשׁ אֲתַקַּף עֲלֵיהּ, כְּדִין אִיהוּ בְּסִטַּר
 גְבוּרָה, וְאֲתַדְּבַק בֵּיהּ לְאַתְתַּקְפָּא. וּבְגִין דְּהֵהוּא יִצְר הָרַע
 תְּקִיף, בְּעֵי בַר נָשׁ דִּיהֵא תְּקִיף מִינֵיהּ.

וְאֵלִין בְּנֵי נָשָׂא דְּאַתְתַּקְפוּ עֲלֵיהּ, אַקְרוּן גְבוּרֵי כַח,
 לְאַשְׁתַּכְּחָא זִינָא עִם זִינֵיהּ. וְאֵלִין אִינּוּן מִלְּאֲכֹי
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאַתְיִין מִסְטְרָא דְּגְבוּרָה קְשִׁיא,
 לְאַתְתַּקְפָּא עֲלֵיהּ, גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ. בָּרְכוּ יְיָ
 מִלְּאֲכֹי, כִּיּוֹסֵף, דְּאִקְרִי צְדִיק וְגְבוּר וְנָטַר בְּרִית קְדִישָׁא
 דְּאַתְרָשִׁים בְּגִוּיָהּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, מֵאִי הִיא,
 הָא אֲוִקְמוּהָ אֲתַר דָּא דִּיצְר הָרַע מְקַטְרָג, דְּאִיהוּ

דַּרְגָּא אַחַר הַדְּבָרִים. בְּגִין דְּיוֹסֶף יֵהֵב לִיהּ דְּוֹכְתָא
 לְקַטְרָגָא, דְּהוּה יוֹסֶף מְסֻלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהּ וְאַתְקִין גְּרַמְיָה
 וְקֻשִׁיט לִיהּ, כְּדִין אֲתִיְהִיב דְּוֹכְתָא לִיצֵר הָרַע לְקַטְרָגָא.
 דְּאָמַר, וּמָה אַבּוּי דְּאִיְהוּ מִתְאַבֵּל עֲלֵיהּ, וְיוֹסֶף מְקֻשִׁיט
 גְּרַמְיָה, וּמְסֻלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהּ, כְּדִין אֲתַגְרִי בֵּיהּ דְּוֹבָא
 וְקַטְרִיג לִיהּ:

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. תָּא חֲזִי, בְּזִמְנָא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח בֵּיהּ בְּעֵלְמָא, לְמִידֵן יִתִּיהּ,
 וְאֲשַׁכַּח חֲיִיבִין בְּעֵלְמָא, מַה כְּתִיב, (דְּבָרִים י"א) וְעֲצֹר אֶת
 הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ,
 וּכְדִין וְאֲבַדְתֶּם מִהֲרָה. דְּהָא בְּגִין חוּבִין דְּבִנֵי נָשָׂא, שְׂמִיָּא
 וְאַרְעָא אֲתַעְצְרוּ, וְלֹא נִהְגִי נְמוּסִיָּהוּן כְּדָקָא יָאוּת.

וְתָא חֲזִי, אֵינּוּן דְּלֹא נָטְרוּ לְהָאֵי קִיּוּמָא דְּקוּדְשָׁא, גְּרַמִּי
 פְּרִישׁוּ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבוּהוּן דְּבִשְׂמִיָּא, בְּגִין דְּכְתִיב
 וְסֻרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם, וּכְתִיב
 וְעֲצֹר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר. דְּהָאֵי אִיְהוּ כְּמָאן
 דְּסָגִיד לְאַלְהָא אַחְרָא, דְּמִשְׁקַר בְּהָאֵי אֶת קִיּוּמָא קְדִישָׁא.
 וְכֹד קִיּוּמָא קְדִישָׁא אֲתַנְטִיר בְּעֵלְמָא כְּדָקָא יָאוּת, כְּדִין
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יֵהֵיב בְּרַכָּאן לְעִילָא לְאַתְרָקָא
 בְּעֵלְמָא. כְּמָה דְּאֲתַּ אָמַר, (תְּהִלִּים ס"ח) גִּשְׁם נְדָבוֹת תִּנְיָף
 אֱלֹהִים נַחֲלַתְךָ וְנִלְאָה אֶתְּהּ כּוֹנְנַתָּהּ. גִּשְׁם נְדָבוֹת, דְּאֵ

גִּשְׁם דְּרַעוּתָא. כַּד אֲתַרְעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, וּבְעֵי לְאַרְקָא לָהּ בְּרַכָּאן, כְּדִין נַחֲלַתְךָ וְנִלְאָה
 אֶתְהּ כּוֹנְנַתְהּ.

נַחֲלַתְךָ, אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן אַחְסַנְתִּיהּ דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (דברים לב) יַעֲקֹב חֶבֶל
 נַחֲלַתּוֹ. וְנִלְאָה, דָּא כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל, דְּאֵיהִי נִלְאָה בְּאַרְעָא
 אַחְרָא, דְּאֵיהִי צַחֲיָא לְמִשְׁתִּי, וּכְדִין אֵיהִי נִלְאָה. וְכַד
 הָהוּא גִּשְׁם דְּרַעוּתָא אֲתִיְהִיב, כְּדִין אֶתְהּ כּוֹנְנַתְהּ.

וְעַל דָּא, שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, וְכָל חֵילִיהוֹן, כְּלָהוּ קִיּוּמָא עַל
 קִיּוּמָא דָּא. דְּכַתִּיב (ירמיה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם
 וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. וּבְגִין כֶּךָ בְּעֵי
 לְאַזְדַּהֲרָא בְּדָא, וְהָא אוּקְמוּהָ. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, וַיְהִי יוֹסֵף
 יָפָה תֹאֵר וַיְפָה מְרֹאֵה, וּבִתְרִיהּ כְּתִיב וַתִּשָּׂא אִשָּׁת אֲדָנָיו
 אֶת עֵינֶיהָ אֶל יוֹסֵף.

וַיְהִי כַּד דְּבָרָה אֱלִיוּ יוֹם יוֹם. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (משלי
 1) לְשִׁמְרֶךָ מֵאִשָּׁת רָע וְגו', זְכָאִין אֵינּוֹן צְדִיקָא,
 דִּידְעֵי אַרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמִיזֵל בְּהוּ. בְּגִין
 דְּאֵינּוֹן מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא יִמְמָא וְלִילִיא. דְּכָל מֵאן
 דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא יוֹמֵי וְלִילֵי, אַחְסִין תְּרִין עָלְמִין,
 עֲלָמָא עֲלָאָה, וְעֲלָמָא (ד' קצ ע"א) תַּתָּאָה. אַחְסִין הָאֵי עֲלָמָא,
 אַף עַל גַּב דְּלָא אֲתַעְסַק בְּהּ בַּר נֶשׁ לְשִׁמָּה, וְאַחְסִין הָהוּא
 עֲלָמָא עֲלָאָה, כַּד אֲתַעְסַק בְּהּ בַּר נֶשׁ לְשִׁמָּה.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (משלי ג) אַרְךְ יָמִים בְּיַמִּינָהּ בְּשִׂמְאֵלָהּ
 עֶשֶׂר וְכָבוֹד. אַרְךְ יָמִים בְּיַמִּינָהּ, מֵאֵן דְּאֲזִיל לְיַמִּינָא
 דְּאוּרֵייתָא, אַרְכָּא דְחַיִּין אִיהוּ לְעֵלְמָא דְאֵתִי. דְּזִכִּי תַמָּן
 לְיִקְרָא דְאוּרֵייתָא, דְּאִיהוּ יִקְרָא וְכִתְרָא, לְאֵתְעֵטְרָא עַל
 כְּלָא. דְּכִתְרָא דְאוּרֵייתָא בְּהֵוּא עֵלְמָא אִיהוּ. בְּשִׂמְאֵלָהּ
 עֶשֶׂר וְכָבוֹד, בְּהֵאִי עֵלְמָא, דְּאֵף עַל גַּב דְּלֵא אֵתְעֵסְק בְּהַ
 לְשִׁמָּה, זִכִּי בְּהֵאִי עֵלְמָא בְּעוֹתְרָא וַיִּקְרָא.

דְּהֵא רַבִּי חֲזִיָּא כַּד אֵתָא מֵהֵתָם לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, קָרָא
 בְּאוּרֵייתָא, עַד דְּהוּוּ אַנְפּוּי נְהִירִין כְּשִׂמְשָׁא. וְכַד
 הוּוּ קְיַיְמִין קַמִּיהּ כָּל אֵינּוֹן דְּלַעָאן בְּאוּרֵייתָא. הוּוּ אָמַר,
 דָּא אֲשֶׁתִּדֵּל בְּאוּרֵייתָא לְשִׁמָּה, וְדָא לָא אֲשֶׁתִּדֵּל לְשִׁמָּה,
 וְהוּוּ צִלִּי עַל הַהוּא דְאֵתְעֵסְק לְשִׁמָּה, דְּלִיהוּי הָכִי תְדִיר,
 וַיִּזְכִּי לְעֵלְמָא דְאֵתִי. וְצִלִּי עַל הַהוּא דְלֵא אֵתְעֵסְק בְּהַ
 לְשִׁמָּה, דְּיִיתִי לְאֵתְעֵסְקָא בְּהַ לְשִׁמָּה, וַיִּזְכִּי לְחַיִּי עֵלְמָא.
 יוֹמָא חַד, חָמָא חַד תְּלַמִּיד דְּהוּוּ לְעִי בְּאוּרֵייתָא,
 וְאַנְפּוּי מוֹרִיקוֹן. אָמַר, וְדָאִי מְהֵרָהּ בְּחֻטָּאָה אִיהוּ
 דְּנָא. אַחִיד לִיהּ לְקַמִּיהּ, וְאַמְשִׁיךְ עֲלִיהּ בְּמַלְיָן
 דְּאוּרֵייתָא, עַד דְּאֵתֵיִשֵּׁב רוּחִיהּ בְּגוּיָהּ. מֵן הַהוּא יוֹמָא
 וְלָהּ לָאָה, שׁוּי עַל רוּחִיהּ, דְּלֵא יְרַדְף בְּתַר אֵינּוֹן הֲרַהוּרִין
 בִּישִׁין, וַיִּשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא לְשִׁמָּה.

אמר רבי יוסי, כד חמי בר נש דהרהורין בישין אתיין לגביה, יתעסק באורייתא, וכדין יתעברון מניה. אמר רבי אלעזר, כד ההוא סטרא בישא אתי למפתי ליה לבר נש, יהא משיך ליה לגבי אורייתא, ויתפרש מניה.

תא חזי, דהא תנינן, דכד האי סטרא בישא קיימא קמיה דקודשא בריך הוא לאסטאה על עלמא בגין עובדין בישין. קודשא בריך הוא חס על עלמא, ויהיב עיטא לבני נשא, לאשתזבא מניה. ולא יכיל לשלטאה עליהון ולא על עובדיהון, ומאי איהו עיטא, לאשתדלא באורייתא, ואשתזבו מניה. מנלן, דכתיב, (משלי ו) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. מה פתיב בתריה לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה.

ודא הוא סטרא מסאבא, סטרא אחרא. דאיהי קיימא תדיר קמיה קודשא בריך הוא, לאסטאה על חוביהון דבני נשא. וקיימא תדיר לאסטאה לתתא לבני נשא. קיימא תדיר לעילא, בגין לאדפרא חוביהון דבני נשא, ולאסטאה לון על עובדיהון. ובגין דאתיהיבו ברשותיה, כמה דעבד ליה לאיוב.

וכן קיימא עליהו לאסטאה ולאדפרא חוביהון בכל מה דעבדו, באינן זמנין דקודשא בריך הוא קיימא

עֲלֵייהוּ בְּדִינָא. פְּדִין קָאִים לְאַסְטָאָה לֹון וּלְאַדְפָּרָא
 חוּבִיהוּן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָס עֲלֵייהוּ דִישְׂרָאֵל, וְיֵהֵב
 לֹון עֵיטָא לְאַשְׁתְּזָבָא מְנִיָּה. וּבְמָה, בְּשׁוּפֵר בִּיּוּמָא דְרָאשׁ
 הַשָּׁנָה, וּבִיּוּמָא דְכַפּוּרֵי בְּשַׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח דִּיהֵבִין לֵיהּ,
 בְּגִין לְאַתְפָּרְשָׁא מְנִיָּיהוּ, וּלְאַשְׁתְּדַלָּא בְּהֵהוּא חוּלְקִיָּה,
 וְהָא אוּקְמוּהָ.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב, (משלי ה) רַגְלֵיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת שְׂאוּל
 צַעֲדֵיהָ יִתְמוּכוּ. וּבְרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא מַה פְּתִיב, (משלי
 א) דְרַכִּיָּה דְרַכִּי נֹועֵם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם. וְאַלִּין אִינוּן
 אֲרַחֲזִין וְשִׁבְלִין דְּאוּרִיָּתָא, וְכָלָא חַד. הָאִי שָׁלוֹם וְהָאִי
 מוֹת, וְכָלָא הַפּוּכֵן דָּא מִן דָּא.

זַכָּאָה חוּלְקֵהוּן דִישְׂרָאֵל, דְּאִינוּן מִתְדַבְּקִין בֵּיהּ
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא חֲזִי, וְיֵהֵיב לֹון עֵיטָא
 לְאַשְׁתְּזָבָא מִכָּל סְטָרִין אַחַרְנִין דְּעֵלְמָא. בְּגִין דְּאִינוּן
 עֵמָא קְדִישָׁא לְאַחְסַנְתִּיהּ וְחוּלְקִיָּה, וְעַל דָּא יֵהֵיב לֹון
 עֵיטָא בְּכָלָא. זַכָּאִין אִינוּן בְּעֵלְמָא דִין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.
 תָּא חֲזִי, כִּד הָאִי סְטָרָא בִישָׁא נַחַת וְשָׂאט בְּעֵלְמָא,
 וְחַמִּי עוּבְדִין דְּבְנֵי נְשָׂא, דְּאִינוּן כְּלֵהוּ סְטָאִין
 אֲרַחֲזִייהוּ בְּעֵלְמָא. סְלִיק לְעֵילָא וְאַסְטִין לֹון, וְאַלְמָלָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָיִים עַל עוּבְדֵי יְדוּי, לָא יִשְׁתְּאַרוּן
 בְּעֵלְמָא.

מָה פְּתִיב וַיְהִי כַּדְבָּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם. כַּדְבָּרָה, (ד' קצ ע"ב)
 דְּסִלְקָא וְסֵאטִי בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא, וְאָמַר קָמִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, כַּמָּה בִישִׁין כַּמָּה דִּלְטוֹרִין, בְּגִין לְשִׁיצָאָה בְּנֵי
 עֲלָמָא.

מָה פְּתִיב, וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ לְהִיּוֹת עִמָּה.
 וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים, בְּגִין דְּאִיהוּ חַיִּים עַל עֲלָמָא.
 לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ, מֵהוּ לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ. בְּגִין לְנִסְבָּא שְׁלִטְנוּ,
 לְשִׁלְטָאָה עַל עֲלָמָא, וְשְׁלִטְנוּ לָא שְׁלִטָא, עַד דְּאִתְיַהִיב
 לִיָּה רְשׁוּ.

דְּבַר אַחַר לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ, כַּמָּה דְּאִתְּ אָמַר, (ויקרא טו) וְלֹאִישׁ
 אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם טְמֵאָה. לְהִיּוֹת עִמָּה לְמִיָּהֵב לָהּ רְבוּ
 וּבִרְכָאן וְסִייעָתָא. דְּאֶלְמָלָא סִיּוּעָא הוּוּה לָהּ מְלֵעִילָא, לָא
 אֲשִׁתָּאָר בְּעֲלָמָא אֲפִילוּ חַד. אֲבָל בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא חַיִּים עַל עֲלָמָא, אֲשִׁתָּאָר עֲלָמָא בְּקִיּוּמִיהָ.

רַבִּי אָבָא אָמַר, כִּלְאֵי אִיהוּ אֲרַחָא חַדָּא, אֲבָל יִצְרַח רַע
 הוּא דְקָא אֲזִיל וּמְפִתִי לֹון לְבְנֵי נְשָׂא, בְּגִין
 לְאַסְטָאָה אֲרַחֲיָהוּ וְלֹאֲתִדְבָקָא בְּהוּ, בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא,
 וּבְכָל עֵידוֹן וְעֵידוֹן. סֵטִי לִיָּה לְבַר נָשׁ מֵאֲרַחָא דְקָשׁוּט,
 בְּגִין לְדַחֲיָא לִיָּה מֵאֲרַחָא דְחַיִּי, לְאַמְשַׁכָּא לִיָּה לְגִיָּהֲנָם.
 זְכָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּעֵבִיד וְנָטִיר (נ"א זְכָאָה מֵאֵי עֵבִיד, נָטִיר) אֲרַחֲוִי
 וְשְׁבִילוֹי, בְּגִין דְּלֹא יִתְדַבֵּק בֵּיהָ. הֵיִינוּ דְכֹתִיב

וַיְהִי כַּדְבָרָה אֵל יוֹסֵף יוֹם וּלְאֵל שָׁמַע אֶלֶיהָ, כַּמָּה (נ"א
 בַּמָּה) דְּאִתְּהִי אֲמַרְת לִיּהּ בְּכָל יוֹמָא. דְּהָא רוּחַ מְסֻאָבָא, יִצְר
 הָרַע, אִיהוּ מְפִתִּי לִיּהּ לְבַר נָשׁ, בְּכָל יוֹמָא, לְשִׁכְב
 אֶצְלָהּ, גּוּ גִיְהֵנְם, וְלֹאֲתִדְנָא תַמָּן, לְהִיּוֹת עִמָּה.

תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נָשׁ אֲתִדְבֵּק בְּהָהוּא סֹטְרָא, אֲתַמְשֵׁךְ
 אֲבַתְרָה, וְאֲסַתָּאב עִמָּה בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְאֲסַתָּאב עִמָּה
 בְּעֲלָמָא אַחְרָא. תָּא חֲזִי, הָאֵי סֹטְרָא מְסֻאָבָא, מְנוּוֹלָא
 אִיהוּ, לְכְלוּכָא אִיהוּ. כַּדְכַתִּיב, (ישעיה ל) צָא תֹאמַר לוֹ,
 צוּאָה מִמֶּשׁ. וּבִיּה אֲתִדְן מֵאֵן דְּאֲסִטִּי אֲרַחֲוִי מִן אוֹרִיִּיתָא,
 וּבִיּה אֲתִדְנּוּ אִינּוּן חֲזִיבִין דְּעֲלָמָא, דְּלִית לוֹן מְהִימְנוּתָא
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

מָה כְּתִיב, וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת
 מְלֹאכְתּוֹ וַאֲיִן אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בַּבַּיִת. וַיְהִי
 כִּהְיוֹם הַזֶּה, יוֹמָא דִּיִּצְר הָרַע שָׁלְטָא בְּעֲלָמָא, וְנַחְתָּא
 לְאֲסַטָּאָה לְבַנֵּי נָשָׂא. אִימַתִּי, יוֹמָא דְּאֲתִי בַר נָשׁ לְאֲתָבָא
 בְּתִיּוּבְתָא עַל חוּבוּי, אוּ לְאֲשֶׁת־דְּלָא בְּאוֹרִיִּיתָא, וְלִמְעַבַּד
 פְּקוּדֵי דְּאוֹרִיִּיתָא. וְכַדִּין בְּהָהוּא זְמַנָּא נַחְתָּא, בְּגִין
 לְאֲסַטָּאָה לְבַנֵּי עֲלָמָא.

וַיָּבֹא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ, בְּגִין לְאֲשֶׁת־דְּלָא
 בְּאוֹרִיִּיתָא וְלִמְעַבַּד פְּקוּדֵי דְּאוֹרִיִּיתָא, דְּאִיהוּ
 מְלֹאכְתּוֹ דְּבַר נָשׁ בְּהָאֵי עֲלָמָא. וְכִיּוֹן דְּעַבִּידְתָּא דְּבַר נָשׁ

בְּהַאי עֲלָמָא, הוּא עֲבִידְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. בְּעֵי לִיה
 לְבַר נָשׁ, לְמַהוּי תְּקִיפָא פְּאַרְיָא בְּכָל סְטְרוּי, בְּגִין דְּלֹא
 יִשְׁלוּט עֲלוּי סְטְרָא אַחְרָא, וְלֹא יְכִיל לְמַפְתִּי לִיה. מַה
 כְּתִיב וַאִין אִישׁ, לִית גְּבַר דִּיקוּם לְקַבְּלִיה דִּיצַר הָרַע,
 וַיִּגַח בֵּיה קָרְבָּא פְּדָקָא יָאוּת.

מֵאִי אֹרְחִיה דִּיצַר הָרַע, כִּיּוֹן דְּחָמֵי דְלִית בַּר נָשׁ קָאִים
 לְקַבְּלִיה וְלֹאֲגַחַא בֵּיה קָרְבָּא, מִיָּד: וְתַתְּפִשְׁהוּ
 בְּבִגְדוֹ לְאֹמַר שְׂכַבְהָ עִמִּי. וְתַתְּפִשְׁהוּ בְּבִגְדוֹ, בְּגִין דְּכַד
 שְׁלִיט יִצַר הָרַע עֲלִיה דְּבַר נָשׁ, אֲתַקִּין לִיה, וְקִשִּׁיט לִיה
 לְבוּשׁוּי, מִסְּלִסְל בְּשַׁעְרֵיה. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב וְתַתְּפִשְׁהוּ
 בְּבִגְדוֹ לְאֹמַר שְׂכַבְהָ עִמִּי, אֲתַדְּבֵק עִמִּי.

מֵאֵן דְּאִיהוּ זַכָּאָה, אֲתַתְּקַף לְקַבְּלִיה, וְאֲגַח בֵּיה קָרְבָּא.
 מַה כְּתִיב, וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידָהּ וַיִּנָּס וַיֵּצֵא חֲחוּצָה,
 יִשְׁבּוֹק לִיה, וַיִּתְּקַף לְקַבְּלִיה. (ס"א וְאֲגַח בֵּיה קָרְבָּא) וַיַּעֲרוֹק
 מִנִּיה, בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִנִּיה, וְלֹא יִשְׁלוּט עֲלוּי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, זְמִינִין אֵינּוּן צְדִיקָא לְמַחְמֵי לִיצַר
 הָרַע, כְּחַד טוֹרָא רַבְרָבָא, וַיִּתְּמַהוּן וַיִּימְרוּן. אִיךְ
 יְכִילְנָא לְאַכְפִּיָּא לִיה לְטוֹרָא רַבְרָבָא הָדִין עֲלָאָה. וְזְמִינִין
 רְשִׁיעֵיָא לְמַחְמֵי לִיה לִיצַר הָרַע, דְּקִיק כְּחוּטָא דְשַׁעְרָא,
 וַיִּתְּמַהוּן וַיִּימְרוּן. הִיךְ לָא יְכִילְנָא לְאַכְפִּיָּא לְחוּטָא
 דְשַׁעְרָא כְּדָא דְקִיק. אֵלִין יְבַכּוּן וְאֵלִין יְבַכּוּן. וְקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא יִבְעַר לִיָּה מֵעֲלָמָא, וַיִּכּוֹס לִיָּה לְעֵינֵיהוּ, וְלֹא
 יִשְׁלוּט עוֹד בְּעֲלָמָא, וַיַּחֲמוֹן צְדִיקָיָא וַיַּחֲדוֹן. כִּמָּה דַּאתָּ
 אָמַר, (תהלים קמ) אַךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת
 פְּנִיךָ.

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מִשְׁקָה מִלֶּךְ
 מִצְרַיִם וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (עמוס א)
 הַיִּשְׂאֵג אַרְיָה בִּיעַר וְטָרַף אֵין לוֹ הֵיתָן כְּפִיר קוֹלוֹ
 מִמְּעוֹנָתוֹ בְּלַתִּי אִם לְכֹד. הַיִּשְׂאֵג אַרְיָה בִּיעַר.

תָּא חֲזִי, כִּמָּה אֵית לֹון לְבָנֵי נְשָׂא לְאִשְׁגָּחָא בְּפוֹלְחָנָא
 דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא,
 וּבְפוֹלְחָנָא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּחִלְתִּיה וְאִימְתִּיה הוּא
 עַל כִּלְא. דְּהָא כַּד בְּרָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, עֵבֶד
 כָּל בְּרִיין דְּעֲלָמָא, כָּל חַד וְחַד בְּדִיוֹקְנִיה כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה.
 וְלִבְתַּר בְּרָא לִיָּה לְבַר נֶשׁ בְּדִיוֹקְנָא עֲלָאָה, וְשִׁלְטִיה עַל
 כִּלְהוּ, בְּדִיוֹקְנָא דָּא.

דְּכָל זְמָנָא דְּבַר נֶשׁ קָאִים בְּעֲלָמָא, כָּל אֵינּוֹן בְּרִיין
 דְּעֲלָמָא זְקָפִין רִישָׁא, וּמִסְתַּכְּלָן בְּדִיוֹקְנָא עֲלָאָה
 דְּבַר נֶשׁ. כְּדִין כִּלְהוּ דְּחִלִּין וְזַעִין מְקַמִּיה, כִּמָּה דַּאתָּ
 אָמַר, (בראשית ט) וּמּוֹרָאכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ
 וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו', וְהֵנִי מִלִּי, כַּד מִסְתַּכְּלָן וְחַמָּאן
 בֵּיה, הָאִי דִּיוֹקְנָא, וְנִשְׁמַתָּא בֵּיה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַף עַל גַּב דְּנִשְׁמָתָא לָאוּ בֵּיהּ,
צְדִיקָיָא לֹא מִשְׁתַּנֵּיין מִכַּמָּה דִּהְוָה דְּיוֹקְנֵהוּן
בְּקַדְמִיתָא. וְכֹד בַּר נָשׁ לֹא אָזִיל בְּאַרְחוּי דְּאוּרֵייתָא, הַאי
דְּיוֹקְנָא קְדִישָׁא אֶתְחַלֵּף לֵיהּ. וְכִדִּין חֵיוֹת בְּרָא וְעוֹפָא
דְּשָׂמְיָא יִכְלִין לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ, בְּגִין דְּאֶתְחַלֵּף לֵיהּ הַאי
דְּיוֹקְנָא קְדִישָׁא, אֶתְחַלֵּף לֵיהּ הַאי דְּיוֹקְנָא דְּבַר נָשׁ.

וְתָא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶחְלֵף עוֹבְדִין דְּלַעֲיִלָא
וְתָא, בְּגִין לְאַהֲדָרָא מַלְיָן לְאַתְרֵיהּוּ,
וְלֹא שְׁתַּכְּחָא רְעוּתֵיהּ בְּכָל עוֹבְדֵי דְּעֵלְמָא. דְּנִיַּאל לֹא
אֶשְׁתַּנֵּי דְּיוֹקְנֵיהּ כֹּד אֶפִּילוּ לֵיהּ בְּגוּבָא דְּאַרְיֹתָא, וּבְגִין
כֶּף אֶשְׁתַּזִּיב. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אִי חָכִי, הָא פְּתִיב, (דְּנִיַּאל

אֱלֹהֵי שְׁלַח מַלְאַכֵיהּ וְסַגְר פּוּם אַרְיֹתָא וְלֹא חֲבִלוּנִי.
מִשְׁמַע דְּבְגִין מַלְאַכָּא דְּאַסְגַּר לְפּוּמֵייהּ, לֹא אֶתְחַבֵּל.
אָמַר לֵיהּ, בְּגִין דָּא לֹא אֶתְחַבֵּל, דְּהָא הֵהוּא דְּיוֹקְנֵיהּ
דְּבַר נָשׁ זַפְּאָה, אִיהוּ מַלְאַכָּא מִמָּשׁ, דְּסַגִּיר פּוּמָא,
וְקִשִׁיר לֹון, לְנִטְרָא לֵיהּ, דְּלֹא יִחְבִּלוּן לֵיהּ. וּבְגִין כֶּף
אֱלֹהֵי שְׁלַח מַלְאַכֵיהּ, הֵהוּא דְּכָל דְּיוֹקְנֵין דְּעֵלְמָא
מִתְחַקְקוּן בֵּיהּ, וְאִיהוּ אֶתְקִיף דְּיוֹקְנֵי בִי, וְלֹא יִכִּילוּ
לְשַׁלְטָאָה בִי, וְסַגְר פּוּמֵייהּ, וְעַל דָּא שְׁלַח מַלְאַכֵיהּ
וְדַאי.

וְהַאי מַלְאַכָּא, הֵהוּא דְּכָל דְּיוֹקְנֵין מִתְחַקְקוּן בֵּיהּ.

דְּכַתִּיב, (תהלים קי) יָדִין בְּגוֹיִם מְלֵא גְוִיּוֹת, אִיהוּ דְּלֵא
 אֲשֶׁתַּנִּי קַמִּיהּ כָּל דְּיוֹקְנֵין דְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא מְבַעֵי לִיהּ
 לְבַר נֶשׁ, לְאַסְתְּמָרָא אֲרַחוּי וּשְׂבִילוּי, בְּגִין דְּלֵא יַחְטָא
 קַמִּיהּ דְּמֵאֲרִיהּ, וַיִּתְקַיֵּים בְּדִיוֹקְנָא דְּאָדָם.

תָּא חֲזִי, יַחְזַקְאֵל נֶטַר פּוּמִיהּ מִמַּאכְלִי דְּאִיסוּרֵי,
 דְּכַתִּיב, (יחזקאל ד) וְלֵא בָּא בְּפִי בֶּשֶׂר פְּגוּל, זָכָה וְאֶקְרִי
 בֶּן אָדָם. דְּנִיֵּאל מַה כְּתִיב בֵּיהּ, (דניאל א) וַיִּשֶׂם דְּנִיֵּאל עַל
 לְבוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶת בַּג הַמְּלָךְ וּבֵינן מִשְׁתִּיו, זָכָה
 הוּא, וְאֶתְקַיֵּים בְּדִיוֹקְנֵיהּ דְּאָדָם. בְּגִין דְּכָל מְלִין דְּעֵלְמָא,
 כְּלָהוּ דְּחֵלִין מְקַמֵּי דִיוֹקְנָא דְּאָדָם, דְּאִיהוּ שְׁלִיטָא עַל
 כְּלָהוּ, וְאִיהוּ מְלַכָּא עַל כְּלָא.

אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּגִין דָּא אֲצִטְרִיךְ לִיהּ לְבַר נֶשׁ,
 לְאַסְתְּמָרָא מַחֻבּוּי, וְלֵא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא.
 וְעַם כָּל דָּא, בְּעֵי לִיהּ לְבַר נֶשׁ לְמַבְדֵּק בְּחֻבּוּי בְּכָל יוּמָא
 וַיּוּמָא. דְּהָא פַּד בַּר נֶשׁ קָאִים מַעְרִסִיהּ, תַּרְיִן סְהַדִּין
 קַיִימִין קַמִּיהּ, וְאֲזִלִּי בְּהַדִּיהּ כָּל יוּמָא.

בְּעֵי בַר נֶשׁ לְמִיקָם, אֵינּוּן סְהַדֵּי אֲמַרִּין לִיהּ בְּשַׁעְתָּא
 דְּאַפְתַּח עֵינּוּי, (משלי ד) עֵינֶיךָ לִנְכַח יִבְיטוּ וְעַפְעַפִּיךָ
 יִישִׁירוּ נְגַדְךָ. קָם וְאֶתְקִין רַגְלוּי לְמַהֲךָ, אֵינּוּן סְהַדִּין
 אֲמַרִּין לִיהּ, (שם) פִּלְס מַעְגַּל רַגְלְךָ וְגו'. וְעַל דָּא פַּד אֲזִיל
 בַּר נֶשׁ, בְּכָל יוּמָא, בְּעֵי לִיהּ לְאַסְתְּמָרָא מַחֻבּוּי.

בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא, כַּד אָתִי לִילֵיא, בְּעֵי לְאִסְתַּכְּלָא
 וּלְמַבְדֵּק, בְּכָל מַה דְּעֵבֵד כָּל הַהוּא יוֹמָא. בְּגִין
 דְּיִיתוּב מִנֵּיהוּ, וַיִּסְתַּכְּל בְּהוּ תְדִיר, בְּגִין דְּיִיתוּב קָמִי
 מְאָרִיָּה. כְּמַה דָּאֵת אָמַר (תהלים נא) וַחֲטָאתִי נִגְדִי תִמִּיד,
 בְּגִין דְּיִיתוּב מִנֵּיהוּ.

וְתָא חֲזִי, בְּזִמְנָא דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, לָא
 אֲשַׁתְּכַח בִּידֵיהוּ חוּבָא, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ. בְּגִין
 דְּאִינוּן קְרַבְנִין, דְּהוּוּ מְקַרְבִּין בְּכָל יוֹמָא, (דף קצא ע"ב) הוּוּ
 מְכַפְּרֵי עַלֵּיהוּ. הַשְׁתָּא דְּאִתְגַּלּוּן יִשְׂרָאֵל מְאַרְעָא, וְלִית
 מֵאן דְּמְכַפֵּר עַלֵּיהוּ, אִוְרִייתָא הִיא מְכַפְּרָא עַלֵּיהוּ,
 וְעוּבְדִין דְּכַשְׂרֹן, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָא עִמְהוּן בְּגְלוּתָא. וּמֵאן
 דְּאִיהוּ לָא מְסַתְּכַל בְּאַרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, גְּרִים
 לְשְׂכִינְתָא לְאַתְכַּפֵּיא בְּגוּ עִפְרָא, כְּמַה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה
 כו) יִשְׁפִּילְנָה יִשְׁפִּילָה עַד אַרְץ וְגו'.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְכֵן מֵאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא וּבְעוּבְדִין
 דְּכַשְׂרֹן, גְּרִים לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְאַרְמָא רִישָׁא
 בְּגוּ גְלוּתָא. זַכָּאָה חוּלְקִיהוּן דְּאִינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא
 יִמָּא וְלִילֵי.

תָּא חֲזִי, גְּלַגַּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּלַגּוּלִין בְּעֵלְמָא, בְּגִין
 לְאַרְמָא רִישָׁא דְּצְדִיקֵיא, דְּהָא בְּגִין דְּיָרִים יוֹסֶף
 רִישִׁיה בְּעֵלְמָא, עַל דְּאִשְׁתְּכַח זַכָּאָה קָמִיהָ, אַרְגִּין רַבּוּנָא

עַל עֲבָדָיו. כִּמָּה דָּאת אָמַר חֲטָאוּ מִשְׁקָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם
וְהָאוֹפֶה לְאֲדוֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם. וְכֹלָא בְּגִין לְאַרְמָא
רִישָׁא דִּיּוֹסֶף זַכָּאת. וְתָא חֲזִי, עַל יְדָא דְחֻלְמָא, אֲתַכְפִּיֵּיא
מִעַם אַחֻי, וְעַל יְדָא דְחֻלְמָא אֲתַרְבִּי עַל אַחֻי, וְאֲתַרְבִּי
עַל כָּל עֲלֻמָּא:

וַיַּחְלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלוֹמוֹ בְּלֵילָה אֶחָד אִישׁ
כְּפַתְרוֹן וְגו', תָּא חֲזִי, דְּהָא אֲתַמַּר דְּכָל חֲלָמִין
אֲזֻלִּין בְּתַר פּוּמָא, יוֹסֶף כַּד פִּשֵׁר לְהוּ חֻלְמָא, אֲמַאי פִּשֵׁר
לְהָאִי פִּישְׁרָא טָבָא, וְלְהָאִי פִּישְׁרָא בִּישָׁא. אֵלָא, אִינוּן
חֲלָמִין עֲלֵיהּ דִּיּוֹסֶף הוּהוּ, וּבְגִין דִּידַע מְלָה עַל עֲקָרָא
וְשִׁרְשָׁא דִּילָהּ, בְּגִין כִּךְ פִּשֵׁר חֻלְמָא לְהוּ כִּמָּה דְאַצְטְרִיךְ.
לְכָל חַד וְחַד פִּשֵׁר לְהוּן פִּישְׁרָא, לְאַהֲדָרָא מְלָה עַל
אֲתַרְיָה.

מָה כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֶף הֲלֹא לְאֱלֹהִים פְּתֻרוֹנִים
סִפְרוּ נָא לִי. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּהִכִּי מִבְּעֵי לִי
לְמַפְשֵׁר חֻלְמָא, לְפַקְדָּא פִּישְׁרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּגִין דְּתַמָּן אִיהוּ קִיּוּמָא דְּכֹלָא, וּבִיָּה קִיּוּמָא פִּישְׁרָא.
תָּא חֲזִי, הָא אֲתַמַּר דְּדַרְגָּא דְּחֻלְמָא לְתַתָּא אִיהוּ, וְאִיהוּ
דְּרַגָּא שְׁתִּיתָאָה. בְּגִין דְּהָא מֵאֲתַר דְּנִבּוּאָה שְׁרִיא
עַד הָאִי דְּרַגָּא דְּחֻלְמָא, שִׁיתָא דְּרַגִּין אִינוּן. וְסֻלְקָא
פִּישְׁרָא מִדְּרַגָּא דְּחֻלְמָא, לְדַרְגָּא אַחְרָא. חֻלְמָא אִיהוּ

דְּרָגָא דְלִתְתָא, וּפִישְׂרָא קַיִמָא עֲלֵייהוּ. וּפִישְׂרָא קַיִמָא
בְּדְבוּר, וְעַל דָּא בְּדְבוּר קַיִמָא מְלָה. דְכְתִיב הֲלֵא
לְאֱלֹהִים פְּתֻרֹנִים, הֲלֵא לְאֱלֹהִים וַדַּאי.

תָּא תְּזִי, מַה כְּתִיב, וַיִּסְפֹּר שֶׁר הַמְּשֻׁקִים אֶת חֲלוּמוֹ
לְיוֹסֵף וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (מלכים ב ב) וַיְהִי
בְּעֵבְרָם וְאֵלֵיהֶם אָמַר אֵל אֱלִישֶׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה לָךְ
בְּטָרָם אֶלְקַח מֵעִמְךָ וַיֹּאמֶר אֱלִישֶׁע וַיְהִי נָא פִי שְׁנַיִם
בְּרוּחֶךָ אֵלַי. הֲכָא אֵית לְאַסְתְּכֶלָא, וְהֵאֵי קָרָא תְּוֹהָא
אִיהוּ. וְאֵלֵיהֶם אָמַר אֵל אֱלִישֶׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה לָךְ, וְכִי
בְּרִשׁוּתִיָּה קַיִמָא, וְהֵא בְּרִשׁוּתִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אִיהוּ. וְתוּ, דְאֱלִישֶׁע הֲכִי נְמִי אִיהוּ הָוָה יְדַע, מֵאֵי טַעְמָא
אָמַר, וַיְהִי נָא פִי שְׁנַיִם בְּרוּחֶךָ אֵלַי.

אֶלָּא וַדַּאי, מֵאַן דְאֶחִיד בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְכֹל עַלְמִין,
הֵיךְ לָא יְהֵא בְּרִשׁוּתִיָּה דָּא. וַדַּאי אֵלֵיהֶם, וּשְׂאֵר
צְדִיקִים, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד רְעוּתְהוֹן דְצְדִיקֵיָּא
תְּדִיר. דְכְתִיב, (תהלים קמח) רְצוֹן יִרְאוּ יַעֲשֶׂה, וְכֹל שְׁפָן
דְהֵוָא רוּחָא קְדִישָׁא, דִּי עֲלִיָּה, יְרִית לֵיהּ לְצְדִיקָא
דְאֱלִישֶׁע, דְהָוָה שְׁמָשָׁא דִּילֵיהּ. וְהֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אָמַר לֵיהּ (מלכים א יט) וְאֵת אֱלִישֶׁע בֶּן שַׁפְט מֵאַבֵּל מְחוּלָה
תְּמַשַׁח לְנָבִיא תַחְתֶּיךָ, וְעַל דָּא הָוָה לֵיהּ לְאֱלִישֶׁע לְיִרְתָּא
לֵיהּ.

פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחָךְ, מֵאֵי פִי שְׁנַיִם בְּרוּחָךְ אֵלַי, וְכִי סִלְקָא
 דְּעֵתְךָ, דְּעַל חַד תְּרִין שְׁאִיל, וּמַה דְּלֹא הוּא
 בְּרִשׁוּתִיָּה, הֵיךְ שְׁאֵל מִינִיָּה. אֶלָּא, אִיהוּ לָא שְׁאִיל רוּחַ
 עַל חַד תְּרִין, אֶלָּא (אִיחוּ) הֵכִי שְׁאֵל מִינִיָּה, בְּהַהוּא רוּחָא
 דְּהוּא לִיָּה, דְּיַעֲבִיד (ד"א ל"ג חד) תְּרִין גְּמוּסִין בְּעַלְמָא,
 בְּהַהוּא רוּחָא.

מַה כְּתִיב וַיֹּאמֶר הַקָּשִׁית לְשֹׂאֵל אִם תִּרְאֶה אוֹתִי לְקַח
 מֵאֵתְךָ יְהִי לְךָ כֵּן וְאִם אֵין לָא יְהִיָּה. מֵאֵי טַעְמָא אִם
 תִּרְאֶה אוֹתִי. אֶלָּא אָמַר לִיָּה, אִם תִּיכּוּל לְמִיקָם עַל
 עֲקָרָא דְרוּחָא דְשִׁבְקָנָא לְךָ, בְּשַׁעְתָּא דְאֶתְנַסִּיבְנָא מִינְךָ,
 יְהִי לְךָ כְּדִין. דְּהָא כָּל הַהוּא עֲקָרָא דְרוּחָא בְּשַׁעְתָּא
 דְּיִסְתַּפֵּל בֵּיָּה, כַּד חָמֵי לִיָּה לְאֵלֵיָּהוּ, יְהוּי דְּבִיקוּתָא בֵּיָּה,

כְּדָקָא יֵאוּת. (דף קצב ע"א)

תָּא חֲזִי, הָאֵי מֵאֵן דְּאִסְתַּפֵּל בְּמַה דְּאוּלִּיף מִרְבִּיָּה, וְחָמֵי
 לִיָּה בְּהַהוּא חֲכָמָתָא, יְכִיל לְאֶתּוּסְפָּא בְּהַהוּא רוּחָא
 יִתִּיר. תָּא חֲזִי, דְּהָא יוֹסֵף בְּכָל מַה דְּאִיהוּ עָבִיד, הוּי חָמֵי
 בְּרוּחָא דְחֲכָמָתָא לְהַהוּא דְּיוֹקְנָא דְּאָבוּי, הוּא מְסַתַּפֵּל.
 וּבְגִין כֶּף הוּא מְסַתִּיעָא לִיָּה מְלֵתָא, וְאֶתּוּסְפָּא לִיָּה רוּחָא
 אַחֲרָא, בְּנַהִירוּ עֲלָאָה יִתִּיר.

בְּשַׁעְתָּא דְּאָמַר לִיָּה הַהוּא רָשָׁע, וְהֵנָּה גִפְן לְפָנַי,
 אֲזַדְעוּעַ יוֹסֵף. דְּלֹא הוּא יִדַּע עַל מַה תִּיתִי

מֶלֶךְ, כִּיּוֹן דְּאָמַר וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים, מִיַּד אֶתְעַר
רוּחִיהָ, וְאֶתוֹסֶף בְּנֵהִירוֹ, וְאֶסְתַּכַּל בְּדִיוֹקְנָא דְאַבּוּי, כְּדִין
אֶתְנַהִיר רוּחִיהָ, וַיֵּדַע מֶלֶךְ.

מָה כְּתִיב, וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים. אָמַר יוֹסֵף, הָא וְדַאי
בְּשׁוּרָה דְחֻדוּה בְּשְׁלִימוֹ אִיהוּ, מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין
דְּהֵאִי גַפֵּן עַל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֶתְחַזִּי לִיהָ, וְאֶתְבַּשֵּׁר יוֹסֵף
בְּהֵאִי. וּבִגְפֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים, אֵלִין אֵינּוֹן תְּלַתָּא דְרַגִּין
עֲלָאִין, דְּנַפְקִי מֵהֵאִי גַפֵּן, כְּהֵנִי לְיוֹאֵי וַיִּשְׂרָאֵלִי.

וְהֵיא כְּפּוֹרְחַת עֲלֵתָה נֹצֵה, דְּהָא בְּגִינֵיהוֹן סִלְקָא כְּנֻסַת
יִשְׂרָאֵל, וְאֶתְבָּרַכַת מֵעַם מַלְכָּא עֲלָאָה. הַבְּשִׁילוֹ
אֲשַׁכְּלוּתֵיהָ עֲנָבִים, אֵלִין אֵינּוֹן צְדִיקָא דְעֲלָמָא, דְּאֵינּוֹן
כְּעֲנָבִים מְבוּשָׁלִים כְּדָקָא חֲזִי. דְּבַר אַחַר הַבְּשִׁילוֹ
אֲשַׁכְּלוּתֵיהָ עֲנָבִים, דָּא הוּא יֵין דְּאֶתְנַטִּיר בְּעֲנַבֵּייהוּ
מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרָאשִׁית. עַד הֵכָא אֶתְבַּשֵּׁר יוֹסֵף בְּחֻלְמִיהָ,
מִכָּאן וְלַהֲלָאָה חֻלְמָא אִיהוּ דִּילֵיהָ, בְּגִין דְּאִית חֻלְמִין
לִיהָ, וְלֹאֲחֻרְנִין. וְאֶקַח אֶת הָעֲנָבִים, דְּאִיהוּ לִיהָ לְגִרְמִיָּה.
תְּנִינֵן, (שְׁמוֹת קְמוּד א) הֵאִי מֵאֵן דְּחֻמֵי עֲנָבִין חֲוּוֹרִין בְּחֻלְמָא,
סִימָן יִפְהָ לוֹ, אוֹכְמֵי לָא. מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין
דְּאִיהוּ רִזָּא דְתַרִּין דְרַגִּין יְדִיעֵן, אֵינּוֹן אוֹכְמֵי וְחֲוּוֹרֵי. הֵאִי
אִיהוּ טַב, וְהֵאִי אִיהוּ דְלָא טַב, וְכֻלְהוּ עֲנָבִין בְּרִזָּא
דְמַהִימְנוּתָא תְּלִיין. וְעַל דָּא מִתְפָּרְשֵׁן בְּחֻכְמַתָּא, הֵן לְטַב,

הֵן לְבִישׁ. אֲלֵיךְ צְרִיכִין רַחֲמֵי, וְאֲלֵיךְ אֲשַׁחֲוֹתָא דְרַחֲמֵי.
 תָּא חֲזִי, אָדָם הָרֵאשׁוֹן, אֲנִתְתִּיחַ סַחֲטָא לִיחַ עֲנַבִּין,
 וְגַרְיֵמַת לִיחַ מוֹתָא, וְלִכְלִ יִשְׂרָאֵל, וְלִכְלִ עֲלֵמָא. נַח
 אֲתָא לְהַנִּי עֲנַבִּין, וְלֹא אֲתַנְטֵר פְּדָקָא יְאוּת, מַה פְּתִיב,
 (בראשית ט) וַיֵּשֶׁת מִן הַיֵּין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלֵה, בְּה"א.
 בְּנֵי אֶהְרֹן, שְׁתוּ חֲמֵרָא מִנִּיחֵו, וְקָרִיבוּ קָרְבָּנָא בְּהֵוֹא
 חֲמֵרָא, וּמִיתוּ, וְהָא אֲתַמֵּר. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב, (דברים לב)
 עֲנַבִּימוּ עֲנַבִּי רֵאשׁ אֲשַׁכְּלוֹת מְרוֹרוֹת לָמוּ, בְּגִין דְּאִינוּן
 עֲנַבִּין גְּרַמֵי הָאִי.

חֲמָא עֲנַבִּין דְּאִינוּן טָבִין, בְּהֵוֹא כֶּרֶם, דְּקָא סְלָקִין
 נִיחָא וְרִיחָא בְּדַרְגִין שְׁלִימִין, פְּדָקָא יְאוּת. וְעַל
 דָּא יוֹסֵף יָדַע מְלָה, וְאִסְתַּכַּל בְּעַקְרָא, וּפִשֵׁר חֲלָמָא עַל
 בּוֹרֵיחֵה. בְּגִין דְּאֲתַבְּשֵׁר בְּהֵוֹא חֲלָמָא, פְּדָקָא יְאוּת. וּבְגִין
 כֶּךָ פִּשֵׁר פִּשְׁרָא לְטַב, וְאֲתַקְיִים הָכִי.

מַה פְּתִיב. וַיֵּרָא שֵׁר הָאוֹפִים כִּי טוֹב פִּתְרַ וַיֹּאמֶר אֵל
 יוֹסֵף אֵף אֲנִי בַּחֲלוּמֵי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סִלֵי חֲרִי עַל
 רֵאשִׁי. תָּא חֲזִי, אֲרוּרִין אִינוּן רִשִׁיעֵיָא, דְּכָל עוֹבְדֵיהוֹן
 כְּלָהוֹן לְבִישׁ. וְכָל אִינוּן מְלִין דְּאִינוּן אֲמַרִין, כְּלָהוּ
 לְבִישׁ, וְלֹאֲבֹאֲשָׂא.

כִּיּוֹן דְּפִתַח פּוּמִיחַ בְּאֵף, מִיַּד דְּחִיל יוֹסֵף, וַיָּדַע דְּכָל
 מְלוֹי אִינוּן לְאֲבֹאֲשָׂא, וּבְשׁוֹרָה דְּבִישׁ בְּפוּמִיחַ.

וְהָיָה שְׁלֹשָׁה סְלֵי חֲרִי עַל רֵאשִׁי, כְּדִין יָדַע יוֹסֵף
 דְּאֵתְבַשֵּׁר עַל חֲרִיבוֹ דְּבֵי מִקְדָּשָׁא, וַיִּשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא,
 דִּיתְגַּלּוּן מֵאַרְעָא קְדִישָׁא.

חָמִי מַה כְּתִיב, וּבַסֵּל הֶעֱלִיז מִכָּל מֵאֲכָל פְּרֻעָה מִעֲשֵׂה
 אוֹפָה וְהָעוֹף אוֹכֵל אוֹתָם מִן הַסֵּל מֵעַל רֵאשִׁי. אֲלִין
 אֵינּוֹן שְׂאָר עֲמִין, דְּמִתְכַּנְשֵׁי עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְקָטְלֵי
 לוֹן, וְחֲרִבֵי בֵיתֵיהוּ, וּמִפְּזִירֵי לוֹן לְאַרְבַּע סְטָרֵי דְעֵלְמָא.
 וְכֹלָא אֲסִתְכַּל יוֹסֵף, וַיֵּדַע דִּתְהוּא חֵלְמָא עַל יִשְׂרָאֵל, כִּד
 יְהוֹן בְּחִיּוּבָא קָמִי מַלְכָּא, מִיַּד פֶּשֶׁר לִיָּה פֶּשֶׁרָא לְבִישׁ,
 וְאֵתְקִיִּים בֵּיה.

וְתָא חֲזִי, תְּרִין דְּרָגִין אֲלִין, דְּקָא חֵמָא הָאִי, וְחֵמָא הָאִי.
 דָּא חֵמָא (דְּהָא) (דף קצב ע"ב) כִּד סְלִיק, וְקָא שְׁלִיט דְּרָגָא
 עֲלָאָה, וְאֵתְנַהִיר סְהָרָא. וְדָא חֵמָא, דְּאֵתְחַשֵּׁךְ וְשְׁלִיט
 עֲלָהּ חִיּוּיָא בִישָׁא. וּבְגִין כֶּךָ אֲסִתְכַּל יוֹסֵף בִּתְהוּא חֵלְמָא,
 וּפֶשֶׁר לִיָּה פֶּשֶׁרָא לְבִישׁ. וְעַל דָּא, כֹּלָא בְּפִישְׂרָא קִיּוּמָא,
 וְדָא וְדָא חֵמוֹ, בְּאֲלִין תְּרִין דְּרָגִין, דְּשְׁלִיט דָּא, וְשְׁלִיט
 דָּא.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתְחַ, (תהלים נא) לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ
 נְכוֹן חִדָּשׁ בְּקִרְבִּי, הֵאִי קָרָא אוּקְמוּתָהּ, אֲבַל לֵב
 טָהוֹר, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (מלכים א ג) וְנָתַתְּ לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ
 וְגו', וְכִתִּיב (משלי טו) וְטוֹב לֵב מְשֻׁתָּה תָּמִיד, וּבְגִין כֶּךָ לֵב
 טָהוֹר וְדָאִי.

וְרוּחַ נְכוּן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי, דָּא הוּא רוּחַ נְכוּן וְדָאֵי. כְּמָה
 דָּאֵת אָמַר, (בראשית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
 הַמַּיִם. וְאֵתְעָרוּ, זֶה רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְאֵתְעָרוּ, (יחזקאל יא)
 וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם. וְצִלֵּי דוֹד, הֵהוּא רוּחַ נְכוּן,
 חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי.

בְּגִין דָּאֵית מְסֻטְרָא אַחֲרָא, לֵב טָמֵא וְרוּחַ עוֹעִים,
 דְּאִסְטֵי לְבַנֵּי עֲלָמָא, וְדָא הוּא רוּחַ טוֹמְאָה, דְּאִקְרִי
 רוּחַ עוֹעִים. כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה ט) יִּמְסֹךְ בְּקִרְבָּה רוּחַ
 עוֹעִים. וְעַל דָּא וְרוּחַ נְכוּן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי. מְאִי חֲדָשׁ. דָּא
 חֲדוּשָׁא דְסִיְהָרָא. בְּשַׁעֲתָא דְאֵתְחַדָּשׁ סִיְהָרָא, דְּוֹד מְלֹךְ
 יִשְׂרָאֵל חֵי וְקַיִים וּבְגִין כֶּךָ חֲדָשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָווּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 לְרַבִּי אֶלְעָזָר, הָאֵי דְכֹתִיב, (מלכים א כב) וַיֵּצֵא הַרוּחַ
 וַיַּעֲמֵד לְפָנַי יְיָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתְּנֻ וַיֹּאמֶר יְיָ אֵלָיו כְּמָה
 וַיֹּאמֶר אֵצְא וְהֵייתִי רוּחַ שְׁקֵר בְּפִי כָּל נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר
 תְּפֹתָה וְגַם תּוּכַל צָא וַעֲשֵׂה כֵן. וְתַנִּינָן דִּיהוּה רוּחַ נְכוּן
 הַיְזַרְעָאֵלִי. וְכִי נִשְׁמָתִין, כִּיּוֹן דְּסִלְקִין וְקַיִמִין לְעֵילָא,
 אֵינּוֹן יְכַלִּין לְאַתְבָּא בְּהָאֵי עֲלָמָא, וּמְלָה תְּמִיחָה, דְּאָמַר
 אֵצְא וְהֵייתִי רוּחַ שְׁקֵר בְּפִי וְגו'.

וְתוּ, מְאִי טַעְמָא אֶתְעַנֵּשׁ עֲלֵיהּ אַחָאב, דִּהָא דִּינָא
 דְּאוֹרִייתָא, דְּשׁוּי שְׁמוּאֵל קַמִּיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל, הָכִי

הוא. דְּכַתִּיב, (שמואל א ח) אֶת שְׂדוֹתֵיכֶם וּכְרָמֵיכֶם וְזִיתֵיכֶם
הַטּוֹבִים יִקַּח. וְאִי אֲחָאב נִטְלָה הוּא פָּרָם בְּנְבוֹת, דִּינָא
הוּא. וְתוּ, דִּיהוּה יְהִיב לִיה פְּרָמָא אַחְרָא, אוּ דִּהֲבָא, וְלֹא
בְּעָא.

אֲמַר לִיה, יָאוֹת שְׂאֵלָתָּ. תָּא תְּזִי, הָאִי רוּחַ דְּקֹאֲמְרוּ
דְּאִיהוּ רוּחַ דְּנְבוֹת, הֲכָא אִית לְאִסְתְּפִלָּא. וְכִי
רוּחָא דְּנְבוֹת יְכִיל לְסִלְקָא וּלְקַיְימָא קַמִּיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, לְמַתְבַּע שְׁקָרָא. דְּכַתִּיב וַיֵּצֵא הָרוּחַ. וְאִי צְדִיקָא
הוּא, אִיךְ יִבְעֵי שְׁקָרָא בְּהוּא עֲלֵמָא, דְּאִיהוּ עֲלֵמָא
דְּקְשׁוּט. וַיְמָה בְּהָאִי עֲלֵמָא, לָא בְּעֵי זַפָּאָה שְׁקָרָא, בְּהוּא
עֲלֵמָא, לָא כָּל שְׁכָן. וְאִי לָאו זַפָּאָה אִיהוּ, הִיךְ יְכִיל
לְקַיְימָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אַלָּא וְדֵאִי נְבוֹת לָאו זַפָּאָה הוּא כָּל כֹּף לְקַיְימָא קַמִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַלָּא רוּחָא אַחְרָא הוּא,
דְּשִׁלְטָא בְּעֲלֵמָא. דְּדָא הוּא רוּחָא דְּקַיְימָא תְּדִיר וְסִלְקָא
קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְדָא הוּא דְּאִסְטִי לְבָנִי עֲלֵמָא
בְּשְׁקָרָא. וַיְמָאן דְּאִיהוּ רְגִיל בְּשְׁקָרָא, אֲשֶׁת־דֵּל תְּדִיר
בְּשְׁקָרָא. וְעַל דָּא אֲמַר אַצָּא וְהִיִּיתִי רוּחַ שְׁקָר וְגו'. וְעַל
דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲמַר לִיה, צָא וַעֲשֵׂה כֵן. פּוּק
מִהָכָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ דְּכַתִּיב, (תהלים קא) דוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא
יִכּוֹן לְנַגֵּד עֵינָי. וּבְגִין דָּא אִיהוּ רוּחַ שְׁקָר וְדֵאִי.

וְתוֹ, עַל מַה דְּקָטַל לֵיהּ לְנָבוֹת וְנָטַל פְּרָמָא דִּילֵיהּ,
 קָטוּלָא אַמַּאי קָטִיל לֵיהּ. אֵלָא עַל דְּקָטִיל לֵיהּ
 בְּלֹא דִינָא, אֶתְעַנְשׁ. קָטַל לֵיהּ בְּלֹא דִינָא, וְנָסִיב פְּרָמָא
 דִּילֵיהּ. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב, (מלכים א כא) הֲרַצְחַתּוּ וְגַם יִרְשַׁתּוּ, וְעַל
 דָּא אֶתְעַנְשׁ. וְתָא חֲזִי, כַּמָּה אֵינּוֹן בְּנֵי נְשָׂא בְּעַלְמָא,
 דְּאֶסְטִי לֹון הָאִי רוּחַ שְׁקָרָא בְּשְׁקָרָא. וְשְׁלִיט אִיהוּ
 בְּעַלְמָא בְּכַמָּה סְטָרִין וּבְכַמָּה עוֹבְדִין, וְהָא אֹוקִימָנָא מְלִי.
 וְעַל דָּא דְּוֹד מְלָכָא בְּעָא לְאַסְתְּמָרָא מִנִּיהּ, וּבְעָא
 לְאַפְקָא מְגוּ מְסַאָבוּ. דִּכְתִּיב, (תהלים נא) יָב טְהוֹר
 בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדֵּשׁ בְּקִרְבִּי. דָּא הוּא רוּחַ
 נְכוֹן, וְאַחֲרָא אִיהוּ רוּחַ שְׁקָר. וְעַל דָּא תָרִין דְּרַגִּין אֵינּוֹן,
 חַד קַדִּישָׁא, וְחַד מְסַאָבָא.

פְּתַח וְאָמַר, (יואל ב) וַיִּי גַתֵּן קוּלוֹ לְפָנַי חִילוֹ כִּי רַב מְאֹד
 מִחֲנָהוּ וְכִי עָצוּם עוֹשֶׂה דְבָרוֹ וְגו', הָאִי קָרָא
 אֹוקְמוּהָ. אֲבָל וַיִּי, בְּכָל אֲתֵר הוּא וְבֵי דִינִיהּ. גַּתֵּן קוּלוֹ,
 דָּא הוּא קָלָא דִּכְתִּיב, (דברים ד) קוּל דְּבָרִים. וְכְתִיב הֵתָם,
 (שמות ד) לֹא אִישׁ דְּבָרִים. מֵאֵן אִישׁ דְּבָרִים. כַּמָּה דָּאֵת
 אָמַר, (דברים לג) אִישׁ הָאֱלֹהִים. לְפָנַי חִילוֹ, אֵלִין אֵינּוֹן
 יִשְׂרָאֵל.

כִּי רַב מְאֹד מִחֲנָהוּ, כַּמָּה דָּאֵת אָמַר (איוב כד) הֵיִשׁ מְסַפֵּר
 לְגִדּוּדֵיו. (דף קצג ע"א) דִּכְמָה מְמַנֵּן וְשְׁלִיחַן אֵית לֵיהּ

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ קַיִימִי לְאַסְטָאה עַל־יְהוּ
 דִּישְׂרָאֵל (זֶהר חֲדָשׁ ל"ג) בְּגִין לְאַסְתָּאבָּא לְהוּ). וְעַל דָּא
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַדְמֵן קַמִּיִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּגִין לְנִטְרָא
 לְהוּ, וְלֹא יִכִּילוּ לְקַטְרָגָא לְהוּ.

כִּי עֲצוּם עוֹשֶׂה דְבָרוּ. מֵאֵן עֲצוּם, דָּא הוּא זַכָּאָה הֵהוּא
 דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא קַדִּישָׁא יִמְמָא וְלִילִי. דְּבַר אַחַר
 כִּי עֲצוּם, דָּא הוּא מִקְטָרָגָא דְּאִשְׁתַּכַּח קַמִּי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְאִיהוּ תְּקִיפָא כְּפַרְזֵלָא תְּקִיפָא כְּטִינָרָא. עוֹשֶׂה
 דְּבָרוּ, דְּנִטְיִל רְשׁוֹת מְלַעֲיִלָא וְנִטְיִל נְשַׁמְתָּא מִתְתָּא.
 כִּי גְדוֹל יוֹם יִי וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יִכִּלְגוּ. דְּאִיהוּ שְׁלִיט עַל
 כָּלָא, וְעַלָּאָה וְתְּקִיפָא עַל כָּלָהוּ, וְכִלְהוּ תְּחוֹת
 שְׁלִטְנִיָּה. זַכָּאִין אִינּוֹן צְדִיקֵיָּיא, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתַרְעִי בְּהוּ תְּדִיר, לְזַכָּאָה לּוֹן לְעֵלְמָא דְּאִתִּי וְלִמְחַדִּי לְהוּ
 בְּחִידוּ דְּצְדִיקֵיָּיא דְּזַמִּינִין לְמְחַדִּי בֵּיהּ בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים ה) וַיִּשְׂמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יְרַנְּנוּ
 וְתִסַּךְ עֲלֵימוּ וַיַּעֲלִצוּ בְךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם
 אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרִשְׁת וַיְהִי מִקֵּץ

וַיְהִי מִקֵּץ, רַבִּי תַּיִיא פִּתַּח וְאָמַר, (אִיּוֹב כח) קֵץ שָׁם לַחֲשָׁךְ
 וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר אֲבָן אֶפֶל וְצִלְמוֹת, הַאי